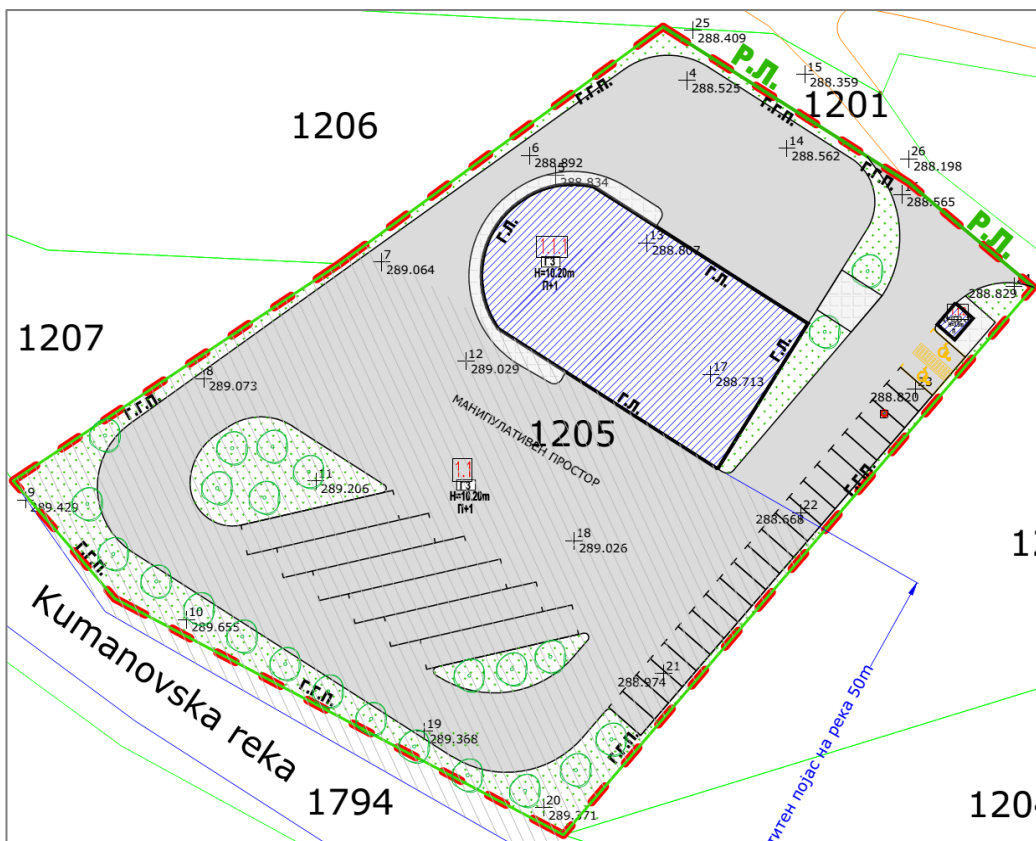

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА ГЗ-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Нацрт
верзија

Скопје
Март, 2018
година

ДЕКОНС-ЕМА | Друштво за Еколошки Консалтинг

ул. „Метрополит Теодосиј Гологанов“ бр. 44-1/4, 1000 Скопје
Тел/фах 02 3246 402,
е-mail: office@ema.com.mk

Проект: **АУП за објект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане вон град, општина Куманово**

Документ: **Извештај за Стратегиска оцена на животната средина за АУП за објект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане вон град, општина Куманово**

Клиент: **ДПТТ „ПРЕМИ ОИЛ“ ДООЕЛ**

Број на договор: **Наш бр. 0307-02/1 од 08.02.2018**

Технички број: **/08-85**

Статус: **Нацрт верзија**

Подготвено од: **Менка Спировска, дипломиран биолог и овластен експерт за СОЖС**

Ана Стојановска, дипломиран еколог, положен стручен испит за стекнување на професионално знаење за СОЖС

**Потписник на
Извештајот за СОЖС:**

**„ДЕКОНС-ЕМА“ ДООЕЛ Скопје
Управител
Менка Спировска**

Датум:

06/03/2018

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ПОТВРДА

за положен стручен испит за стекнување на статус експерт за
стратегиска оценка на животната средина

СПИРОВСКА АРИТОН МЕНКА

дипломиран биолог од Скопје, родена на 28.12.1951 година, во Скопје, Република Македонија, на ден 04.06.2009 година, го положи **стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оценка на животната средина**, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оценка на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање, и се стекна со **статус на експерт за стратегиска оценка на животната средина** и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина, со тоа се стекнува со право да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оценка на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава врз основа на член 68 од Законот за животната средина ("Службен весник на Република Македонија" број 53/05, 81/05, 24/07 и 159/08).

Министерство за животна средина
и просторно планирање

Министер,
Др. Неџати Јакупи

Број 07-2037/35
29.06.2009, година

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оценка на животната средина

Претседател,
М-р Јадранка Иванова

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 07-1655/ 22
20.05.2013, година

ПОТВРДА
за положен стручен испит за стекнување на
професионално знаење за стратeгиска оцена на животната средина

ДЕСПОТОВСКА Зоран АНА, дипломиран еколог од Скопје, родена на 01.12.1987 година во Скопје, Република Македонија, на ден 28.03.2013 година го положи стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратeгиска оцена на животната средина, и се стекна со статус на професионално знаење за стратeгиска оцена на животната средина.

Именуваната, може да се стекне со право да биде вклучена во Листата на експерти за стратeгиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија по исполнувањето на условите утврдени во член 68 став 2 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ број 53/05; 81/05; 24/07; 159/08; 83/09; 48/10 и 124/10).

Оваа потврда се издава врз основа на член 19 став (3) од Правилникот за составот на комисијата и начинот на нејзината работа, програмата и начинот на полагање на стручен испит, висината на надоместокот за полагање на стручен испит и надоместокот за воспоставување и одржување на листата на експерти за стратeгиска оцена на животната средина и начинот на стекнување и губење на статус на експерти за стратeгиска оцена на животната средина, како и начинот и постапката за вклучување и исклучување од листата на експерти („Службен весник на Република Македонија“ бр. 129/2007)

Потврдата е со важност од пет години, почнувајќи од денот на издавањето на истата. За продолжување на потврдата за дополнителни пет години, именуваната треба да поднесе барање за продолжување на потврдата до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Комисија за полагање на стручен испит за
стратeгиска оцена на животната средина

Министер,
Abdilaqim Ademi

Претседател,
Драган Ѓорѓев

ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Трговски регистар и регистар на други правни лица

www.crm.com.mk

Број: 0809-50/150120170059837

Датум и време: 2.10.2017 г. 13:18:51

ПОТВРДА
за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6247717
Назив:	Друштво за еколошки консалтинг ДЕКОНС-ЕМА ДООЕЛ увоз-извоз Скопје
Седиште:	МИТРОПОЛИТ ТЕОДОСИЈ ГОЛОГАНОВ бр.44-1/4 СКОПЈЕ - ЦЕНТАР, ЦЕНТАР

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Изготвил:

Овластено лице:

Број: 0809-50/150120170059837

Страна 1 од 1

СОДРЖИНА

1	ВОВЕД	8
2	ВОВЕД ВО СТРАТЕГИСКАТА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	9
2.1	Цели на СТРАТЕГИСКАТА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА.....	9
2.1.1	Главни цели на Извештајот за СОЖС	9
2.2	ПРИДОБИВКИ ОД СПРОВЕДУВАЊЕ НА СОЖС	9
2.3	ПРАВНА РАМКА СО КОЈА СЕ РЕГУЛИРА ПОСТАПКАТА ЗА СОЖС.....	10
2.4	ИНТЕГРИРАЊЕ НА ПОСТАПКИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА НА АУП И СОЖС	11
2.5	МЕТОДОЛОГИЈА ЗА СОЖС	11
2.5.1	Постапка за СОЖС	11
2.5.2	Определување на потребата и обемот на СОЖС и учество на јавноста	12
2.5.2.1	Учество на јавноста	13
2.5.3	Клучни фази во Извештајот за стратeгиска оцена на животната средина	13
2.6	СПРОВЕДЕНИ СОЖС АКТИВНОСТИ	14
3	КРАТОК ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА, ГЛАВНИТЕ ЦЕЛИ НА АУП И ВРСКАТА СО ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ/ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ	15
3.1	КРАТОК ПРЕГЛЕД НА АУП	15
3.2	ОПИС НА АУП.....	15
3.3	ПРЕДМЕТ И ГЛАВНИ ЦЕЛИ НА АУП	23
3.4	КОРЕЛАЦИЈА НА ЦЕЛИТЕ НА АУП СО РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ, ПРОГРАМИ/ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ	24
4	РЕЛЕВАНТНИ АСПЕКТИ НА МОМЕНТАЛНАТА СОСТОЈБА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	26
5	КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ОБЛАСТИТЕ КОИ БИ БИЛЕ ЗАСЕГНАТИ И СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНОТ	44
6	ОБЛАСТИ КОИ СЕ ОД ПОСЕБНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, ОД АСПЕКТ НА ЗАШТИТА НА ДИВИТЕ ПТИЦИ И ХАБИТАТИТЕ	46
7	ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ОДРЕДЕНИ НА НАЦИОНАЛНО ИЛИ МЕЃУНАРОДНО НИВО	46
7.1	Цели на СТРАТЕГИСКАТА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА.....	47
8	ВЕРОЈАТНИ ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	51
9	МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЈАТА	57
10	АНАЛИЗА НА АЛТЕРНАТИВИ	61
11	ПЛАН ЗА МОНИТОРИНГ ВРЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНОТ ОД АСПЕКТ НА ЖИВОТНА СРЕДИНА	62
12	ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ	66
13	НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ	67
14	КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА	102

ЛИСТА НА ТАБЕЛИ

Табела 1	Граници на опфат со АУП	15
Табела 2	Нумерички показатели	19
Табела 4	Број на жители, површина и густина на населеност на општина Куманово	26
Табела 5	Движење на населението во општина Куманово.....	27
Табела 6	Бројот на домаќинства и просечен број на членови во домаќинствата во општина Куманово	27
Табела 7	Вкупен бројот на население по национална припадност во населено место Доброшане	27

ЛИСТА НА СЛИКИ

Слика 1	Граници на опфат	16
Слика 2	Локација на опфат на АУП на сателитска снимка	17
Слика 3	Инвентаризација на градби со правен статус стекнат по основ на законот за постапување со бесправно изградени објекти	17

Слика 4 Процент на изграденост на опфатот.....	18
Слика 5 Урбанистичко решение во рамки на проектен опфат со опис на класа на намени на градбите, градежни линии, максимални височини.....	20
Слика 6 Проектно решение на зеленило за КП 1205, КО Доброшане-вон г-р, општина Куманово	20
Слика 7 Урбанистичко решение на внатрешен, динамичен и стационаран сообраќај	21
Слика 8 Проектно решение на приклучоците, објектите и водовите на внатрешниот развод на сите комунални инфраструктури	22
Слика 9 Постојна состојба на планскиот опфат	23
Слика 10 Граници на општина Куманово	26
Слика 11 Локација на опфат на АУП	27
Слика 12 Климатска карта на општина Куманово	29
Слика 13 Мерни станица на националната мониторинг мрежа	30
Слика 14 Измерени концентрации на сулфур диоксид и азот диоксид во 2016 година	30
Слика 15 Измерени концентрации на PM ₁₀ и CO во 2016 година.....	31
Слика 16 Измерени концентрации на O ₃ во 2016 година	31
Слика 17 Секторски удел во вкупните емисии на директни стакленички гасови за период од 2003–2009	33
Слика 18 Удел на директните стакленички гасови во вкупните емисии за период од 2003–2009	33
Слика 19 Удел на секој гас во вкупните индиректни емисии на стакленички гасови за период 2003-2009	34
Слика 20 Хидролошка карта на Република Македонија	34
Слика 21 Квалитет на водите во РМ	35
Слика 22 Основна геолошка карта на РМ.....	36
Слика 23 Сеизмичка карта	37
Слика 24 Заштитени подрачја во општина Куманово.....	38
Слика 25 Мерни места за бучава во град Куманово	39
Слика 26 Интензитет на бучава во животната средина во Куманово за основните.....	39
Слика 27 Интензитет на бучава во животната средина во Куманово за основните.....	40
Слика 28 Вкупен број на мерни места и мерни места со надмината гранична вредност - А Инсталации	41
Слика 29 Вкупен број на мерни места и мерни места со надмината гранична вредност - Б Инсталации	41
Слика 30 Локација на АУП во однос на орнитолошки локалитет „Пчиња-Петрошница-Крива Река“	46

ЛИСТА НА ДОДАТОЦИ

Додаток 1 - Мислења од надлежни институции	74
Додаток 2 Национална и меѓународна правна рамка од областа на животната средина	90

ЛИСТА НА АКРОНИМИ

СОЖС-Стратегиска оцена на влијанијата врз животната средина
ОВЖС-Оцена на влијанијата врз животната средина
ЕУ-Европската Унија
GHG-Greenhouses gases (стакленички гасови)
АУП-Архитектонско урбанистички проект
НЕАП-Национален Еколошки Акционен План
ИСКЗ-Интегрирано спречување и контрола на загадувањето

1 **ВОВЕД**

Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово се изработува на барање на инвеститорот, во согласност со Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16) и Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Службен весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17).

Архитектонско урбанистичкиот проект има за цел да утврди: урбанистичко решение за градежната парцела, површини за градење со градежни линии, намена на градбите, максимална висина на градбите, изразена во метри до венец, внатрешни сообраќајници итн.

Просторот, дефиниран за изработка Архитектонско урбанистички проект за објект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане, Општина Куманово, со својата местоположба припаѓа на територија на Општина Куманово.

За предметниот плански опфат досега нема изработен урбанистички план, а урбанизацијата на просторот е извршена со донесување на одлука за утврдување на услови за начинот на градење во с. Доброшане, општина Куманово-Општ акт за с. Доброшане (со одлука бр. 09-5826/12 од 08.07.2016 година).

Изработката на архитектонско урбанистичкиот проект се базира на горенаведениот акт за с. Доброшане и издаден Извод од план за КП 1205 со бр. 21-4591/2 од 30.05.2017 година од Општина Куманово.

Директивата за стратeгиска оцена на животната средина (2001/42/ЕС) и Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16), бараат одредени планови, програми и стратегии, за кои постои веројатност дека би можеле да имаат значително влијание врз животната средина, да бидат предмет на Стратегиска оцена на животната средина (СОЖС).

Поради отсуството на урбанистички план за планскиот опфат, отсуствува и Стратегиска оцена за животната средина. Бидејќи стратeгиска оцена за заштита на животната средина не била изработена во постапката за донесување/усвојување на општиот акт за село Доброшане, општина Куманово донесе одлука за спроведување на стратeгиска оцена (бр. 21-УП1-5947 од 06.12.2017 год) за АУП за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град. Оваа одлука е прифатена и од Министерството за животната средина и просторно планирање со арх. бр. УП1-15-1671/2017 од 27.12.2017 година.

Поради горенаведените одлуки, се подготви овој документ-Извештај за Стратегиска оцена на животната средина за Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово.

2 ВОВЕД ВО СТРАТЕГИСКАТА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Стратегиската оцена на животната средина (СОЖС) е систематски процес за оценување на влијанијата врз животната средина од предложени политики, планови и програми, со цел истите да бидат разгледани и да се предвидат и преземат превентивни мерки за обезбедување заштита на животната средина од сите можни аспекти, во раниот процес на планирање или донесување на одлуки на ниво на „стратегиски акции“ или политики, планови и програми.

2.1 Цели на Стратегиската оцена на животната средина

Главната цел на СОЖС е да придонесе кон заштита на животната средина и унапредување на одржливиот развој. СОЖС ја промовира одржливоста преку интегрирање на аспектите од животната средина во донесувањето на стратешки одлуки. Преку СОЖС ќе се обезбедат информации за значајните влијанија врз животната средина од имплементација на плановите, програмите и стратегиите, со цел истите да бидат достапни за оние кои ги носат одлуките, во текот на подготовка на плановите, програмите и стратегиите, пред нивно донесување. Истовремено, СОЖС овозможува и учество на јавноста во носењето одлуки и ја подобрува транспарентноста на тој процес.

Главни цели на СОЖС се:

- Интегрирање на елементите на животната средина при подготовка на планови, програми и стратегии и во процесите на донесување одлуки;
- Подобрување на плановите, програмите и стратегиите, во однос на зголемување степенот на заштита на животната средина;
- Зголемување на учеството на јавноста во процесот на донесување одлуки и
- Овозможување отвореност и транспарентност при носењето одлуки.

Информациите во Извештајот за СОЖС се базираат на податоци од Планот, истите се анализираат со цел да ја дополнат или подобрат истата.

2.1.1 Главни цели на Извештајот за СОЖС

Главни цели на Извештајот за СОЖС се:

- Да обезбеди информации за АУП за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово;
- Да ги идентификува, опише и оцени значајните влијанија од имплементација на горе наведениот документ;
- Да обезбеди ефективна можност на надлежните институции и јавноста во рана фаза да ги дадат своите мислења, коментари, предлози и забелешки во однос на Извештајот за СОЖС и АУП;
- Да се подигне транспарентноста во процесот на донесување на одлуките.

2.2 Придобивки од спроведување на СОЖС

Придобивките од спроведување на стратегиската оцена на животната средина се:

- Флексибилност и консензус во процесот на планирање;
- Интегрирање на социјалните, економските и аспектите на животната средина;
- Меѓусекторска соработка;
- Земање предвид на националните, регионалните и локалните потреби и цели;
- Земање предвид на целите за заштита на животната средина;
- Конзистентност со стратешките определби за одржлив развој;
- Добивање вистинити и реални информации во простор и време, кои ќе им помогнат на носителите на одлуки на повисоко ниво во донесување на истите.

2.3 Правна рамка со која се регулира постапката за СОЖС

Постапката за спроведување на стратегиска оцена на животната средина е дефинирана во Поглавје X од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16), при што стратегиска оцена се спроведува на плански документи кои се подготвуваат во областа на земјоделството, шумарството, рибарството, енергетиката, индустријата, рударството, транспортот, регионалниот развој, телекомуникациите, управувањето со отпадот, управувањето со водите, туризмот, просторното и урбанистичкото планирање и користење на земјиштето, на Националниот акционен план за животната средина и на локалните акциони планови за животната средина, како и врз сите стратегиски, плански и програмски документи со кои се планира изведување на проекти за кои се врши оцена на влијанието од проектот врз животната средина или на сите плански документи со кои се уредува управувањето со заштитените подрачја прогласени во согласност со закон или пак може да влијаат врз тие подрачја.

Подзаконски акти кои ја регулираат постапката за СОЖС се:

- Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Службен весник на Република Македонија“ бр. 153/07 и 45/11);
- Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Службен весник на Република Македонија“ бр. 144/07);
- Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 153/07);
- Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 147/08 и 45/11);
- Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата

од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Службен весник на Република Македонија“ бр. 122/11).

Директивата за стратегиска оцена на животната средина на Европската комисија (2001/42/ЕС), која е транспонирана во македонското законодавство, како и препораките за нејзина имплементација, се исто така земени предвид при подготовка на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина.

2.4 Интегрирање на постапките за подготовка на АУП и СОЖС

Постапката за СОЖС се спроведува како дел од постапката за подготовка на планскиот документ, што од своја страна овозможува идентификација на можни влијанија врз животната средина уште во раната фаза и имплементација на идентификуваните мерки. Интегрирањето на двата процеси се постигнува преку блиска соработка со договорните органи и одговорните тела за техничка имплементација и мониторинг на АУП, преку преглед на литература, разгледување на технички опции, преглед на состојбата во животната средина и оцена на планираните плански содржини, консултации со јавноста и сл. Во табелата подолу се идентификувани клучните учесници и корисници за спроведување на постапките за подготовка на АУП за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово и СОЖС.

2.5 Методологија за СОЖС

2.5.1 Постапка за СОЖС

Постапката за СОЖС се спроведува во неколку фази/чекори:

Фази на СОЖС	Опис	Консултации	
		Засегнати органи	Јавност
Проверка	Се утврдува дали АУП ќе има значителни влијанија врз животната средина и дали е потребно спроведување на СОЖС	√	
Определување на обемот	Се определува обемот на информации и нивото на детали кои ќе бидат содржани во Извештајот за СОЖС	√	√
Извештај за СОЖС	Се обезбедуваат детални информации за резултатите од СОЖС, вклучувајќи информации за аспектите кои биле предмет на оцена и како и очекуваните влијанија (позитивни и негативни) врз животната средина и социјалните аспекти од имплементација на АУП. Извештајот идентификува и активности за спречување, намалување и колку што е можно повеќе, неутрализирање на значителните негативни влијанија.	√	
Консултации со јавноста	Консултација со страните и засегнатата јавност во текот на определувањето на обемот на СОЖС, Извештајот за СОЖС и обезбедување јавен увид (објавување) за истите.	√	√
Прифаќање	Се обезбедуваат информации за одобриениот АУП, односно колку од коментарите добиени во текот на консултациите биле земени предвид и методите за мониторинг на значителните влијанија од имплементацијата на истиот.	√	
Мониторинг	Се овозможува следење на имплементацијата на активностите, можните влијанија врз животната средина и	√	

социјалните аспекти, со цел одговорните власти да преземат мерки за намалување на негативните влијанија и подобрување во текот на имплементацијата.

2.5.2 Определување на потребата и обемот на СОЖС и учество на јавноста

Во согласност со член 65, став (2) од Законот за животната средина и член 3, точка 13-Планирање на просторот и користење на земјиштето-Плански документи кои што се однесуваат на просторно и урбанистичко планирање на територијата на РМ, општините и градот Скопје и општините во градот Скопје, од Уредбата за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина.

Фазите на определувањето на потребата и обемот на СОЖС опфаќаат: идентификација на потребата од спроведување на СОЖС и подготовка на документи на чија основа Градоначалникот на општина Куманово донесе Одлука за утврдување на обемот на СОЖС (бр. 21-УП1-5947 од 06.12.2017 год), а истата беше потврдена од Министерството за животна средина и просторно планирање (Известување бр. УП1-15-1671/2017 од 27.12.2017 година, прикажано во Додаток 1).

Целта на фазата за определување на обемот е идентификација на клучните прашања за животната средина кои треба да бидат опфатени со оцена на влијанијата од Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово. Оваа фаза од процедурата за СОЖС вклучува преглед на други релевантни стратегии, планови, програми и цели на животната средина, основни информации за животната средина и предложените активности разработени во АУП. Сите споменати информации овозможуваат утврдување на обемот на СОЖС и идентификување на прашања од областа на животната средина кои треба да бидат опфатени Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово.

Нивото на детали содржани во СОЖС е определено од:

- Степенот до кој активностите од АУП-от може да влијаат врз животната средина;
- Достапноста на постоечки информации при подготовката на СОЖС.

Сите теми на животната средина, опфатени со Директивата за СОЖС, се опфатени и во обемот на оцена во Извештајот за СОЖС, односно население и здравје на луѓето, биолошка разновидност, воздух и клима, води, почви, културно наследство, материјални добра и предел.

Во текот на стратeгиската оцена на животната средина, земени се предвид веќе донесените политики, стратегии и планови.

2.5.2.1 Учество на јавноста

Во согласност со барањата, дефинирани со Законот за животната средина и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми кои се однесуваат на животната средина, фазите на СОЖС за определување на потребата и обемот, изразени преку подготовка на Формуларите и Одлуката за спроведување на постапката за СОЖС и обемот на Извештајот за СОЖС, се изготвени во консултација со засегнатите органи.

Подготвената Одлука за спроведување на постапката за СОЖС и Формуларите беа објавени на веб страните на општина Куманово во Февруари 2018 година и беа јавно достапни за увид во период од 15 дена. Истата документација беше доставена до МЖСПП. Во овој период, не беа поднесени забелешки, коментари, предлози, ниту жалби на објавената одлука од страна на заинтересираните страни и јавноста.

2.5.3 Клучни фази во Извештајот за стратегиска оценка на животната средина

Во согласност со барањата на Директивата за СОЖС и Уредбата за содржина на извештајот за СОЖС, овој Извештај содржи:

- Краток преглед на содржината, главни цели на АУП и поврзаност со други релевантни планови или програми;
- Информации за моменталната состојба на животната средина и што најверојатно би се случило без имплементација на АУП;
- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Постојни проблеми во животната средина, кои се релевантни за АУП, вклучувајќи ги оние кои се од особено значење за животната средина од аспект на заштита на дивите птици и живеалиштата;
- Целите на заштита на животната средина одредени на национално или меѓународно ниво, релевантни за АУП и начинот на кој тие цели се земени предвид при неговата изработка;
- Веројатни значајни влијанија врз животната средина, вклучувајќи и прашања, како што се биолошка разновидност, население, човеково здравје, фауна, флора, климатски фактори, материјални добра, културно наследство, вклучувајќи архитектонско и археолошко наследство, предел, како и меѓусебната зависност на овие фактори;
- Мерки за заштита, намалување и колку што е можно повеќе, неутрализирање на значајните негативни влијанија врз животната средина од имплементацијата на Планот;
- Преглед на причините за избор на алтернативи и опис на начинот за спроведување на оцената, вклучувајќи и каква било потешкотија (како што се технички потешкотии или недостаток на знаење/вештини) при собирање на потребните информации;
- Опис на предвидените мерки во врска со мониторингот, а во согласност со законските обврски.

Овој Извештај за стратешка оцена ги содржи заклучоците од оцената на можните значителни влијанија врз животната средина од предложениот АУП.

Анализата на влијанијата врз животната средина е главно насочена кон идентификување на потенцијалните проблеми, рационализација на трошоците и правење оптимален избор на мерки за заштита на животната средина (мерки за намалување).

Ако се предвидат мерки за спречување, ублажување и неутрализација, во раната фаза на подготовка на стратешкиот документ, влијанијата врз специфични/одредени медиуми на животната средина ќе се намалат или ефективно подобрат уште пред да започне фазата на имплементација на АУП.

Исто така, Извештајот за СОЖС содржи и План за мониторинг на животната средина, чија главна цел е следење на резултатите од применетите мерки за ублажување на влијанијата, во текот на спроведувањето на АУП и дали во текот на имплементацијата на планските цели се имплементирани и целите за заштита на животната средина, како и соодветното делегирање на надлежностите.

2.6 Спроведени СОЖС активности

Период	Степен на подготовка/фаза
Декември 2017- Јануари 2018	Донесување Одлука за спроведување СОЖС (бр. 21-УП1-5947 од 06.12.2017) и нејзино објавување на веб страната на општина Куманово
Декември 20157	Известување од МЖСПП (УП1-15-1671/2017) за прифаќање на одлука на општина Куманово за спроведување СОЖС
/	Објавување на нацрт АУП и нацрт Извештајот за СОЖС на веб страната на општина Куманово
/	Консултации со јавноста и заинтересираните страни во однос на нацрт АУП и нацрт Извештајот за СОЖС
/	Одржана јавна расправа за нацрт Извештај за СОЖС
/	Мислење од МЖСПП за усогласеност на нацрт Извештајот за СОЖС со барањата на националното законодавство, бр. _____
/	Завршени консултации со јавноста
/	Анализа на пристигнатите забелешки од јавноста
/	Ревизија на нацрт АУП, врз основа на информациите од консултациите
/	Финализирање на Извештајот за СОЖС
/	Финално мислење по Извештајот за СОЖС - негово објавување
/	Прифаќање на АУП

3 КРАТОК ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА, ГЛАВНИТЕ ЦЕЛИ НА АУП И ВРСКАТА СО ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ/ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ

3.1 Краток преглед на АУП

Постапка за изготвување на Архитектонско урбанистички проект за објект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, Сервис за товарни возила, во КО Доброшане, Општина Куманово. е покрената по иницијатива на Инвеститорот.

За предметниот плански опфат донесена е Одлука за општ акт за село Доброшане.

Насоките за планирање на просторот за изградба на комплекс со намена ГЗ-Производство, дистрибуција и сервиси на К.П 1205 К.О Доброшане-вон град се базираат на Општ Акт за село Доброшане со одлука бр. 09-5826/12 од 08.07.2016 година и издаден Извод од план за КП. 1205 со бр. 21-4591/2 од 30.05.2017 година од Општина Куманово.

Изградбата на комплекс со намена ГЗ- сервиси за товарни возила на К.П 1205 во с. Доброшане, општина Куманово се разработува со Архитектонско-урбанистички проект, согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. весник на РМ“ бр. 51/05, 137/07, 91/09, 124/10, 18/11, 53/11, 144/12, 55/13, 163/13, 42/14) и Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Службен весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17).

Планскиот опфат опфаќа една парцела КП 1205, а вкупната површина на планскиот опфат изнесува 5727 m². Како основна класа на намена се предвидува ГЗ-сервиси, а како компатибилни класи на основната се предвидуваат: Г2-лесна индустрија, Г4-стоваришта, Б1-мали комерцијални и деловни намени, Б2-големи трговски единици, Б4-деловни простори, Д2-заштитно зеленило, Д3-Спорт и рекреација, Д4-меморијални простори.

Во АУП дефинирани се бројот на градежни парцели, површината за градење, локација и височина на градби, намена на површини, инсталации за водовод, канализација, електрика, телекомуникација итн. во согласност Законот за просторно и урбанистичко планирање.

3.2 Опис на АУП

Опфат на АУП зафаќа површина од 5727 m² и е дефиниран по границите на катастарската парцела КП 1205 и е дефиниран со координатите прикажани во следната табела.

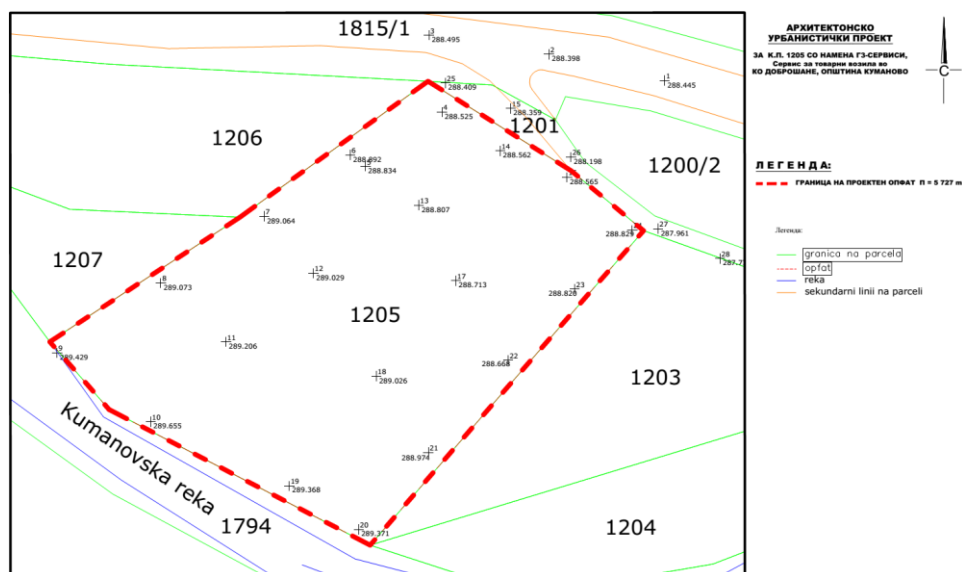
Табела 1 Граници на опфат со АУП

Ред. бр.	X	Y	Z
1.	564154,938	661739,089	288,445
2.	564131,474	661744,434	288,398
3.	564107,110	661748,253	288,495
4.	564109,746	661732,713	288,525
5.	564094,228	661721,705	288,834
6.	564091,167	661723,988	288,892
7.	564073,703	661711,546	289,064

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА ГЗ-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

8.	564052,734	661698,005	289,073
9.	564031,672	661683,854	289,429
10.	564050,665	661669,906	289,655
11.	564065,945	661686,079	289,206
12.	564083,661	661700,005	289,029
13.	564105,040	661713,804	288,807
14.	564121,555	661724,812	288,562
15.	564123,677	661733,430	288,359
16.	564135,129	661719,455	288,565
17.	564112,560	661698,497	288,713
18.	564096,441	661679,121	289,026
19.	564078,785	661656,906	289,368
20.	564092,833	661648,035	289,371
21.	564106,975	661663,647	288,974
22.	564123,198	661682,366	288,668
23.	564136,716	661696,758	288,820
24.	564148,360	661708,774	288,829
25.	564110,459	661738,571	288,409
26.	564135.924	661723.586	288.198
27.	564153,582	661709.022	287.961
28.	564166.156	661702.975	287.770

На следната слика е прикажана границата на опфатот на Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово.

Слика 1 Граници на опфат

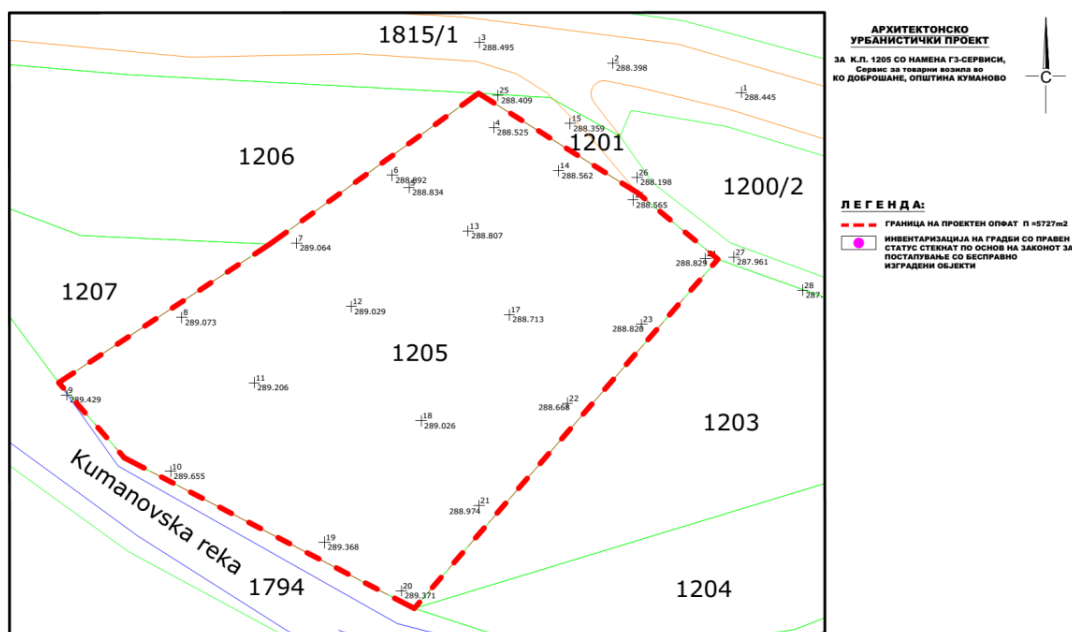
На следната слика е прикажана локацијата на опфатот на АУП на сателитска снимка. Опфатот од северната страна граничи со локален пат, од јужната страна со Кумановска Река, од источната и западната страна граничи со земјоделско земјиште. Најблиските објекти за домување од с. Доброшане се наоѓаат на оддалеченост од околу 270 метри.

Слика 2 Локација на опфат на АУП на сателитска снимка

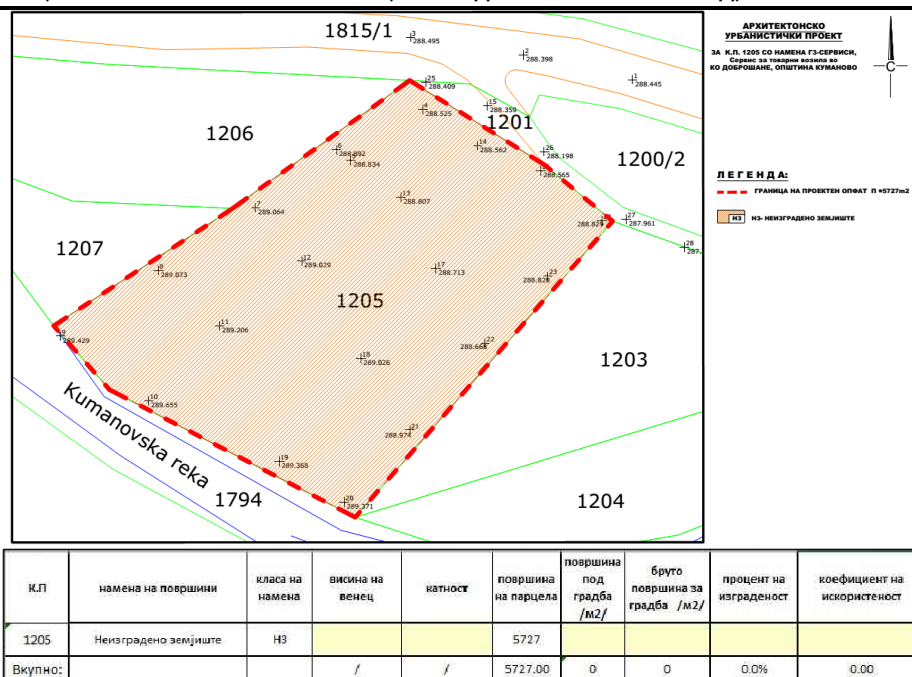
Согласно добиеното писмо од Општина Куманово, со бр. 21-6547/2 од 19.09.2017 во границите на планскиот опфат, за кој се работи АУП, добиени се податоци дека до 19.09.2017 нема легализирани објекти по основ на правен статус на бесправно изградени објекти.

Слика 3 Инвентаризација на градби со правен статус стекнат по основ на законот за постапување со бесправно изградени објекти

Просторот во границите на опфатот со АУП претставува градежно неизградено земјиште.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА ГЗ-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Слика 4 Процент на изграденост на опфатот

Во рамките на предметната катастарска парцела, како основна класа на намена, се предвидува ГЗ-сервиси. За предметната локација е изработен Архитектонско урбанистички проект за објект за КП 1205 со намена ГЗ сервиси, Сервиси за товарни возила во КО Доброшане вон град, Општина Куманово се наоѓа во Општина Куманово.

Покрај основната класа на намена ГЗ –сервиси предвидени се и компатибилни класи на намена на основната класа на намена и тоа се:

- Б1 – мали комерцијални и деловни намени. Максималниот процент на учество на единечната класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува до 30%
- Б2 – големи трговски единици. Максималниот процент на учество на единечната класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува до 30%
- Б4 – деловни простори. Максималниот процент на учество на единечната класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува до 10%
- Д2 – заштитно зеленило. Максималниот процент на учество на единечната класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува до 30%
- Д3 –Спорт и рекреација. Максималниот процент на учество на единечната класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува до 30%
- Д4 – меморијални простори. Максималниот процент на учество на единечната класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува до 30%
- Г2 - лесна индустрија. Максималниот процент на учество на единечна класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува 49%
- Г4 - Стоваришта. Максималниот процент на учество на единечна класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува 49%

Процентот на компатибилните намени не го надминува дозволеният процент на компатибилни намени согласно Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Службен весник на РМ број 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17).

При уредувањето на просторот водено е сметка за негова рационална искористеност да не се нарушат основните принципи на начин на живеење и хуманизација на просторот што е постигнато со диспозиција, површина, катност и висина на објектите. Во рамките на планскиот опфат се предвидува изградба на објект со група на намена: Г – производство, дистрибуција и сервиси и основна класа на намена:

ГЗ-сервиси

Катастарска парцела 1.1

Намена: ГЗ – сервиси

Парцелација: оформување на нова Г.П. 1.1

Површина на градежна парцела..... 5727 m²
 Површина за градба..... 715 m²
 Бруто вкупна изградена површина ..... 1421 m²
 Процент на изграденост.....12,5 %
 Коефициент на искористеност.....4,03
 Висина на венец: кота на венец 3,5/ 10,2 м’

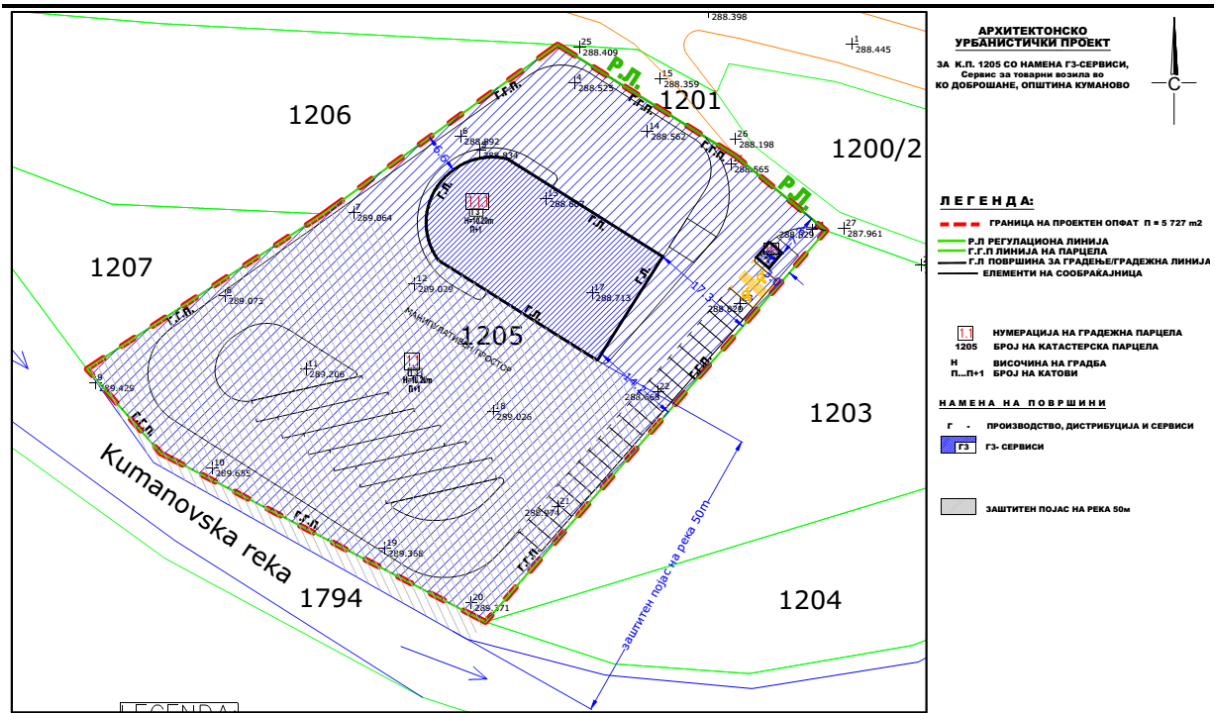
Максималната висина на објектите се определува од висинската кота на тротоарот.
 Број на катови: П, П+1

Објектот е поставен во граници на градежната парцела, а процентот на изграденост и коефициентот на искористеност не ги надминуваат дозволените параметри.

Табела 2 Нумерички показатели

КП	Површина на парцела	Бр. на градежна парцела	Намена на површини	Класа на намена	Висина на венец	Катност	Површина под градба m ²	Бруто површина за градба	% на изграденост	Коеф. на искористеност
1205	5727,00	1.1.1	ГЗ-Сервиси	ГЗ	10,2	П+1	706	1,412		
		1.1.2	ГЗ-Сервиси	ГЗ	3,5	П	9	9		
Вкупно	5727,00	/			/	/	715	1,412	12.5%	4.03
			Поплочени површини		-	-	134,0	-	-	
			Зеленило		-	-	997	-	-	

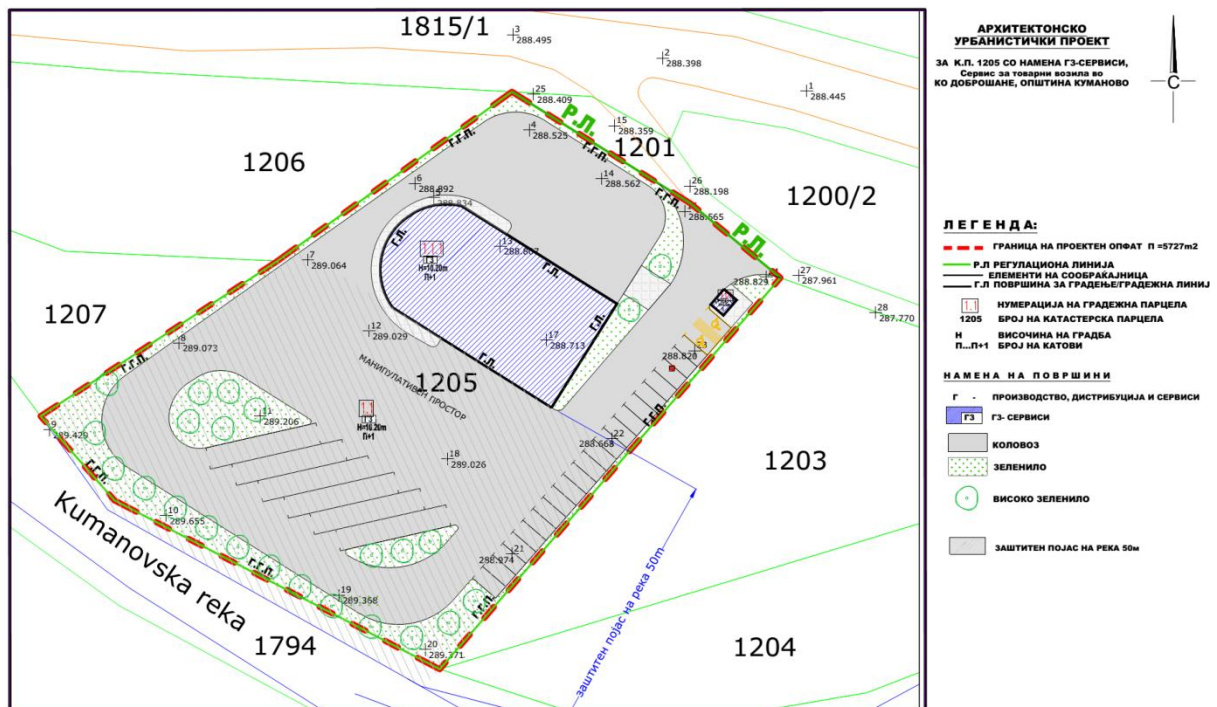
ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА ГЗ-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Слика 5 Урбанистичко решение во рамки на проектн опфат со опис на класа на намени на градбите, градежни линии, максимални височини

Процентот на озеленетост во рамките на градежната парцела изнесува 17%.

Изградена површина	715.0	12%
Зеленило	997.0	17%
Сообраќај	3,881.0	68%
Поплочени површини	134.0	2%
Вкупно	5,727.0	100%

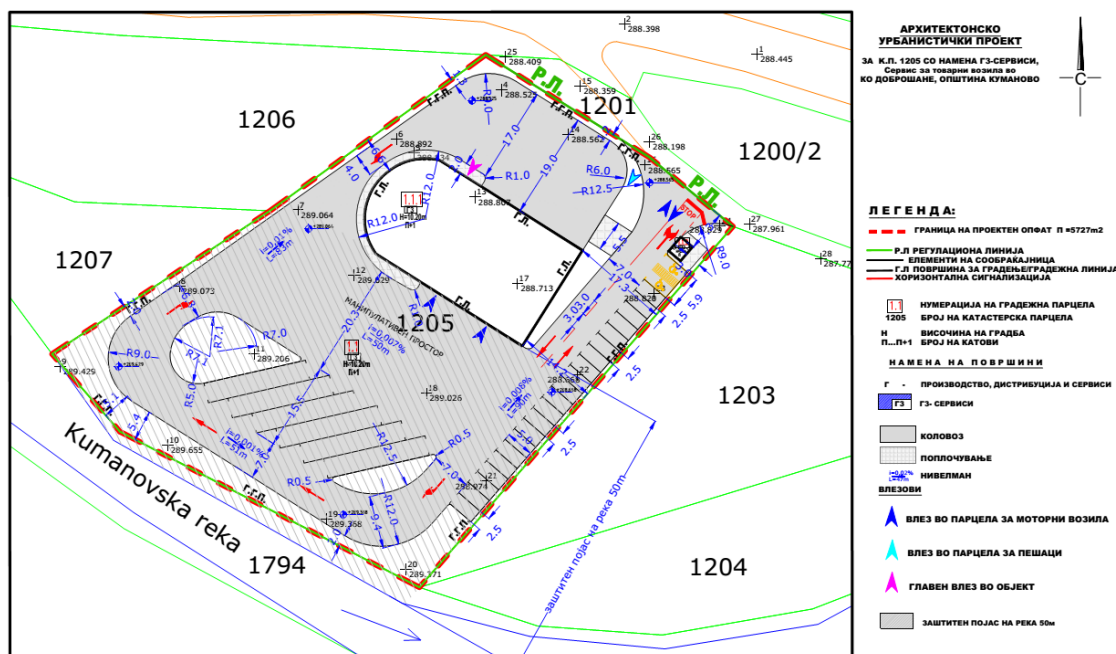

Слика 6 Проектно решение на зеленило за КП 1205, КО Доброшане-вон г-р, општина Куманово

➤ Сообраќајно решение

Сообраќајното решение за приклучок на објектот е планирано преку пристапна постоечката улица која поминува пред самата парцела. Паркирање е планирано во рамките на градежната парцела. Предвидено е паркирањето да биде решено во рамки на градежната парцела. Обезбедени се вкупно 21 паркинг места за лесни возила и 2 паркинг места за инвалиди, како и 6 паркинг места за тешки товарни возила.

Подетална разработка на стационарниот сообраќај да се предвиди со понатамошна изработка на основен проект.

Слика 7 Урбанистичко решение на внатрешен, динамичен и стационаран сообраќај

➤ Водовод и канализација

Во согласност со добиеното писмо од ЈП „Водовод“ Куманово, со бр. 10-1621/2 од 18.09.2017 добиени се податоци дека не постои подземна инфраструктура. За постоечката подземна инсталација (водоводна мрежа и фекална канализација), изградена од месното население, не се располага со детални технички податоци.

Приклучокот со примарниот вод треба да се изврши според важечките стандарди и нормативи за тој вид инфраструктура. Водоводната мрежа е усогласена со содржината на објектите, дадени со Архитектонско урбанистички проект за објект за К.П. 1205, со намена ГЗ- Сервиси, Сервис за товарни возила, во К.О. Доброшане-вон г-р, Општина Куманово од ОА за изградба на комплекс со намена Г2, Г3, Г4 на К.П. 1205, КО Доброшане-вон г-р.

➤ Атмосферска канализација

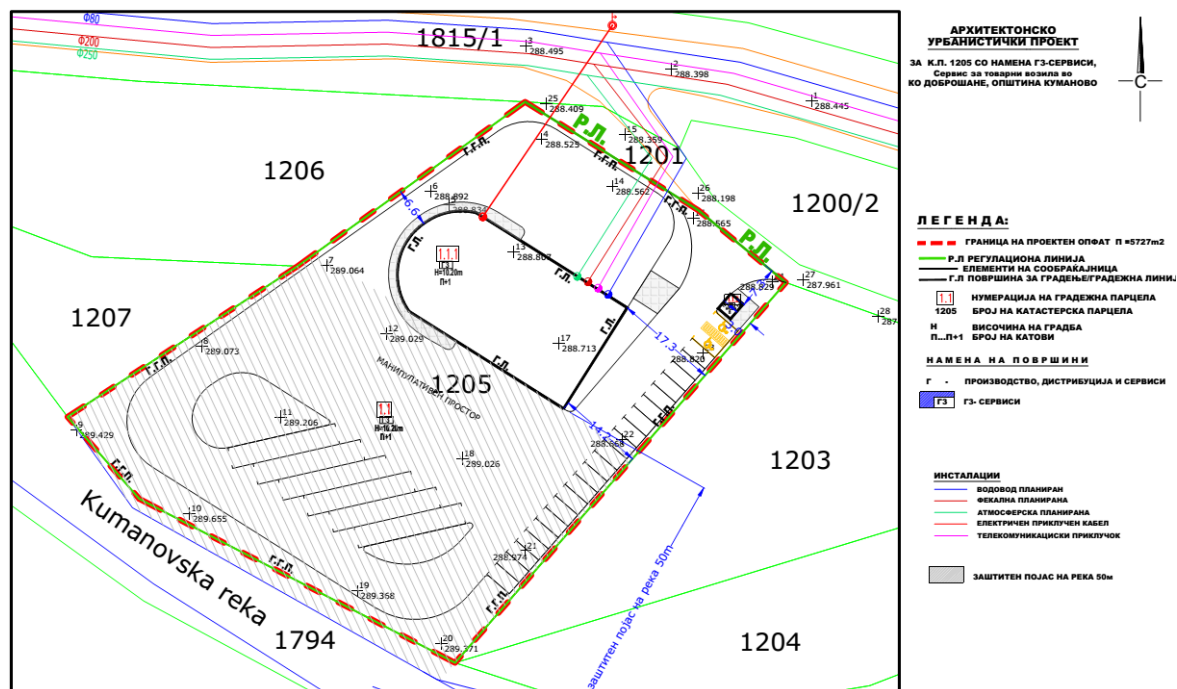
Според писмото, добиено од ЈП „Водовод“ Куманово, со бр. 10-1621/2 од 18.09.2017 може да се констатира дека за постоечка атмосферска инсталација нема детални технички податоци.

➤ Електро-енергетика и ПТТ инсталации

Согласно добиеното писмо од ЕВН Македонија АД, Скопје - КЕЦ Куманово, со бр. 14-7316/2 од 19.09.2017 на предметната локација има постојни надземни и подземни електрични водови.

➤ Телефонска мрежа

Согласно добиеното писмо од Македонски Телеком АД - Скопје, со арх. број. 305663/1 од 25.09.2017 во близина на предметната локација нема постојни и планирани телекомуникациски инсталации.

Слика 8 Проектно решение на приклучоците, објектите и водовите на внатрешниот развод на сите комунални инфраструктури

На следните слики е прикажана постојната состојба на планскиот опфат, од извршената теренска посета.

Слика 9 Постојна состојба на планскиот опфат

3.3 Предмет и главни цели на АУП

АУП има цел да овозможи обезбедување на услови на похумано живеење и работа на граѓаните, рационално и одржливо користење на просторот, заштита на недвижното културно наследство и заштита и унапредување на животната средина и природата. Урбанистичкото планирање обезбедува зголемување на степенот на хуманост на живеење и подобрување на условите за работа, хармонизација и хуманизација на просторот, со плански одредби кои воведуваат повисоки стандарди во однос на постојната состојба.

АУП треба да создаде основна концепција на планираната површина и фундаментална основа за други видови подетални планирања, формирање градежна парцела, уредување на просторот при што треба да се посвети внимание на развојот на сообраќајот и останатата инфраструктура, како и на мерките за заштита и унапредување на квалитетот на животната средина.

Урбанистичкиот план, како основна цел ги има зацртано насоките на идниот просторен развој, дефинирање на оптимални решенија за организација на основните функции, имајќи ги предвид природните погодности и ограничувања и создадениот материјален фонд.

Оформувањето на АУП се заснова на извршување на претходни активности:

- Анализа на постојната состојба,
- Дефинирање на програмски основи на планот и
- Дефинирање на идните развојни потреби.

АУП со своето донесување има карактер на јавен плански документ и истиот служи:

- Како извор на информации,
- Преставува планска основа за дефинирање на програми и иницијативи,
- Основа за формирање на посебни цели за развој,
- Преставува инструмент и средство за стимулирање на јавниот интерес за развој и
- Преставува иницијатива и инструмент за заштита и унапредување на квалитетот на животната средина.

АУП, како дел од системот на општественото планирање, мора да уважува соодветни принципи и истите да ги вградува во себе: принцип на континуираност, истовременост и двонасочност.

АУП претставува основен развоен документ за утврдување на параметрите за понатамошна разработка, како и да ги утврди општите и посебните услови за градење преку:

- рационално користење на земјиштето;
- максимално вклопување на објектите и инфраструктурата со теренот;
- оформување препознатлива амбиентална целина;
- почитување и заштита на правото на човекот на работа;
- почитување и надградување на пејсажните вредности;
- оформување културен пејсаж;
- вградување пропратни содржини на основната наменска употреба на земјиштето;
- подигнување хуманоста во просторот и непречено движење на хендикепираните лица;
- почитување и валоризација на културното и градителското наследство;
- вградување на мерки за заштита на природата и животната средина;
- вградување мерки за заштита и спасување;
- почитување на законските прописи, стандарди и нормативи во планирањето.

3.4 Корелација на целите на АУП со релевантни планови, програми/плански документи

Просторното и урбанистичко планирање е континуиран процес, кој се обезбедува со изработување, донесување и спроведување на просторни и урбанистички планови, со цел да се обезбеди уредување и хуманизација на просторот и заштита и унапредување на животната средина и природата.

Просторот опфатен со АУП, досега не бил урбанизиран со планска документација.

За предметниот плански опфат донесена е одлука за општ акт за село Доброшане, од кој произлегуваат насоките за понатамошно планирање на просторот.

Изработката на Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово треба да придонесе кон:

- обезбедување услови за позитивни ефекти во процесот на урбанизацијата;
- воспоставување ефикасна контрола на користењето и уредувањето на градежното земјиште;
- резервирање простори за изградба и користење на објекти или подрачја од јавен интерес;
- обезбедување и заштита на коридорите за изградба на инфраструктурата;
- реализација на условите за планиран стопански развој и економски развој не само на локално, туку и на регионално и на национално ниво;

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА ГЗ-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

- запирање на тенденциите на прекумерна и стихијна пренамена на плодните површини во непродуктивни цели;
- заштита на зоните на културното и природното наследство, со изградба на времени и трајни градежни објекти.

Изработката на АУП треба да биде во корелација со локалните, националните и меѓународни документи (кои се прикажани во следните табели и Додаток 2), со цел да бидат постигнати нивните цели и барања.

Планови и стратегии на локално ниво
Локален акционен план за животна средина на општина Куманово, 2004
Стратегиски и акционен план за Локален одржлив развој на општина Куманово, 2006
Под-стратегија за Рурален развој на општина Куманово, 2009 - 2013
Локална стратегија за млади на општина Куманово за периодот 2008 -2013,
План и Програма за управување на отпад на територија на општина Куманово, 2010-2015,

Национални и регионални планови, програми и стратегии
Просторен План на Република Македонија 2002-2020
Програма за развој на североисточен плански регион 2009-2014,
Регионален план за управување со отпад во северо-источен плански регион (предлог)
Стратешки план за развој на туризмот во СИПР, 2011-2016
Национална стратегија за одржлив развој 2009-2030
Трет Национален План за климатски промени
Национален план за заштита на амбиентниот воздух 2013-2019
Стратегија за води на Република Македонија 2011-2041
Национална Програма за земјоделство и рурален развој, 2013-2017
Втор Национален Еколошки Акционен План на Република Македонија, 2006-2011
Предлог Национална стратегија за биолошка разновидност (2015)
Национална стратегија за управување со отпад
Национален План за управување со отпад
Стратегија за демографски развој на Република Македонија 2008-2015
Национална програма за усвојување на правото на ЕУ (НППА -ревизија 2014-2016)
Стратегија за мониторинг на животната средина (2004)
Стратегија за подигнување на јавната свест во животната средина
Стратегија за управување со податоци за животната средина (2005)
Национална стратегија за апроксимација на животната средина (2006)
Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција (2005)

Политика на ЕУ и релевантни меѓународни договори
Директива 85/337/ЕЕС на Европскиот Парламент и Советот на Европската Унија за оценка на влијанието на некои јавни и приватни проекти врз животната средина (ОВЖС Директива)
Директива 2001/42/ЕС на Европскиот Парламент и Советот на Европската Унија за оценување на влијанија од одредени планови и програми врз животната средина (СОЖС Директива)
Директива 2003/4/ЕС на Европскиот Парламент и Советот на Европската Унија за пристап на јавноста до информации за животната средина
Конвенција за пристап до информации, учество на јавноста во одлучувањето и пристап до правдата за прашањата поврзани со животната средина (Архус)
Седма Акциона Програма на Европската Унија за животна средина

4 РЕЛЕВАНТНИ АСПЕКТИ НА МОМЕНТАЛНАТА СОСТОЈБА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

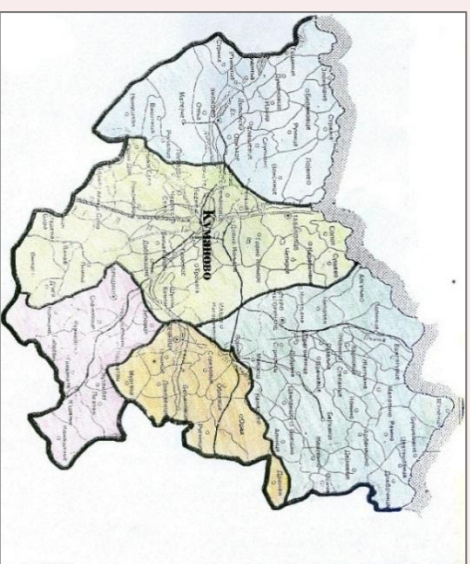
Предмет

Географска положба и демографски карактеристики

Постојна состојба

Општина Куманово се наоѓа во северниот дел на Републиката во источното сливно подрачје на реката Пчиња и тоа посебно на реките Коњарска, Липковска и Кумановска.

Зафаќа површина од 297,3 km² според новата територијална поделба или 4,9% од вкупната територија на Република Македонија. Најважно значење за просторниот опфат на општина Куманово е што го зафаќа подрачјето на ниската вододелница помеѓу долините на р. Вардар и р. Морава и дел од рамничарскиот простор на Кумановско Поле сместен и ограден од запад со Скопска Црна Гора, од север и североисток со планините Руен, Козјак кои територијално припаѓаат во соседните општини Старо Нагоричане и Клецовце, на југоисток е ридчестиот простор кој продолжува кон општина Орашец. На југ преку Романовчкиот превоз Скопската котлина се поврзува со Кумановско Поле, а на север преку Прешевскиот превоз Кумановското Поле е отворено кон Моравската долина.

Слика 10 Граници на општина Куманово

Општина Куманово зафаќа површина од 297,3 km² на која живеат 105.484 жители. Просечната густина на населеност изнесува 354,8 жит/км². Општина Куманово има 30 населени места од кои центар е град Куманово со 70842 жители.

Табела 3 Број на жители, површина и густина на населеност на општина Куманово

Број на жители според пописот од:	Површина на атар во km ²		Густина на населеност жит/км ²	
1994	2002	/	1994	2002
94589	105484	297.3	318.16	354.81

Во следната табела е прикажан бројот на движење на населението во општина Куманово.

Табела 4 Движење на населението во општина Куманово

Година на попис	Општина Куманово	%
1981	126118	100
1994	94589	100
2002	105484	100

Бројот на домаќинства и просечен број на членови во домаќинствата во општина Куманово е даден во следната табела.

Табела 5 Бројот на домаќинства и просечен број на членови во домаќинствата во општина Куманово

Попис 1994			Попис 2002		
Население	Домаќинства	Просечен бр. членови	Население	Домаќинства	Просечен бр. членови
94589	23579	4.01	105484	27984	3.78

Од табелата погоре може да се заклучи дека на ниво на Општина, бројот на домаќинства е зголемен помеѓу двата пописа за 4405, односно за 15.75%, а бројот на членови по домаќинства е намален и тоа од 4.01 на 3.78.

Опфат на АУП

Опфатот на АУП се наоѓа во КО Доброшане и е дефиниран со катастарската парцела 1205, која на север се граничи со пристапен локален пат, на исток и запад граничи со земјоделско земјиште, а на југ со граничи со Кумановска Река.

Слика 11 Локација на опфат на АУП

Во согласност со податоците од пописот на население во 2002 година вкупниот број на население во с. Доброшане изнесува 1655 жители.

Табела 6 Вкупен бројот на население по национална припадност во населено место Доброшане

Населено место	Вкупно	Македонци	Албанци	Турци	Роми	Власи	Срби	Бошњаци	Други
Доброшане	1655	1571	-	-	24	39	17	1	3

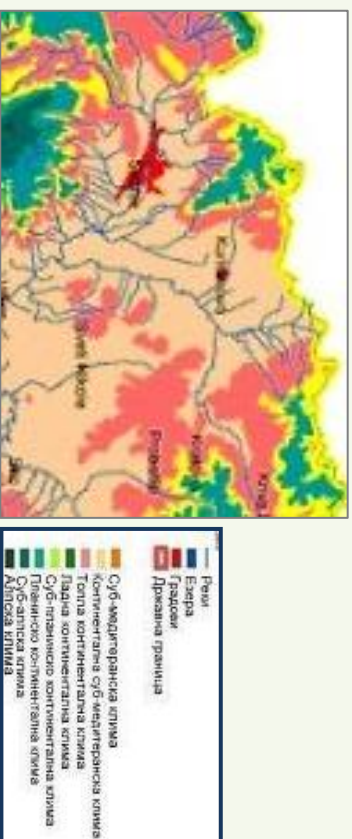
ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Предмет	Здравје на населението
Постојна состојба	<p>Состојбата во која се наоѓа индустријата во Куманово, поради транзицијата, промена на сопственичките односи и ориентација кон пазарни услови на стопанисување, доведе до затварање на големите капацитети како потенцијално најсериозни загадувачи. Денес индустријата е застапена со следните гранки: металната, дрвената, графичката, индустрија за пластична амбалажа.</p> <p>Како посериозен загадувач од технологијата на овие капацитети се јавува единствени алуминиумот кој во вид на прашина се испушта во атмосферата.</p> <p>Индустријата во Општината се јавува како загадувач, односно влијае врз здравјето на луѓето и преку исфрлање на цврстиот отпад. Ваков тип на загадувачи се: текстилната индустрија, чевларската, прехранбената, клинцата, сточарските фарми (свињарска, крварска).</p> <p>Цврстиот отпад од овие капацитети се состои во најразлични материји и продукти, од кои особено опасни по човековото здравје се масите и маслата, крв и животински измет и изумрени животни.</p> <p>Сериозен ризик по здравјето на граѓаните е загадената отпадна вода која се испушта од индустриските капацитети, без претретман во колекторот или директно во реките. Тоа го потврдува и квалитетот на водата во реките Кумановка Липковка и Коинарака. Водата за пиење во системот за водоснабдување се пречистува со неколку постапки: аерација, предозонизација, филтрација, главна озонизација и хлорирање, така да е без ризик по здравјето на луѓето. Но водоснабдувањето од бунари и чешми е континуиран ризик, поради отсуство на третман и на мониторинг. Примената на хемиски средства и вештачки ѓубрива, ако е нестручна, неконтролирана може да доведе до присуство на штетни материји во производите и на тој начин да претставува ризик по човековото здравје и можности од разни незаразни заболувања. Додека заразните заболувања се јавуваат како појава поврзана со употребата на фекално загадени води за наводнување посебно кај зеленчукот кој се консумира во свежа состојба и недоволна употреба на ферментирано шталско ѓубре. Посебен ризик по здравјето на популацијата се прехранбените производи кои се консумираат во свежа состојба а кои се продаваат на несоодветни места (улицы, тротоарите и сл.) и со тоа се изложени на таложење на олово и други тешки метали од издувните гасови.</p> <p>Најчести заразни заболувања кои се регистрирани во 2002г се: Enterocolitis ac, Toxoinfectio alim, Varicella, Salmonellosis, Dysentegia bac, Нератитс virosa, Нератитс vir. tip А Нератитс vir. В i Нератитс vir. С. Во структурата на заразни заболувања во 2002г. најзастапена е групата на цревни заболувања.</p> <p>Најчести заболувања кои се јавуваат кај добитокот се: Бруцелоза кај овците и козите, Антракс и Шушкавец кај говедата, Ентеротоксемија кај овците, Шуга кај овците и Метилавост кај овците и говедата, свињска чума кај свињите. За заштита на животните од заразни болести, се превземаат превентивни мерки според препораките од Министерството за земјоделје, шумарство и водостопанство.</p>
Предмет	Воздух
Постојна состојба	<p>Климатски карактеристики</p> <p>Подрачјето на Кумановскиот регион се карактеризира со умерено континентална клима, со модифицирани летни температури условени од северните континентални влијанија и со распоред на поголеми врнежи преку зимскиот период, како резултат од Медитеранскиот плувиометриски режим.</p> <p>Просечната годишна температура на воздухот е 11.7⁰С. Годишната амплитуда на температурата изнесува 22.2⁰С. Максималната просечна годишна температура е 17.6⁰С, а минималната е 6.1⁰С. Разликата помеѓу апсолутно максималната (39,5⁰С) и апсолутно минималната (-23,1⁰С) изнесува 62,6⁰С. Во овој простор има интензивна инсолација со времетраење од 2204 часа сончев сјај годишно</p>

или 6.3 часа дневно. Бројот на ведри денови е 102 дена, облачни има 161 ден и тмурни 101 ден.

Релативната влажност на воздухот просечно годишно изнесува 72%. Најголема влажност има во декември и јануари од 85%, февруари 83%, а најмалата влажност во јули и август по 60%. Како резултат на ниските температури во регионот должината на мразниот период изнесува 166 дена просечно годишно и има 20 дена со снег и 38 дена со град, а доста се чести појави на магла особено во зимските месеци. Просечно годишно се магловити 30 дена. Поројните дождови се појавуваат просечно 6,7 дена во годината. Според врнежите (дожд, снег и град) подрачјето е со релативно мали временски нееднакво распределени врнежи. Тие варираат како по годишните сезони, така и од година во година. Просечно годишно врнежите изнесуваат 506,8 mm, со максимум во мај (68,9 mm) ноември (53,6 mm) и јуни (52,3 mm) и минимум во август (26,6 mm), јануари (32,6 mm) и февруари (32,9 mm).

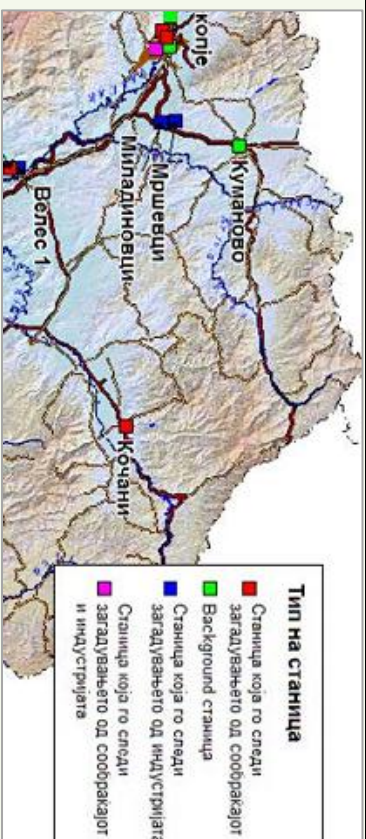
Според воздухните струења овој простор припаѓа во релативно ветровити подрачја, бидејќи просечно годишниот број на тишините изнесува 306% (најмалги во Р. Македонија). Доминантен е северниот ветер кој дува преку цела година со просечна честина од 331% и просечна брзина од 3.2 m/s. Најголема честина има во јуни, јули и јануари. Изразити по честина се северозападниот 105%, југозападниот 69%, јужниот ветер 68%, североисточниот 58%, југоисточниот 43%, западниот со честина од 13% и источниот ветар со честина од 7%.

Слика 12 Климатска карта на општина Куманово

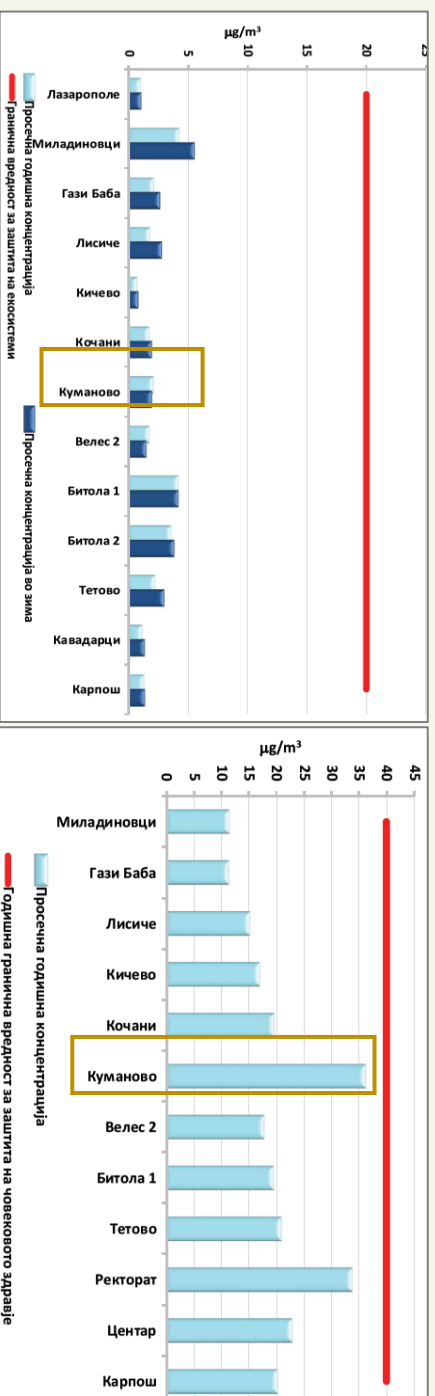
Квалитет на воздухот

Територијата на општина Куманово е вклучена во мерната мрежа на РМ за мониторинг и следење на квалитетот на воздухот со која се опфатени параметрите: сулфурен диоксид, јаглерод диоксид, азотни оксиди, прашина и друго. Истото може да се забележи од следната слика.

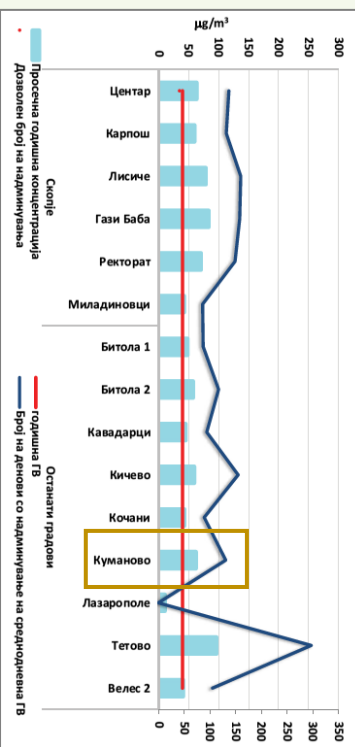
Слика 13 Мерни станица на националната мониторинг мрежа

Во годишен извештај за обработени податоци за квалитетот на животната средина 2016 година за квалитетот на амбиентниот воздух на мерната станица Куманово измерени се концентрациите на сулфур диоксид, азот диоксид, РМ₁₀, јаглерод моноксид и озон, прикажани на следните графикони.

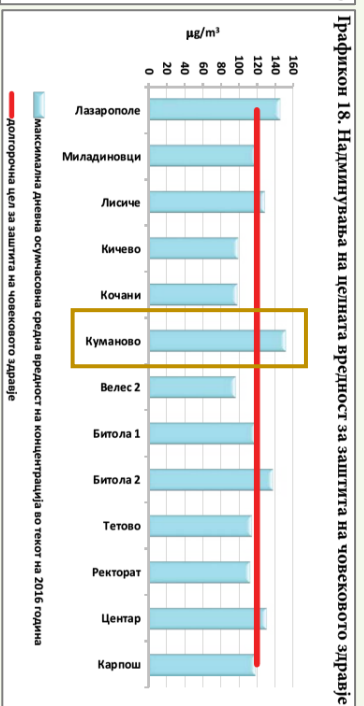
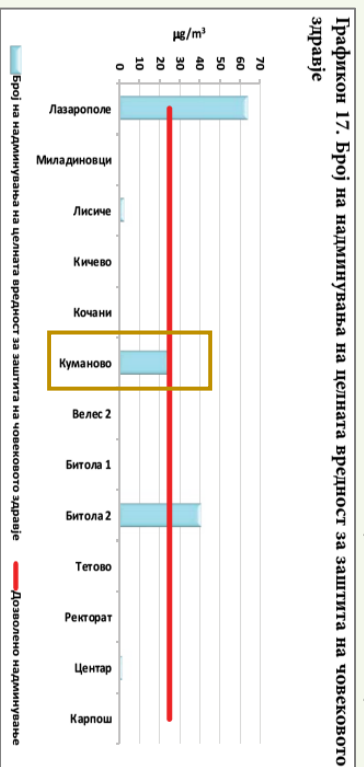

Слика 14 Измерени концентрации на сулфур диоксид и азот диоксид во 2016 година

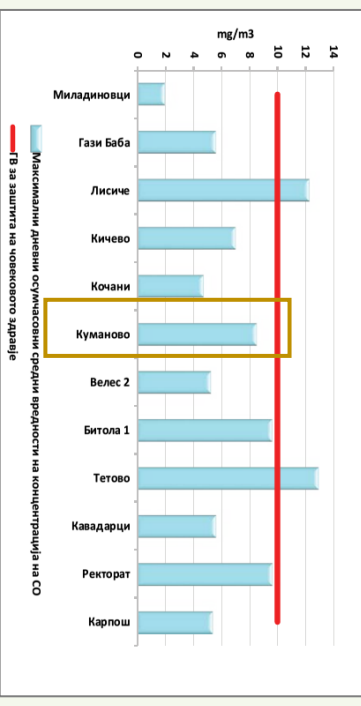
Графикон 11. Просечни годишни концентрации на PM_{10} и број на надминувања на среднодневната гранична вредност

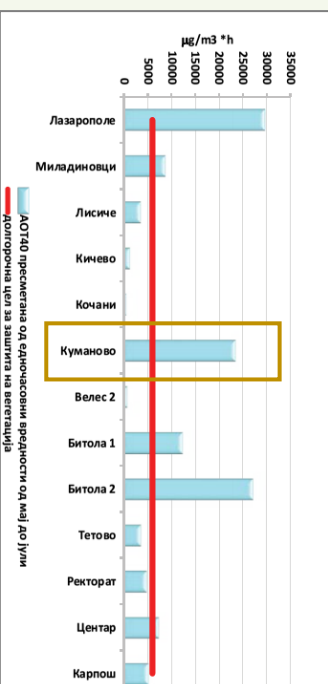
Слика 15 Измерени концентрации на PM_{10} и CO во 2016 година

Графикон 16. Максимални дневни осумчасовни средни вредности на концентрацији на CO

Графикон 19. Надминувања на долгорочната цел за заштита на вегетацијата

Слика 16 Измерени концентрации на O_3 во 2016 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

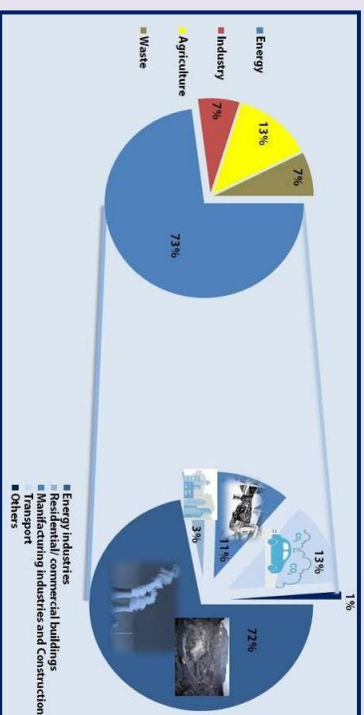
	<p>Од измерените вредности на сулфур диоксид, азот диоксид, јаглерод монооксид утврдено е дека концентрациите на овие загадувачки супстанции се во дозволените гранични вредности. Исто така бројот на надминувања на целните вредностите на озон за заштита на човековото здравје се во дозволените гранични вредности. Концентрациите на PM_{10} ги надминуваат дозволените гранични вредности, а исто така забележано е надминување на озон во однос на целната вредност за заштита на човековото здравје и долготочна цел за заштита на вегетацијата.</p> <p>Главен извор на загадување е индустријата која во екосистемот емитуира, гасови, пареи, чад, магла, прашина и аеросоли. Загадувањето на воздухот најповеќе е како резултат на преработка на сулфидни концентрати на обоени метали, како и на согорување на кокс и други карбофилни горива во индустријата и домаќинствата.</p> <p>На загадувањето на воздухот многу влијае топографијата на теренот, висината на индустриските оуаци и атмосферските услови. Најкритично загадување е во услови на отсуство на хоризонтално и вертикално струење на воздухот, а особено кога е истото проследено со температурни инверзии.</p> <p>Постојаното присуство на ветер, од друга страна обезбедува перманентна аерација, така да дури и смогот е многу ретка појава. Меѓутоа, постојаното зголемување на бројот на моторни возила секако е и потенцијална опасност по квалитетот на воздухот, поради емисија на чад и издувни гасови, особено во централното градско подрачје.</p> <p>Интензивниот развој на сообраќајот, високофреквентните сообраќајници и другите сообраќајно прометни места, особено во критичните периоди на денот се висок потенцијален ризик, кој улагува на потребата од брдно следење на состојбата што е предуслов за брзо реагирање во случај на влошување на состојбата.</p>
<p>Предмет</p>	<p align="center">Климатски промени</p>
<p>Постојна состојба</p>	<p>Македонија влегува во редот на земјите кои не спаѓаат во Анекс I, односно во земји кои немаат квантифицирани обврски за редукција на емисиите на стакленички гасови. Меѓутоа, како земја кандидат за членство во ЕУ ќе мора да биде вклучена во заедничките европски напори и цели во врска со климатските промени.</p> <p>Националниот инвентар¹ на стакленички гасови (GHG) се базира на пресметки за периодот од 2003-2009 година. Воспоставени се национално-специфични емисиони фактори за категориите кои важат за клучни извори на емисии.</p> <p>Петте клучни извори на емисии кои се воспоставени за Република Македонија се:</p> <ul style="list-style-type: none"> • емисии на CO_2 од енергетските постројки (јаглен, лигнит); • емисиите на CO_2 од мобилни извори на емисии, вклучувајќи го патниот сообраќај; • N_2O (директни и индиректни) од управување со земјоделски почви; • емисии на CH_4 од одлагање на цврст комунален отпад на депониите и • емисии од ентеришна ферментација на добитокот. <p>Вкупните директни стакленички гасови во Македонија за 2009 година изнесуваат 10.252 kt CO_2-eq, вклучувајќи користење на земјиштето,</p>

¹ Инвентарот на стакленички гасови е база на податоци на пресметани директни и индиректни стакленички гасови емитуирани или отстранети од атмосферата во текот на еден временски период. Шест директни гасови се земени предвид: CO_2 , CH_4 , N_2O , $HCFCs$, $HFCs$ и SF_6 , и четири индиректни гасови, односно CO , NOx , $NMVOCS$ и SO_2 .

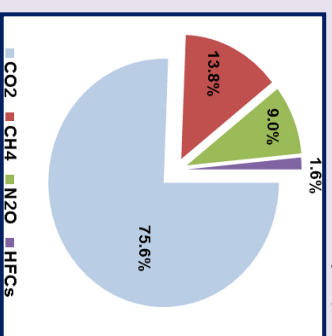
промена на користењето на земјиштето и шумарство.

Националните емисии по глава на жител за истата година изнесуваат 5,6 t CO₂-ед. Емисиите потекнуваат главно од секторот енергетика (73%), земјоделство (13% со тренд на намалување заради намалувањето на бројот на добиток) и отпад (7% со тренд на зголемување заради порастот на населението). Индустрискиот сектор учествува со 7%, а користење на земјиштето, промени во користење на земјиштето и шумарството учествуваат со 3-10% од емисиите, во зависност од бројот на шумски пожари, управување со почви (варовник и примена на ѓубрива) и пренамена на земјиштето во наведената година.

Слика 17 Секторски удел во вкупните емисии на директни стакленички гасови за период од 2003–2009

Анализата на директните стакленички гасови покажува дека износот на емисиите на CO₂ е 75-80% од емисиите за опфатениот период (главно од согорувањето на горива во енергетскиот сектор), 12-14% се емисии на CH₄ (главно од земјоделство и отпад), 7- 9% се N₂O емисии (од согорување горива и емисиите од почви) и 1-2% се HFCs од индустрискиот сектор.

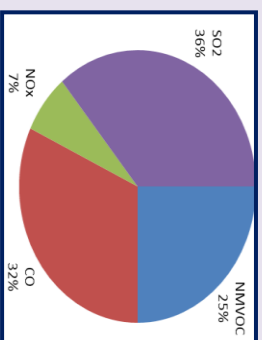

Слика 18 Удел на директните стакленички гасови во вкупните емисии за период од 2003–2009

Индириектни стакленички гасови се оние кои имаат влијание врз климатските промени преку индириектни ефекти. Тоа се:

- емисии на NO_x и CO кои произлегуваат од енергетскиот сектор, транспортот, енергетските капацитети (јаглен, лигнит), горење во земјоделството (остатоци од житарици), користење на земјиштето, промени во користење на земјиштето и шумарството (шумски пожари);

- емисии на NMVOC потекнуваат од индустрискиот сектор, особено од производните процеси на минерални, а помал дел од транспортниот сектор и од употребата на раствори;
- повеќето емисии на SO_2 произлегуваат од енергетските капацитети, градежништвото и транспортот.

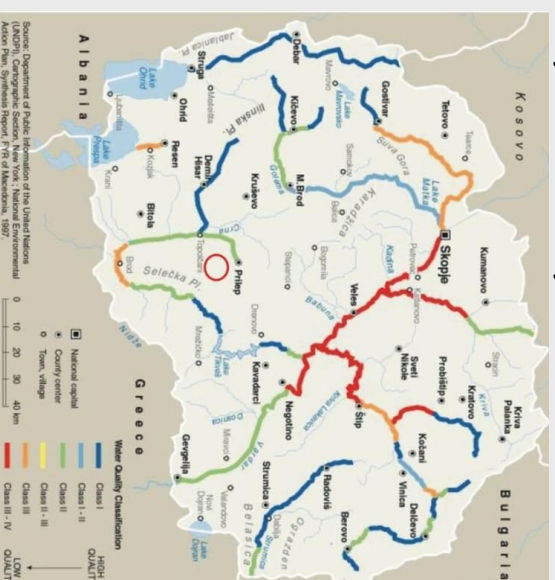

Слика 19 Удел на секој гас во вкупните индиректни емисии на стакленички гасови за период 2003-2009

Предмет	Води
Постојна состојба	<p>Хидролошки карактеристики</p> <p>Хидрографската мрежа во Кумановско ја чинат средните и долните течения на реките Пчиња, Кумановска и Крива Река и некои помали водотеци, кои целосно припаѓаат на сливот на реката Пчиња. Пчиња е најголема и најважна река во Кумановско. Таа извира од планината Дукаг на надморска височина 1660 m, а се влева во Вардар во Таорска клисура на надморска височина од 191 m.</p>
	<p>Слика 20 Хидролошка карта на Република Македонија</p> <p>ЛЕГЕНДА:</p> <p>Нивовете на сливот се подразделени на: <ul style="list-style-type: none"> Слив на 1. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 2. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 3. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 4. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 5. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 6. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 7. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 8. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 9. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 10. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 11. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 12. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 13. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 14. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 15. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 16. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 17. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 18. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 19. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 20. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 21. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 22. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 23. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 24. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 25. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 26. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 27. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 28. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 29. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 30. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 31. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 32. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 33. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 34. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 35. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 36. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 37. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 38. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 39. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 40. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 41. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 42. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 43. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 44. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 45. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 46. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 47. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 48. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 49. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 50. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 51. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 52. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 53. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 54. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 55. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 56. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 57. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 58. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 59. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 60. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 61. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 62. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 63. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 64. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 65. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 66. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 67. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 68. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 69. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 70. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 71. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 72. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 73. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 74. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 75. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 76. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 77. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 78. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 79. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 80. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 81. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 82. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 83. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 84. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 85. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 86. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 87. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 88. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 89. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 90. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 91. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 92. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 93. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 94. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 95. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 96. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 97. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 98. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 99. највисокиот дел од сливот на р. Вардар Слив на 100. највисокиот дел од сливот на р. Вардар </p>
	<p>Нејзини приатоки се Кумановска Река, која е и најзначајна, Крива Река, Бистрица Драгоманска река, Петрошница и Дука. Поројни токови се</p>

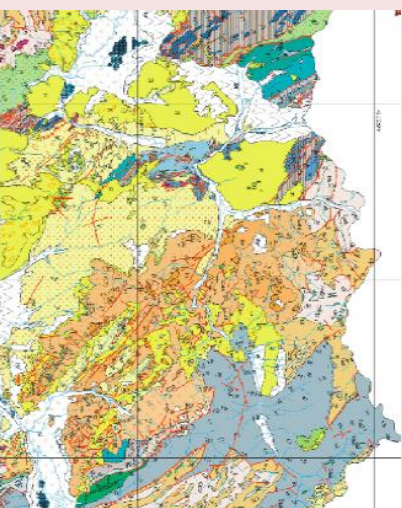
² Немеѓански испарливи органски соединенија

	<p>регистрации кон градот и кон селата: Доброшане, Банево трло кои не се регулирани.</p> <p>На Липковска река возводно од Липково е изградена вештачка акумулација со бетонска брана висока 37 м долга 1,8 км. Низводно од езерото на 5 км е направена акумулација Глажња со брана висока 80 м и долга 344 м. Водите се наменети за наводнување и пиење.</p> <p>Во Кумановско има и појави на минерални води. Најпознати се изворите кај село Проевце. Каптирани се два извора со издашност од 4, 11/с со температура на водата 30-31°C.</p> <p>Квалитетот на реките и нивната хидролошка состојба во општина Куманово не се следи континуирано.</p>
Предмет	<p>Плански опфат</p> <p>Јужно од опфатот на АУП тече Кумановска Река, која припаѓа на водостопанското подрачје “Пчиња” кое го опфаќа сливот на реката Пчиња од границата меѓу Р. Македонија и Р. Србија до вливот во реката Вардар.</p>
Постојна состојба	<p>Геолошки карактеристики на општина Куманово</p> <p>Според инжењерско - геолошките и геомеханички карактеристики на просторот на Општината се издавојуваат стабилни терени (западниот дел на Кумановско Поле), условно стабилни (пomeѓу Коњарска река и Пчиња, јужно од градот), и нестабилни терени во атарите на селата (Агино село, Винце). Кумановско Поле во главно е составено од карпести маси кои во себе акумулираат извесни количини подземни води која поради карактеристиките на теренот е без артерски притисок.</p> <p>Геолошките состав на равничарскиот простор по речните токови во тесен појас го чинат квартални алuviјални седименти кои според литолошкиот состав се сочинети од чакали, песоци, и глиновито прашинасти функиии.</p>
	<p>Почва</p>

Слика 21 Квалитет на водите во РМ

На територијата на општина Куманово во зависност од идентичните природни услови одредени се рамничарски и брановидно ридски терени како педогеографски реони. Сите почвени типови според агропроиловодната способност групирани се во бонитетни класи од кои со најдобра агропроиловодна вредност се почвите од прва класа распостранети покрај речните токови, додека со најслаба агропроиловодна вредност се почвите од V класа кои се применуваат за пасишта.

Слика 22 Основна геолошка карта на РМ

Тектонска градба на теренот на општина Куманово

Во границите на Динаридите-Хелпнидите, на територијата на Р. Македонија се издвоени посебни тектонски зони, кои се карактеризираат со свои тектонски елементи и геолошка еволуција:

- I. Вардарска зона
- II. Пелагониски хорст-антиклинориум
- III. Западно-Македонска зона
- IV. Цукали-Краста зона

Планскиот опфат припаѓа во Вардарската тектонска зона, која со својата внатрешна градба, со присуството на разновидните формации, застапеноста на магматогените, метаморфните и седиментните комплекси и со морфологијата на раседните дислокации, Вардарска зона многу изразито се издвојува од останатите зони на територијата на Р. Македонија. Согласно концепциите на современата тектонска теорија - тектоника на плочи, оваа зона е субдукциска зона која се подвлекува кон исток под Српско-Македонскиот масив.

Оваа тектонска зона ги дели Пелагонискиот масив и Западно-Македонската зона на запад од Српско-Македонскиот масив на исток. Нејзината широчина, во правецот исток-запад, изнесува од 60 км до 80 км. Во неа се вклучени фрагменти и од прекамбриската земјина кора, потоа палеозојски вулканогено-седиментен комплекс и мезозојски магматизам при што изразито се манифестира диференцирана активност на тектонските движења во различни нејзини сегменти.

Во зависност од распостранетоста на одделните формации, особено од алпскиот комплекс, во Вардарска зона се издвојуваат три субзони,

Сеизмички карактеристики на општина Куманово

Општина Куманово е во непосредна близина на Скопската сеизмичка зона. Од досега случените земјотреси максимално набљудуваниот

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА ГЗ-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Интензитетот предизвикан од локалните епицентрални жаришта е со јачина од 5° МЦС скала. За подрачјето на градот и непосредната околина добиен најдолгорочен максимален степен на очекувани земјотреси кој изнесува до 8° по МЦС скала.

Слика 23 Сеизмичка карта

Педолошки карактеристики на општина Куманово

Кумановскиот земјоделски реон е продолжение од Скопскиот земјоделски реон чие обележје му даваат ораниците, лозовите насади, градинарските култури и пасиштата.

Почвените типови околу Куманово и неговото пошироко опкружување третирали се според идентични природни услови одредени со четири педогеографски реони: рамничарски, падински, брановидно-ридски и планински терени. Сите почвени типови според агропроизводната способност групирани се во бонитетни класи од кој најдобри се почвите од прва класа. Почвените типови од I-III бонитетна класа доминираат во рамничарскиот терен и заземаат поголем дел додека почвите од IV, V, VI и VII класа заземаа најголем дел од ридско-планинското подрачје. Почвено-климатските карактеристики имаат поволно влијание за одгледување на сите пољоделски култури - житни, индустриски, градинарски и фуражни, како и за подигање овошни и лозови насади. Вкупната површина на Општината изнесува 29.730 ha, од кое на обработливо земјиште припаѓа 21.422 ha или околу 72%, а на необработливо земјиште припаѓа 9409 ha или околу 54, 6% од вкупното земјиште.

Структурата на земјиштето во општина Куманово е следното:

- под шуми има околу 2458 ha или (8,26%);
- под пасишта има околу 6486 ha или (21, 81%);
- под ливади има околу 449 ha или (1,56%);
- под овоштарници има околу 650 ha или (2,15 %);
- под поје има околу 828 ha или (2,78%).

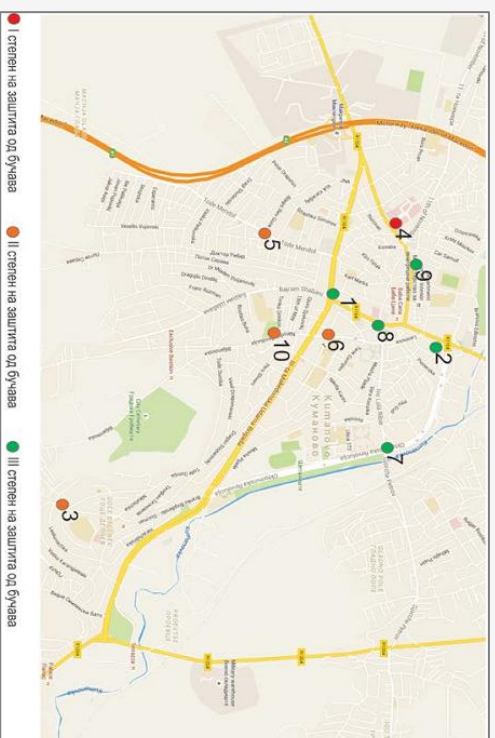
Предмет	
Постојна состојба	<p align="center">Биолошка разновидност и природно наследство</p> <p>На територијата на општина Куманово, шумите се застапени со површина од 2458 ha или 8,26% од вкупната територија на Општината. Општина Куманово стаѓа во подрачја со релативно слаба шумовитост како и по квалитет на шумскиот фонд. Најмногу пошумување е извршено во последните 10 години. Од шумскиот фонд на територијата на општина Куманово се среќаваат дабот и буката, исто така се</p>

	<p>среќаваат во голем процент деградирани шуми со честари. Климатските карактеристики, не даваат можности за развивање на високо продуктивни шуми. Во структурата на шумите во Општината доминира дрвна маса чија конјуктурна и економска вредност е мала, застапени се грмушките честарите и макиите, додека дабовата шума е застапена во помал процент.</p> <p>Квалитетни шуми се јавуваат на надморска височина над 1.000 м. Појасите на надморска височина до 500 м се уништени и заменети со пасишта, а до 1.000 м се јавуваат деградирани шуми и шикари. На оваа височина се евидентни интензивни ерозивни процеси. Дабовите шуми скоро наполно исчезнале и се заменето со ридски пасишта, кои се исто така деградирани.</p> <p>Ваквата состојба е резултат на геоморфолошките карактеристики, климатските влијанија и антропогените дејствија изразени преку легална и нелегална сеча, не навремена заштита од болести и штетници, испаша на стока во млада шума и пожари.</p> <p>Ловството во Р. Македонија, според законските определби се третира како посебна стопанска профитабилна дејност. Според Законот за ловство на Р.М. 127 видови од дивата фауна се прогласени како дивеч. Со овој закон дивечот е класифициран во три категории:</p> <ul style="list-style-type: none"> • трајно заштитен (срна, мечка, рис, видра, сите орли, соколи, мршојадци, буфови) • заштитен со ловостој (обичен елен, дивокоза, дива свиња, див зајак, полска еребица, еребица камењарка, ловен фазан.) • без законска заштита (волк, лисица, куна, јастреб кокошар) <p>Во општина Куманово, како природна вредност се евидентирани даб-Благун во селото Орашац (бр. 308) и подрачјето Орашац (бр.3 63). Локацијата на заштитени природни вредности се прикажани на следната слика.</p> <div data-bbox="475 1014 916 1404" data-label="Image"> </div> <p>Слика 24 Заштитени подрачја во општина Куманово</p> <p>Плански опфат</p> <p>На просторот кој е предмет на разработка на АУП нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.</p>
Предмет	Културно наследство
Постојна состојба	На подрачјето кое е предмет на анализа нема регистрирани недвижни споменици на културата.

Бучава

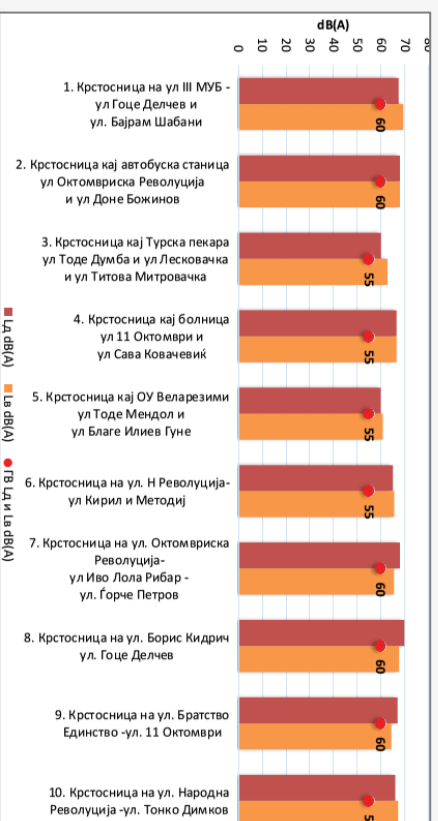
Предмет
Постојна состојба

Одделението по хигиена и здравствена екологија при ЈЗУ Центар за јавно здравје - Куманово, врши мерења на нивото на комунална бучава во месец април и октомври. Во 2016 година, вршени се мерења само во октомври. Согласно Правилникот за локациите на мерните станици и мерните места, нивото на бучава се мерени на десет мерни места прикажани на следната карта.

Слика 25 Мерни места за бучава во град Куманово

Резултатите од мерењата на интензитетот на бучава во животната средина во Куманово за основните индикатори L_d и L_v , 2016 година се прикажани на следниот графикон.

Слика 26 Интензитет на бучава во животната средина во Куманово за основните

индикатори Lд и Lв 2016 година

Од горе прикажаниот графикон се гледа дека интензитетот на комуналната бучава во животната средина на сите мерни места има значително покачување во однос на ГВ за тоа мерно место, за основниот индикатор Lд, односно ГВ е надмината за вредност од 4,95 до 11,71dB(A). Нивото на бучавата, за основниот индикатор Lв, на сите мерни места има значително покачување во однос на ГВ за тоа мерно место, односно ГВ е надмината за вредност од 4,43 до 12,31 dB(A). Најголемо надминување на двата индикатори имало на мерните места 4 и 10.

Од податоците прикажани на следниот графиконот се гледа дека интензитетот на комуналната бучава во животната средина за основниот индикатор Lн, за сите мерни места е над ГВ. Значително покачување на индикаторот преку ноќ има на сите мерни места за вредност од 5,01 до 19,54 dB(A) за индикаторот. Најголемо надминување на овој индикатор имало на мерното место 5. Во однос на дополнителниот индикатор Lmax, на мерното место 8 измерено е максимално ниво на бучава во пролетниот период и изнесува 84,0 dB(A), што е за 24,0 dB(A) над ГВ за Lmax.

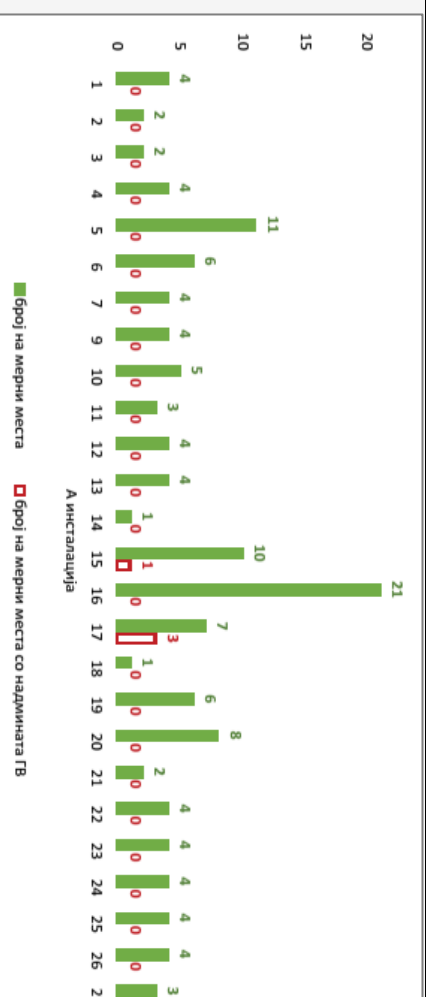

Слика 27 Интензитет на бучава во животната средина во Куманово за основните индикатори Lд и Lв 2016 година

Во рамките на Македонски информативен центар за животна средина, се одржува и актурира катастарот на загадувачи од бучава. Во 2016 година, биа побарани податоци за актурирање на катастарот за бучава од околу 200 инсталации кои имаат добиено или аплицирано за А и Б интегрирана еколошка дозвола. Од извршената анализа и обработка на податоците може да се забележи дека 27 А-Инсталации и 18 Б-Инсталации доставиле податоци за измерено ниво на бучава во животната средина, што е многу мал број на доставени податоци.

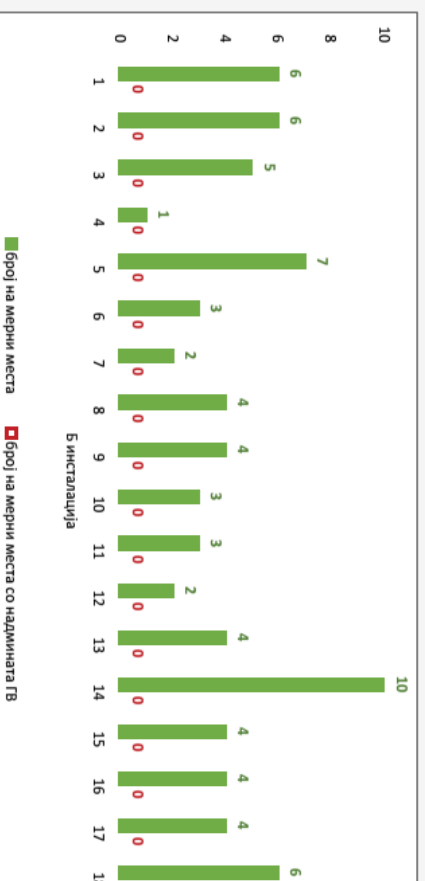
Од обработените податоци за 27 А-Инсталации, прикажани на следниот графикон, може да се забележи дека од вкупно 132 мерни места може да се забележи дека има надминување на граничната вредност само на четири мерни места. Овој податок за жал е со голема несигурност заради тоа што се добилени податоци од многу мал број инсталации.

Слика 28 Вкупен број на мерни места и мерни места со надмината гранична вредност - А Инсталации

Од обработените податоци за 18 Б-Инсталации, со вкупно 78 мерни места, на следниот графикон, може да се забележи дека нема надминување на граничната вредност на ниту едно мерно место. Овој податок за жал е со голема несигурност заради тоа што се добиени податоци од многу мал број инсталации.

Слика 29 Вкупен број на мерни места и мерни места со надмината гранична вредност - Б Инсталации

Плански опфат

Во границите на планскиот опфат не се вршени мерења на бучава во животната средина и не постојат релевантни податоци за интензитетот на бучава. Главни извори на бучава во границите на планскиот опфат се движењето на возилата по пристапниот локален пат, земјоделска механизација итн.

Предмет	Материјални добра
<p>Постојна состојба</p>	<p>■ Управување со отпад</p> <p>Општината има депонија на локалитетот „Краста“ со која располага ЈП „Чистота и зеленило“ каде организирано се одложува комуналниот цврст отпад. Депонијата е оддалечена 7 km од градот Куманово во близина на селото Пчиња.</p> <p>Цврстиот комунален смет во депонијата се одложува без никаков третман, туку единствено се врши планирање на истиот, како би се порационално користела депонијата. Третирање на цврстиот отпад во населеното место подразбира примарна и секундарна селекција на отпад. Не постојат контејнери наменети за складирање на одреден вид (хартија, стакло, или пластика).</p> <p>Индустрискиот отпад се одлага на депонијата Краста околу 13000 m³ се евакуира или подига со комунални возила кои се опремени со корпи и кои исклучиво се наменети за тоа. Најголем дел од овој отпад произлегува од индустриските капацитети кои сеуште работат како и од мало стопанствениците.</p> <p>Претходно сите производители си вршат селекција на индустрискиот отпад и она што не може понатаму да се користи како секундарна сировина и што претставува индустриски отпад го складираат во контејнери за таа намена, кои ЈП „Чистота и зеленило“ ги одложува на депонијата „Краста“.</p> <p>Општина Куманово е вклучена во Регионалниот план за управување со отпадот за северо-источниот регион.</p> <p>Сообраќај</p> <p>Според Просторниот план на Република Македонија (2002 - 2020 год.) автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:</p> <ul style="list-style-type: none"> – E-75 кој се поклопува со магистралниот пат М-1: (СР-Табановце- Куманово-Велес-Богородица-ГР) - Коридор за патен сообраќај во насока север-југ; – М-1 - (СР-Табановце-Куманово-Велес-Богородица-ГР). <p>Брз основа на Одлуката за категоризација на државните патишта („Сл. Весник на РМ“ бр. 133/11, 150/11 и 20/12) овој магистрален патен правец се преименува со ознаката:</p> <ul style="list-style-type: none"> – А1 - (Граница со Србија-ГП Табановци-Куманово-Велес-Неготино-Демир Капија-Гевгелија-граница со Грција-ГП Богородица и делница Градско-Примлеп-врска со А2). <p>Водоснабдителна и канализациона инфраструктура</p> <p>Општина Куманово добива преработена вода за пиење од две акумулациони езера Липково и Глажња лоцирани во општина Липково. Хидросистемот Липково - Глажња е во функција 40 години. Според количината на потрошената вода основна намена на хидросистемот е наводнување на Кумановско Поле околу 10.000 ha и водоснабдување на Куманово</p> <p>Акумулациите се полнат од Липковска Река. Освен за пиење водата од акумулациите се користи и за наводнување, индустријата, а во одреден временски период може да се користи за добивање на електрична енергија.</p> <p>Акумулациите може да обезбедат 6.744.373 m³ вода што е некогаш и просечен прилив и во многу зависи од хидролошката состојба, особено во зимските и летните месеци. Проблемот е алармантен и е нагласен во сушниот период во лето кога високите и средни зони во градот Куманово немаат вода.</p> <p>Просечна потрошувачка на вода е 430-450 l/s, а во летните месеци се намалува приливот на вода 300-350 l/s, бидејќи до Филтер станицата едвај пристигнуваат 200-220 l/s. Околу 97% од градот и населбите се покриени со изведена водоводна мрежа со дневна</p>

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА ГЗ-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

потошувачка од 10,935 м³/ден и загуби на вода во мрежата околу 48,94%.

Филтер станицата со постојната технологија може да го задоволи постојниот квалитет на водата за пиење. Преработената вода се хлорира и таква се транспортира преку системот за водоснабдување до потрошувачите.

Водата освен за пиење се користи за наводнување. Проблемите со кој се соочува водоснабдувањето покрај климатските причини се и загубите на вода од дивите приклучоци, застарена мрежа, недоволен резервоарски простор.

Мрежата за наводнување е поделена во 6 грани и два главни вода со должина од 1460 км каде се наводнува поголем дел општината Липково, а во помал дел општина Куманово.

Технолошката вода е во вториот вод за тутунов комбинат во атарот на с. Матејче и се дистрибуира технолошка вода до сите поголеми индустриски капацитети (ФЗЦ „11 Октомври“, „Амбалажа“, „Кожара“ и др.).

На водоснабдување на градот Куманово му се приклучуваат и околните градски населби кои се во непосредна близина.

Со водоводната мрежа и филтерницата стопанисува ЈКП „Водовод“ - Куманово задолжено за производство и дистрибуција на високо квалитетна вода за пиење, индустријата, јавните установи. На квалитетот на дистрибуираната вода се врши секојдневна контрола.

Селските населби се снабдуваат со вода за пиење преку јавни и индивидуални бунари и чешми или локални селски водоводи.

Површинските и подземните води се загадуваат со отпадните води од населбите и индустријата па така се почесто ги губат своите природни карактеристики. Најголем дел од употребените води се враќа во површинските токови и под земја оптеретени со разни органски и неоргански материји.

Градската фекална канализациона мрежа ги прифаќа и целокупните отпадни води од индустријата и е загадена со тешки метали, хемиски соединенија од текстилна и кожно преработувачка индустрија, и др. Особено е важно да се истакне дека во градот Куманово е изведена и работи пречистителна станица за отпадните води во индустрискиот реон во Доброшане.

Јавното комунално претпријатие „Водовод“ од Куманово, кое е задолжено за пружање услуги за водоснабдување и одведување на отпадните води, е оператор и управувач на пречистителната станица. Со пречистителната станица се врши пречистување на отпадните води од 90 илјади жители и го подобрува квалитетот на водите на Кумановска Река, која имаше значително нарушен квалитет.

Електро-енергетска мрежа

Општината е во целост електрифицирана, што значи дека сите населени места се квалитетно опслужени со добар напон. Градот Куманово се напојува од две трафостаници - Куманово 1ТС 110/20/10 и Куманово 2ТС 110/20/10. Во градот има вкупно 535 трафостаници. Максималната потрошувачка на електрична енергија во зимскиот период достигнува до 30.000.000 kWh.

5 КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ОБЛАСТИТЕ КОИ БИ БИЛЕ ЗАСЕГНАТИ И СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНОТ

<p>Население</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Миграција на населението; • Невработеност; • Опаѓање на производството; • Намалена инвестициона активност • Голем недостиг на инвестиционен капитал; • Зголемен ризик од заболувања.
<p>Здравје на населението</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Нарушување на здравјето поради загадување на воздухот; • Нарушување на здравјето поради загадување на водата; • Нарушување на здравјето поради несоодветно управување со цврст отпад; • Нарушување на здравјето поради загадување на почви и користење на нездрава храна.
<p>Воздух</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Емисија на полутанти од енергетски и индустриски капацитети; • Емисија на полутанти од домаќинствата; • Емисија на полутанти од сообраќајот; • Емисија на полутанти од samozапалување на неуредени депонии.
<p>Бучава</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Континуирано надминување на дозволените гранични вредности за индикаторите за L_d, L_v и L_n.
<p>Вода и почва</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Водоснабдување на град Куманово; • Квантитет на вода за пиење во градот Куманово; • Квалитет на вода за пиење во селските населби со сопствен водовод; • Квантитет на вода за пиење во населби и раб. организации со сопствен водовод; • Фекални води; • Отпадни води од индустриски и сточарски капацитети; • Загадување на почвата од употреба на хемиски средства; • Нестручна употреба на хемиски препарати и вештачки ѓубрива; • Загадување од механички дејствија; • Диви депонии на комунален и земјоделски отпад.
<p>Биодиверзитет, флора, фауна, живеалишта и природно наследство</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Уништување на еколошкиот квалитет на "Кумановска Бања"; • Деградација на заштитени загрозени видови на растителен и животински свет; • Деградација на заштитени и предложени за заштита подрачја и пејзажи; • Реализација на планска документација за заштита на природно наследство; • Низок степен на еколошка свест; • Недоволен шумски фонд.
<p>Отпад</p>	<p>Клучни проблеми</p> <ul style="list-style-type: none"> • Застарен возен парк на ЈКП; • Слабо развиена свест кај населението; • Недостаток на финансиски средства/инвестиции (надворешни и на Општината); • Не создадени услови за селектирање, собирање и транспорт на биоразградлив отпад; <p>Во согласност со Регионалниот план за управување со отпад за Северо-источен Плански Регион, клучни проблеми и ризици од депонијата во општината Куманово се:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Локацијата на депонијата Краста во општина Куманово се оценува со многу висок ризик по човековото здравје; • Ризикот на депонијата врз површинските води и населението се оценува

	<p>како многу висок (IV категорија) и потребни се дополнителни испитувања за санација;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ризикот на депонијата врз флората и фауната, почвата, подземните и површинските води се проценува како многу висок (IV категорија).
Материјални добра	<ul style="list-style-type: none"> • Нецелосна изграденост на патната мрежа помеѓу руралните населени места; • Дотраеност на постојната водоводна мрежа изградено од азбесни и метални цевки; • Нецелосна изграденост на водоводната и канализационата мрежа.

Состојба во животната средина без имплементација на Планот

Без имплементација на АУП, состојбите со урбанистичкото планирање и животната средина ќе останат на сегашно ниво.

Без имплементација на АУП, идниот просторен и економски развој на планскиот опфат нема да биде во согласност со законските барања за урбано планирање и користење на земјиштето, како резултат на отсуство на урбанистичко планирање. Непостоењето на важечки плански документ за урбанизација на просторот ќе резултира со:

- узурпација на земјиштето со неплански градби кои можат да го ограничат идниот просторен, социо-економски развој на просторот,
- недостаток на податоци, истражувања и информации за сегашната состојба и проблемите со кои се соочува просторот во однос на урбанизацијата, користењето на земјиштето и квалитетот на живот на граѓаните,
- недостаток на анализа на реалните потреби, можности и иницијативи за иден просторен и економски развој на локацијата,
- неисполнување на законските обврски и забавување на процесот на легализација на бесправно изградените објекти,
- непостоење на валиден плански документ кој ќе служи како извор на информации, програма за иницијативи, средство за стимулирање на јавниот интерес и ќе го дефинира идниот просторен и економски развој,
- непостоење на валиден плански документ кој ќе даде насоки за задоволување на барањата на корисниците на просторот, при што ќе се почитуваат стандардите за заштита на животната средина и здравјето на граѓаните.
- состојбите во областите и медиумите од животната средина, состојбите со постојната инфраструктура и проблемите со кои се соочуваат граѓаните како резултат на истите ќе останат на сегашно ниво,
- состојбите во областите и медиумите од животната средина ќе останат на сегашно ниво, заради ограничените можности за намена на земјиштето по класи за урбанизација кое ќе резултира со нови извори за емисии и влијанија врз медиумите и областите во животната средина и здравјето на населението,
- ограничени можности за вработување, подобрување на стандардот на живеење, социјален и економски развој на населението и сл.

6 ОБЛАСТИ КОИ СЕ ОД ПОСЕБНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, ОД АСПЕКТ НА ЗАШТИТА НА ДИВИТЕ ПТИЦИ И ХАБИТАТИТЕ

Опфатот предвиден со Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово се наоѓа во подрачје кое се карактеризира како област од посебно значење, од аспект на заштита на дивите птици и хабитати, бидејќи истото се наоѓа во подрачје дефинирано како значаен орнитолошки локалитет „Пчиња-Петрошница-Крива Река“.

Слика 30 Локација на АУП во однос на значаен орнитолошки локалитет „Пчиња-Петрошница-Крива Река“

7 ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ОДРЕДЕНИ НА НАЦИОНАЛНО ИЛИ МЕЃУНАРОДНО НИВО

Просторното и урбанистичкото планирање е континуиран процес, кој се обезбедува со изработка, донесување и спроведување на просторни и урбанистички планови, со цел да се обезбеди уредување и хуманизација на просторот и заштита и унапредување на животната средина и природата. Еден од најголемите предизвици на политиката на животната средина е остварувањето на оптимален баланс меѓу економската, социјалната и еколошката димензија на развојот, со што се обезбедува реално оправдан и одржлив развој.

Дел од целите на заштитата на животната средина, дефинирани на национално и меѓународно ниво, ќе бидат инкорпорирани при подготовка на Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово.

Планирањето на просторот треба да биде во корелација со локалните, националните и меѓународни документи со цел да бидат постигнати нивните цели и барања.

За подрачјето, кое е предмет на изработка на овој АУП не постои изработен урбанистички план. Насоките за урбанизација на планот произлегуваат од одлука за утврдување на услови за начинот на градење во с. Доброшане, општина Куманово-Општ акт за с. Доброшане (со одлука бр. 09-5826/12 од 08.07.2016 година). Изработката на архитектонско урбанистичкиот проект се базира на горенаведениот акт за с. Доброшане и издаден Извод од план за КП 1205 со бр. 21-4591/2 од 30.05.2017 година од Општина Куманово.

Имплементацијата на АУП ќе биде во корелација со локалните, националните и меѓународни документи, со цел да бидат постигнати целите и нивните барања. Образложение на референтните целни документи од повисок ранг од областа на животната средина се дадени во Додаток 2 од овој Извештај.

7.1 Цели на Стратегиската оценка на животната средина

Целите на заштита на животната средина се изразени преку целите на стратегиската оценка на животната средина. Целите на Стратегиската оценка на животната средина за имплементација на Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово се прикажани преку статусот на: населението, здравјето на човекот, биолошката разновидност, водата, воздухот, почвата, природното и културното наследство, материјалните добра и интеракцијата помеѓу нив.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ
 ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Цели на СОЖС	специфични цели на СОЖС	Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена Г3-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово	СОЖС индикатори
<p>Унапредување на животните услови на населението</p>	<p>-Подобрување и заштита на здравјето на луѓето, -Подобрување на квалитетот на живот на луѓето, -Зголемување на животниот стандард.</p>	<p>-урбанистичко планирање и користење на земјиштето, со примена на стандардите за заштита на животната средина; -обезбедување на услови за изградба на објекти за сервиси, како и изградба на зеленило и инфраструктура; -креирање нови работни места и можности за вработување на локалното население; -зголемување на приhodот кај локалните компании во фаза на изработка на предвидените содржини; -зголемен приход во Општината од комунална такса и даноци.</p>	<p>-број на новоизградени објекти за сервиси, како и изградба на зеленило и инфраструктура; -зголемен број на корисници на просторот; -стапка на нелегално изградени објекти; -трендови на загадување во медиумите од животната средина; -трендови во здравствената состојба на населението; -стапка на прираст на населението; -намалена миграција; -емисии во медиумите на животната средина во рамките на МК; -зголемен животен век; -зголемена понуда на работни места; -број на жалби и поплаки од локалното население во однос на загадување на медиумите од животната средина или во однос на бучавата.</p>
<p>Заштита и унапредување на биолошката разновидност, природното наследство</p>	<p>Зголемување на јавната свест за вредностите на биолошката разновидност, одржливото користење и придобивките од биолошката разновидност и екосистемските услуги, -Подобрување на состојбата со биолошката разновидност преку заштита на екосистемите/ живеалиштата и видовите, -Подобрување на состојните деградирани живеалишта и нивна ревитализација, -Намалување на притисоците и заканите врз биолошката разновидност.</p>	<p>-урбанистичко планирање и планско користење на земјиштето, со примена на стандардите за заштита на животната средина; -заштита на состојните живеалишта и биолошката разновидност со предвидување на мерки за правилно управување со отпадни води во рамките на АУП.</p>	<p>-контролирани емисии во медиумите на животната средина.</p>

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ
ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО**

Цели на СОЖС	специфични цели на СОЖС	Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена Г3-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово	СОЖС индикатори
<p>Подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на емисиите на стакленички гасови</p>	<p>Одржување и подобрување на квалитетот на воздухот. -Ограничување на загадувањето на воздухот до нивоа кои не ги загрозуваат природните системи. -Ограничување на емисиите на воздух во согласност со стандардите за квалитет на воздухот, -Намалување на емисиите на стакленички гасови во сите сектори; -Намалување на причините и последиците од климатските промени.</p>	<p>-урбанизација на земјиштето со што ќе се овозможи примена за законската регулатива за заштита на медиумите и областите од животната средина, односно контрола на изворите на емисии кои допринесуваат за нарушување на квалитетот на воздухот и даваат допринос кон климатските промени; -изградба на зелени површини; -намалена или елиминирана употреба на фосилни горива.</p>	<p>-број на издадени мислења/решенија/дозволи за користење на земјиштето и оперирање на сервисните објекти во опфатот, издадени од општина Куманово или МЖСПП; -изработени планови и програми за заштита на воздухот и редукција на емисиите; -трендови во користење горива во стопанскиот сектор; -трендови во квалитетот на амбиентниот воздух пред и после имплементација на АУП.</p>
<p>Заштита и подобрување на квалитетот на водата и почвата</p>	<p>-достатност до доволно количество квалитетна вода за пиење; -одржливо управување и користење на водните ресурси; -заштита, зачувување и подобрување на состојбата на крајбрежното земјиште, водните екосистеми и на екосистемиите зависни од вода и заштита на здравјето на луѓето; -намалување на штетните испуштања и постепено елиминирање на емисиите на опасни материји и сулфатции во водите; заштита на почвата од деградација и губење на нејзината плодност; -заштита на геоморфолошките вредности на почвата; -заштита од загадување.</p>	<p>-урбанистичко планирање и користење на земјиштето, со примена на стандардите за заштита и подобрување на состојбите во почвата и водите; -изградба на канализациона и атмосферска мрежа; -рационално искористување на водата; -приклучување на објектите на канализациона мрежа; -предтретман на отпадните води; -управавање со генериран отпад.</p>	<p>-број на издадени мислења/решенија/дозволи за користење на земјиштето и оперирање на објектите во сервисниот сектор, издадени од општина Куманово или МЖСПП; -број на приклучени објекти на водоводна и канализациона мрежа; -тренд во искористување на водата за санитарни и индустриски потреби;</p>
<p>Зачувување на карактеристиките на пределот и пејзажните</p>	<p>Заштита и унапредување на пејзажните карактеристики</p>	<p>-урбанистичко планирање и користење на земјиштето, со примена на стандардите за заштита на пределот и пејзажните вредности;</p>	<p>-изградени објекти кои се вклопуваат во амбиентанните целини на опфатот.</p>

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ
ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Цели на СОЖС	специфични цели на СОЖС	Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена Г3-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово	СОЖС индикатори
<p>карактеристики</p>		<p>-почитување на предвидени услови за изградба на објектите, развој и користење на земјиштето.</p>	
<p>Заштита на материјалните добра</p>	<p>-изградба, заштита и подобрување или санација на системите за водоснабдување и собирање на отпадните води; -одржливо управување со отпадот; -подобрување и ефикасно користење на постојната инфраструктура.</p>	<p>-планско трасирање на инфраструктурните мрежи и предвидување на заштитни зони за нивна заштита; -изградба на нова инфраструктура или подобрување на веќе постојката, со цел да се задоволат потребите на корисниците на просторот.</p>	<p>-стапка на изградена инфраструктура мрежа со која се задоволени потребите на корисниците на просторот; -превземени мерки за заштита на материјалните добра; -почитување на заштитни зони; -намален или елиминиран ризик од несреќи и хаварии кои може да настанат при конфликт на други планови или објекти.</p>
<p>Заштита и унапредување на културното наследство</p>	<p>-зачувување и подобрување на историските граѓи, археолошки наоѓалишта и други важни културни локалитети.</p>	<p>-почитување на законските обврски за заштита на вредноста на културното наследство.</p>	<p>-евиденција на заштитени културни добра.</p>

8 ВЕРОЈАТНИ ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Влијанијата, кои се претпоставува дека може да произлезат од имплементација на Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово може да се разгледуваат од аспект на идни бенефиции, односно позитивни влијанија и од аспект на можни негативни влијанија.

Извештајот за стратегиска оценка на животната средина ги зема предвид влијанијата врз сите медиуми и области на животната средина, населението, здравјето на населението, како и социо-економските придобивки, во фазата на реализација на планските намени и нивната оперативност, но од генерален аспект.

Доколку се усвои АУП, за планските содржини, дополнително ќе се води постапка за подетална оценка на влијанијата врз животната средина на ниво на проект во елаборат за заштита на животната средина.

Имплементација на Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена Г3-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово	
Медиум/област	Опис на влијанието
Социо-економски аспекти	
Економски придобивки	Имплементацијата на планските содржини предвидени во АУП ќе овозможи зголемување на употребната вредност на земјиштето, можност за легални градби за објекти со намена сервиси што се очекува позитивно да влијае на демографијата. Изградените објекти со намена сервиси ќе отвори можности за нови вработувања, услови за хумано и урбано користење на просторот како и можност за привлекување на инвеститори и инвестиции.
	Примената на современи стандарди за уредување на просторот ќе ја зголеми атрактивноста на просторот. Имплементацијата на Планот позитивно ќе влијае и врз приходите во општинскиот буџет, како резултат на даноци и комунални такси од страна на корисниците на просторот.
Економски губиток	Од имплементацијата на планските содржини не се очекуваат економски губитоци. Планската урбанизација на земјиштето ќе придонесе за одржлив економски и просторен развој на локацијата.
Миграција на население	Имплементацијата на предвидените плански содржини нема да предизвика раселување на населението, туку истите ќе отворат можности за повремено и постојано вработување на работоспособното население ќе создадат услови за намалување на миграцијата на младото работоспособно население и зголемување на бројот на жители со привремено или постојано место на живеење.
Користење на земјиште/сопствено	Донесувањето на АУП ќе овозможи зголемување на употребната вредност на земјиштето, можност за легални градби и доградби, изградба на објекти согласно класата на намена.
Развој на туризмот и рекреацијата	Со имплементација на планските содржини не се очекуваат позитивни влијанија врз развојот на туризмот, бидејќи не се предвидуваат класи на намени на земјиште за изградба на туристички капацитети. Во планскиот опфат се предвидува изградба на површините со класа на намена-зеленило и рекреација, но не се очекуваат значителни позитивни влијанија врз жителите, бидејќи станува збор за помали површини кои нема значително да придонесат за рекреација на жителите.
Воздух и климатски промени	Емисиите во воздух може да потекнуваат од објектите за сервисирање доколку истите користат дрва или фосилна горива за затоплување во зимскиот период, работните, издувни гасови од возилата кои ќе ги користат услугите на просторот и сл. Доколку емисиите не се соодветно управувани и контролирани може да предизвикаат промени на квалитетот на воздухот. Со оглед на досегашната намена на просторот, идните плански содржини и со примена на мерки кои ќе произлезат на ниво на проект за контрола на емисиите не се очекуваат кондензации на емисии кои значително може да го нарушат квалитетот на воздухот или да имаат значителен допринос кон климатските промени. Заради големината на опфатот и класата на намена може да се заклучи дека влијанијата врз квалитетот на воздухот ќе бидат

	<p>негативни со неодредено значење до неутрални.</p> <p>Подетални анализи за влјајанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух за работењето на објектите во планскиот опфат треба да се направат на ниво на планска документација од понизок ранг или на ниво на проект во Елаборати за заштита на животната средина.</p>
<p>Здравје на населението</p>	<p>Имплементацијата на Планот, позитивно ќе влијае врз човековото здравје, затоа што со урбанизацијата на просторот ќе се создадат можности за хумано и урбано живеење, остварување на легални градби и доградби, активирањето на работоспособното население во фаза на градба и отворањето на нови работни места во новите објекти, зголемените приходи во општинскиот буџет позитивно ќе влијае на менталното здравје на корисниците на просторот и населението во поблиското опкружување.</p> <p>Со АУП се предвидени содржини со класа на намена Г3-сервиси. Овие плански содржини можат да бидат извори на емисии во животната средина, во однос на квалитетот на воздухот, нивото на бучава, генерирањето отпад, емисиите во вода и сл. Доколку емисиите не се соодветно управувани или предвидените плански содржини не работат во согласност со препораките кои ќе произлезат од сите документи поврзани со заштита на животната средина и здравјето на луѓето на ниво на планска документација од понизок ранг или на ниво на проект, може негативно да се одразат врз здравјето на населението.</p> <p>Со предвидениот начин на управување со емисиите на ниво на План (предвидена комунална инфраструктура, управување со отпад и поставување на зеленило) и со примена на идни дополнителни мерки, се очекува дека емисиите ќе бидат во границите на дозволените вредности и нема да имаат негативни влијание врз здравјето на луѓето.</p>
<p>Режим на водите</p>	<p>Имплементираниите објектите предвидени во АУП може да имаат негативно влијание врз режимот на водите, доколку не се почитува крајбрежниот појас на р. Кумановска или во случај на користење на вода од бушотина во границите на инсталацијата и/или црпење на вода од река.</p>
<p>Квалитет на водите</p>	<p>Квалитетот на водите може да биде нарушен во случај на неправилно управување со отпадните води (санитарни, атмосферски, технички) кои ќе се генерираат од работењето на објектите во опфатот на АУП. Исто така неправилното управување со опасни супстанции и отпад може да има негативни влјајанија врз квалитетот на водите.</p> <p>Влјајанијата врз водите од објектите со намена лесна и незагадувачка индустрија треба детално да се утврдат на ниво на проект.</p>
<p>Почва</p>	<p>Со имплементација на планските содржини, емисиите во воздух генерирани од употребата на енергенси за затоплување во зимскиот период и друг вид работни активности предвидени со намената на класи на земјиштето, како и издувните гасови од превозните средства исталожени во форма на седимент, може да предизвикаат негативни влјајанија врз квалитетот на почвата, меѓутоа не се очекува истите да бидат значителни.</p>
<p>Биолошка разновидност и природно наследство</p>	<p>Планскиот опфат не влегува во рамките на заштитено подрачје (во согласност со националното законодавство), чии карактеристики може да бидат нарушени со имплементација на планските содржини, но истиот влегува во границите на значајното орнитолошко подрачје „Пчиња-Петрошница-Крива Река“.</p> <p>Зголемени ниво на бучава може да предизвикаат вознемирување на птиците во потесното опкружување кое влегува во границите на значајното орнитолошко подрачје „Пчиња-Петрошница-Крива Река“.</p> <p>Влјајанијата врз биолошката разновидност се оценуваат како негативни со неодредено значење до неутрални. Истите подетално ќе се утврдат на ниво на проектна документација.</p>

<p>Предел</p>	<p>Влијанија врз пределот се очекуваат доколку имплементацијата на новите содржини во планскиот опфат не ги почитуваат предвидените законски норми. Подрачјето на планскиот опфат не се карактеризира со карактеристичен предел, кој е од интерес за заштита.</p>																							
<p>Културно наследство</p>	<p>Во рамките на планскиот опфат не е евидентирано културно наследство и затоа имплементацијата на планските содржини нема да предизвика негативни влијанија врз истото.</p>																							
<p>Бучава и вибрации</p>	<p>Предвидените плански содржини ќе генерираат бучава од сообраќајот и сервисните дејности итн. Локалното население кое живее во близина на пристапната улица може да биде засенгнато од зголемено ниво на бучава.</p> <p>Во согласност со Одлуката за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Сл. весник на РМ“ бр. 1/09) и Правилникот за гранични вредности на нивото на бучава во животна средина („Сл. весник на РМ“ бр. 147/08), следи дека мирот на граѓаните од штетна бучава се нарушува кога граничните вредности за основните индикатори за бучавата во животната средина предизвикана од различни извори се повисоки од:</p> <table border="1" data-bbox="826 409 1010 1464"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Подрачје диференцирано според степенот на заштита од бучава</th> <th colspan="3">Ниво на бучава изразена во dB (A)</th> </tr> <tr> <th>Ld</th> <th>Lv</th> <th>Ln</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Подрачје од прв степен</td> <td>50</td> <td>50</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Подрачје од втор степен</td> <td>55</td> <td>55</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>Подрачје од трет степен</td> <td>60</td> <td>60</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td>Подрачје од четврт степен</td> <td>70</td> <td>70</td> <td>60</td> </tr> </tbody> </table>	Подрачје диференцирано според степенот на заштита од бучава	Ниво на бучава изразена во dB (A)			Ld	Lv	Ln	Подрачје од прв степен	50	50	40	Подрачје од втор степен	55	55	45	Подрачје од трет степен	60	60	55	Подрачје од четврт степен	70	70	60
Подрачје диференцирано според степенот на заштита од бучава	Ниво на бучава изразена во dB (A)																							
	Ld	Lv	Ln																					
Подрачје од прв степен	50	50	40																					
Подрачје од втор степен	55	55	45																					
Подрачје од трет степен	60	60	55																					
Подрачје од четврт степен	70	70	60																					
<p>Отпад</p>	<p>Врз основа на содржините во планскиот опфат, истото може да се категоризира како подрачје од трет степен. За да се потврдат нивоата на бучава и нивните влијанија потребни се детални испитувања на ниво на проект.</p> <p>Како резултат на работните активности, во рамките планскиот опфат, се генерира цврст и течен отпад кој, во зависност од карактеристиките, може да се класифицира како опасен и неопасен отпад. Неправилното управување со создадените фракции отпад може да резултира со директни влијанија врз квалитетот на медиумите и состојбите од животната средина и здравјето на населението. Можните загадувања на медиумите од животната средина од несоодветно управување со отпадот се предвидува дека ќе бидат елиминирани или намалени, бидејќи оперативните активности во планскиот опфат вклучуваат мерки за соодветно управување со отпадот: организирано собирање на комунален отпад. Исто така на ниво на ниво на проект за секој вид отпад ќе бидат предвидени соодветни мерки за управување.</p>																							
<p>Материјални добра</p>	<p>За целосна реализација на планските содржини, во планскиот опфат, неопходно е изградба или реконструкција на инфраструктурни мрежи. Изградбата на новите содржини и нивното поврзувањето со постоечките мрежи може да има негативни влијанија во случај на невнимание или непочитување на законските прописи за заштитни зони на инфраструктурни објекти и мрежи.</p> <p>Од друга страна во случај на нерационалното и несоодветно користење на водата од водоводната мрежа, неконтролирано испуштање на отпадни води и сл. што може да резултира со дефекти или хавари. Генерирањето разни фракции отпад, од кои дел ќе се депонираат во општинската депонија ќе допринес за зголемување на капацитетот на депонијата, која не ги исполнува законските стандарди за заштита на животната средина.</p> <p>Влијанијата врз материјалните добра се оценуваат како непредвидливи влијанија.</p>																							

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ
ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Оцена на влијанијата

Имплементација на Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена Г3-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово									
Аспект	Вид на влијанија	Времетраење	Интензитет	Директни влијанија	Индиректни и влијанија ³	Кумулативни влијанија ⁴	Синергистички влијанија ⁵	Повратни/неповратни влијанија	Забелешка
Социо-економски									
Економски придобивки за населението	Позитивни	Долгорочни	Мал	✓			✓		/
Економски губиток	Не е применливо								Од имплементација на планот не се очекуваат економски губитоци.
Раселување/Населување	Позитивни	Краткорочни/ долгорочни	Мал	✓	✓		✓		
Користење на земјиште/сопствено ст	Позитивни	Долгорочни	Голем/не може да се предвиди	✓	✓	✓	✓	Повратни/неповратни влијанија	
Туризам и рекреација	Неутрални			✓	✓				Со планот не се предвидува изградба на сместувачки капацитети или други содржини во функција на туризам и рекреација.
Здравје на населението	Позитивни/Неутрални	Долгорочни	Голем	✓	✓			Повратни	Урбанизацијата на просторот со содржини со намена сервиси не се очекува да имаат негативни влијанија врз здравјето на населението.
Воздух и климатски промени	Негативни	Долгорочни	Не може да се предвиди	✓	✓	✓	✓	Повратни	Влијанијата ќе се одредат на ниво на проект.
Режим на водите	Негативни/Неутрални	Долгорочни	Не може да се предвиди	✓	✓			Повратни/неповратни влијанија	Влијанијата ќе се одредат на ниво на проект
Квалитет на водите	Неутрални/	Долгорочни	Среден	✓	✓	✓	✓	Повратни/н Повратни/н	Влијанијата врз квалитетот на

³ Секундарни или индиректни влијанија се оние, кои не се директен резултат од Планот и се разликуваат од директните влијанија. Примери за вакви влијанија можат да бидат: можните влијанија од Планот би ги нарушиле идните планови за развој или заштитата на одредено подрачје, кое е блиску до подрачјето од интерес

⁴ Кумулативни се оние влијанија, кои произлегуваат онаму каде одредени поединечни развојни активности немаат значајни влијанија, но заедно би имале значајни влијанија или онаму каде неколку индивидуални влијанија од Планот (на пр. бучава, прашина или визуелен ефект) имаат комбиниран ефект.

⁵ Синергистички влијанија се оние каде интеракцијата од поединците активности, продуцираат поголем ефект отколку збирот на поединечните влијанија. Синергичните ефекти обично се случуваат кога природните живеалишта, ресурсите или човековите населби се во близина на планираните активности.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ
ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

	Позитивни									еповратни влијанија	водите подетално ќе се одредат на ниво на проект.
Почва	Негативни/Неутр лани	Долгорочни	Не може да се предвиди	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Повратни/н еповратни влијанија	Влијанијата ќе се одредат на ниво на проект
Биолошка разновидност и природно наследство	Негативни/Неутр ални	Долгорочни	Мал/Среден	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Повратни/н еповратни влијанија	
Предел	Негативни до неутрални	Долгорочни	Мал	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Повратни/н еповратни влијанија	АУП опфаќа изградба на мал број објекти со намена сервиси, кои не се очекува да имаат значителни влијанија врз пределот.
Културно наследство	Не е применливо										Не е евидентирано културно наследство во опфат на АУП
Бучава и вибрации	Негативни	Долгорочни	Мал до среден	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Повратни	Опсегот и интензитетот на влијанијата ќе се оценат на ниво на проект.
Отпад	Негативни/Неутр ални	Долгорочни	Не може да се предвиди	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Повратни/н еповратни влијанија	Интензитетот на влијанијата ќе зависи од начинот на управување со различните видови на отпад, а особено нивното депонирање, начин на третман или преработка.
Материјални добра	Не може да се предвиди	Не може да се предвиди									

9 МЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЈАТА

Една од целите на стратегиската оцена на животната средина е да се предложат соодветни мерки за намалување или ублажување на негативните влијанија од реализација на планските содржини предвидени во Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово

Влијанијата врз специфичните медиуми и состојби од животната средина ќе бидат елиминирани или ефективно намалени, доколку при изведбата на планираните активности/намени, дефинирани во АУП се применат мерките предвидени во планската документација и *Извештајот за стратегиска оцена на животната средина*.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Имплементација на Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена Г3-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане
вон град, општина Куманово

Медиум/област на влијанието/аспект	Предложени мерки
Економски придобивки и економски губиток	Имплементацијата на АУП, позитивно ќе влијае на социо-економската состојба, затоа не се препорачуваат мерки за заштита.
Користење на земјиште/сопственост	Доколку за потребите на АУП има потреба од зафаќање нови површини за изградба на инфраструктурни објекти и мрежи се препорачува да се изврши пренамена на земјиштето кои се во приватна сопственост се препорачува да се изврши фер обесштетување на засенатите страни.
Населување/раселување	Реализација на АУП се очекува да има позитивни влијанија врз населението, како резултат на обезбедување работни места кои индиректно ќе ја намалат стапката на раселување на населението.Затоа не се препорачуваат мерки за намалување.
Развој на туризмот и рекреацијата	Планот нема да има ниту негативно влијание ниту позитивно врз развојот на туризмот и рекреацијата и затоа не предвидуваат мерки за намалување или елиминирање.
Здравје на населението	За избегнување на влијанијата врз здравјето на населението, се препорачува особено внимание да се посвети на управувањето со отпадните води (приклучување на канализациона мрежа, почитување на квалитетот на водите кои смеат да се испуштаат во канализациона мрежа и сл.), намалување на користење на фосилни горива за затоплување на објектите во планскиот опфат, правилно управување со отпадот, избегнување на горење на отпад, контрола на емисиите во атмосферата и бучаваата.
Воздух и климатски промени	Со цел да се избегне нарушување на квалитетот воздухот се препорачува: <ul style="list-style-type: none"> • Елиминирање на употребата на фосилни горива како енергенс; • Употреба на енергенси од обновливи извори на енергија и гасификација на планскиот опфат доколку е економски оправдано; • Примена на мерки за енергетска ефикасност во новоизградените објекти, предвидени во планските содржини • Сервисот да работи, во согласност со добиено решение по елаборат за заштита на животната средина; • Третман на емисиите во воздух и контрола на емитерите; • Подигање и оформување на заштитни зелени појаси.
Режим на водите	За намалување на влијанијата врз режимот на водите од планираните активности во планскиот опфат, се препорачува: <ul style="list-style-type: none"> • Почитување на крајбрежниот појас на Кумановска Река; • Доколку е изводливо приклучување на објектите на градската водоводна мрежа за водоснабдување; • Соодветно димензионирање на водоводната и канализационата мрежа и преземање на сите неопходни мерки за избегнување на несреќи и хаварии кои може да го нарушат режимот на водите; • Рационално користење на водата;

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

	<ul style="list-style-type: none"> • Користењето на подземните или површинските води за водоснабдување, да се врши задолжително да се врши по претходно добиена дозвола за користење на водите, издадена од МЖСПП; • Следење на потрошувачката на води за пиење и техничка намена.
Квалитет на водите	<p>Со цел да се избегне нарушување на квалитетот на површинските и подземните води се препорачува на ниво на проект да се спроведат следните активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Приклучување на објектите во рамките на планскиот опфат на канализациона мрежа; • Третманот и управувањето со отпадните води и управување со емисиите да биде во согласност со условите пропишани во елаборатите и дозволите за испуштање отпадни води во реципиент; • Управувањето со отпадот за биде во согласност со законските барања, а исто така и со предвидените мерки за управување со отпад; • Управување со супстанциите, хемикалите и помошните материјали да се врши согласно законските прописи;
Почва	<p>Со цел да се избегне нарушување на геолошките карактеристики и квалитетот на почвата се препорачува на ниво на проект да се спроведат имплементираат следните мерки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Преземање активности за спречување на појава на ерозија на земјиштето; • Примена на мерките за намалување на влијанијата врз квалитетот на водите; • Примена на мерките за заштита на воздухот; • Примена на мерките за управување со отпад.
Биолошка разновидност и природно наследство	<p>За намалување на можните влијанијата врз биолошката разновидност се препорачува:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Примена на мерките за намалување на влијанијата врз водите, воздухот, влијанијата кои може да настанат од зголемено ниво на бучава, несоодветно управување со отпад и сл.; • Предвидените површини под вегетација бидат засадени со автохтона вегетација итн. <p>Подетални мерки за намалување на влијанијата врз биолошката разновидност ќе се направат на ниво на планска документација од понизок ранг или на ниво на проекти.</p>
Предел	<p>За намалување на влијанијата врз пределот се препорачува:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изградба на објекти со висина која се вклопува во просторот на локацијата и во однос на опкружувањето; • Соодветно собирање на генерираниот отпад и • Редовно отстранување на отпадот.
Културно наследство	<p>Од имплементација на планскиот документ не се очекуваат негативни влијанија врз постојното културно наследство. При изградба на новите плански содржини се препорачува примена на следните мерки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Доколку при изведувањето на земјаните работи се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно - историска вредност, потребно е да се постави во согласност со член 65 од Законот за заштита на културно наследство („Сл. весник на РМ“, бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 199/14, 104/15), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство согласно член 129 од Законот.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

	<ul style="list-style-type: none"> • Инвеститорот е должен да обезбеди финансиски средства кои ќе ги покријат сите потребни мерки за заштита.
Бучава и вибрации	<p>За намалување на нивото на бучава и вибрации се препорачува примена на следните мерки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • На ниво на урбанистичка документација од понизок ранг или на ниво на проект се утврдат влијанија врз локалното население од зголемено ниво на бучава и вибрации предизвикана од зголемена фреквенција на возила по локалните патишта или бучава генерирана од активности кои потекнуваат од предвидената намена на земјиштето, се препорачува инвеститорот на Планот да преземе мерки за намалување или избегнување на овие влијанија (инвестирање во мерки за намалување на влијанијата кај најзасегнатите рецептори). • Уште во фазата на градба на објектите да се применат сите неопходни мерки за намалување на нивото на бучава, како и избор на опрема која генерира ниво на бучава прифатлива за предметната локација и нејзината сензитивност.
Отпад	<p>За намалување на влијанијата од отпадот се препорачува:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Спроведување на мерките на Планот за управување со отпад за општина Куманово; • Организирано собирање на различни фракции на отпад во рамките на планскиот опфат и соодветно третирање, преработка или депонирање на истите; • Правилно управување со отпадот кој ќе настане од изградба на новите плански содржини и нивото работење; • Преземање активности за интегрирано управување со отпадот, во согласност со Регионалниот план за управување со отпад за Северо-Источен плански регион итн.
Материјални добра	<p>За намалување на влијанијата врз материјалните добра се препорачува:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Навремено обезбедување на потребната документација и податоци од сите релевантни институции за постојните и идни планирани материјални добра, односно подземна и надземната инфраструктурна инсталација во планскиот опфат, со цел да избегнат инциденти; • Примена на законските прописи за поставување на заштитни зони на инфраструктурни објекти. • Имплементација на сите предложени мерки и решенија дадени во планската документација за изградба на објектите, како и примена на сите мерки кои ќе потекнуваат од поединечните елаборати, со што ќе се овозможи елиминирање на евентуалните несреќи и хаварии кои може да имаат негативни влијанија врз материјалните добра и животната средина; • Рационално искористување на ресурсите; • Примена на мерките за управување со отпадни води, со цел да се избегне оптоварувањето на канализационата мрежа и сл.; • Примена на мерките за селектирање и одделно собирање на различни фракции на отпад, со цел да се намали оптоварувањето на постојната депонија.

10 АНАЛИЗА НА АЛТЕРНАТИВИ

При изработката на плански и програмски документи, со кои се планира изведување на проекти, треба да се земе во предвид и анализата на алтернативи, која се прави од аспект на избор за најдобро избрано решение за намена на локацијата, од аспект на економска оправданост, финансиски можности и заштита на животната средина.

Досегашниот начин на користење на просторот во планскиот опфат е алтернативно разгледуван како состојба да не се прави ништо („do nothing scenario“), во смисла да не се имплементира АУП и опфат во иднина да остане на сегашно ниво.

Оваа алтернатива се покажува како несоодветна, бидејќи во даден временски период постои можност предвидениот опфат несоодветно да се наменува и да бидат изградени бесправни градби и непланско оформување кое може да го ограничи идниот просторен и економски развој на подрачјето.

Имплементацијата на предложениот АУП, изградба на објекти за производство, дистрибуција и сервиси се покажува поприватлива, во однос на разгледуваната алтернатива „do nothing scenario“, од повеќе аспекти:

- Урбанизација на просторот што отвора можности на современ просторен развој;
- Правилен економски развој на опфатот и преземање на мерки за намалување на негативните влијанија врз животната средина,
- Задоволување на побарувачката за објекти производство, дистрибуција и сервиси;
- Задоволување на потребите на сопствениците за максимално користење на сопствените парцели;
- Комплетирање на комуналната и сообраќајната инфраструктура;
- Решавање на проблемите во животната средина, кои настануваат како резултат на неурбанизираните простори и дивоградби и сл.
- Отворање можности за нови вработувања на локалното невработено население, развој на локалната економија и создавање услови за подобар локален економски развој и привлекување инвестиции;
- Зголемени приходи во општинскиот буџет.

Заклучок: Разгледуваната алтернатива да се имплементира АУП е приватлива алтернатива.

11 ПЛАН ЗА МОНИТОРИНГ ВРЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНОТ ОД АСПЕКТ НА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Стратегиската оценка на животната средина вклучува мерки за мониторинг на сите значителни идентификувани позитивни и негативни влијанија, кои би настанале од реализација на Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово

Планот за мониторинг на животната средина дава можност за систематско набљудување, испитување и оценување на загадувањето и состојбата на медиумите и областите на животната средина во целина како и идентификација и регистрирање на изворите на загадување на одделните медиуми и областите на животната средина.

Исто така, Планот за мониторинг овозможува воспоставување на интерактивна врска помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции, да го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат правилни одлуки. Основните цели и бенефитот од мониторингот на влијанијата врз животната средина се:

- да се потврди дека договорените услови при одобрувањето на АУП се соодветно спроведени;
- да се обезбедат податоци за понатамошно следење на состојбите во животната средина;
- да се има поголем увид во промените на животната средина во опфатот;
- да се потврди дека влијанијата се во рамките на предвидените или дозволените нивоа;
- следење на состојбата во животната средина со цел навремено согледување на непредвидените влијанија од имплементацијата на АУП и управување со истите;
- да се потврди дека со примена на мерките за ублажување се зголемуваат придобивките во однос на заштитата на животната средина;
- утврдување кои активности треба да бидат превземени за редуцирање на влијанијата врз животната средина.

Со цел да се изврши мониторинг на ефективноста на АУП, потребно е следење на поставените индикатори и нивниот развој со што ќе се потврдат целите на СОЖС. За следење на индикаторите потребно е да се земат предвид и податоците за тековната состојба на животната средина. Со следењето на состојбата на животната средина ќе се потврди оправданоста и примената на предложените мерки за ублажување и нивната функционалност, што претставува голема придобивка во однос на заштитата на животната средина. Имплементацијата на Планот, примената на предложените мерки за ублажување на влијанија и нивната функционалност, оправданоста на целите на Планот и на стратегиската оценка на животната средина ќе се потврдат преку следење на следните индикатори:

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Цели	Предмет	Мониторинг	СОЖС индикатори	Извори на верификација
Подобрување на квалитетот на живот, подобрување на здравјето на луѓето и зголемување животниот стандард	Сите медиуми на животната средина население	-Следење на имплементацијата на планските содржини и почитување на стандардите за заштита на животната средина; - Мониторинг на имплементација на мерките дадени во Извештајот за СОЖС и од останатите проекти со кои ќе се потврди оправданоста за имплементација на Планот; -Мониторинг на медиумите и областите во животната средина; -Следење на здравствената состојба на населението; -Следење на стопанскиот развој на населено место Доброшане; -Следење на стапката на вработеност; -Следење на буџетот и приходите на локално ниво.	-имплементирани плански содржини и изградени објекти, во кои се почитуваат стандардите за заштита на животната средина; -трендови на загадување во медиумите од животната средина; - број на жалби и полпаки од локалното население во однос на загадување на медиумите од животната средина предизвикани од имплементација на планските содржини; -достални податоци од мониторингот на медиумите и областите од животната средина; -стапка заболувања кај населението како резултат на нарушен квалитет на животната средина од имплементација на Планот; -стапка на прираст на население; -стапка на животен век; стапка на вработеност; -стапка на миграција; -тренд во стопанскиот развој; стапка на приходи и буџет во Општината.	-Министерство за животна средина и просторно планирање; -Локална самоуправа на општина Куманово; -Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство; -Министерство за здравство; -Државен завод за статистика.
Подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на стакленички гасови	Квалитет на воздух Климатски фактори Квалитет на почва Квалитет на вода Здравје население Биополска разновидност	-Мониторинг на имплементациите содржини и мерки за заштита на медиумите и областите од животната средина; -Мониторинг на квалитетот на амбиентен воздух; -Следење на здравствената состојба на населението.	-имплементирани плански содржини и изградени оперативни капацитети, во кои се почитуваат стандардите за заштита на животната средина; -достални податоци од мониторинг на воздухот; -трендови во квалитетот на амбиентниот воздух пред и после имплементација на АУП;	-Министерство за животна средина и просторно планирање; -Локална самоуправа на општина Куманово; -Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство; -Министерство за здравство; -Државен завод за статистика.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОВОРШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

<p>Заштита на луѓето и биолошката разновидност од зголемено ниво на бучава и вибрации</p>	<p>Население фауна</p> <p>-Мониторинг на нивото на бучава и во чувствителни локации во рамките на опфатот и на локации доколку има поплаки од локалното население.</p> <p>-нивото на бучава е во согласност со дозволените гранични вредности; -применети мерки за намалување на нивото на бучава и вибрации; -не се доставени поплаки од локалното население за зголемено ниво на бучава и вибрации.</p>	<p>-Министерство за животна средина и просторно планирање;</p> <p>-Локална самоуправа на општина Куманово;</p> <p>-Министерство за здравство.</p>
<p>Заштита и подобрување на квалитетот на водата и почвата</p>	<p>Квалитет и квантитет на води</p> <p>Квалитет на почва</p> <p>Здравје население</p> <p>Биолошка разновидност</p> <p>-Мониторинг на имплементираниите содржини и мерки за заштита на медиумите и областите од животната средина;</p> <p>-Мониторинг на начинот на користење на водните ресурси и нивните количини;</p> <p>-Мониторинг на квалитетот на отпадните води доколку истите испуштаат во реципиент;</p> <p>-Мониторинг на управувањето со отпад;</p> <p>-Мониторинг на квалитетот на воздухот.</p> <p>-имплементирани плански содржини и изградени оперативни капацитети, во кои се почитуваат стандардите за заштита на медиумите од животната средина;</p> <p>- достапни податоци од начинот на водата на реципиентот на отпадните води</p> <p>- издадена дозвола за користење вода и испуштање на отпадни води во реципиент;</p> <p>-квалитет на површинските и подземните води во однос на состојбата пред имплементација на АУП;</p> <p>-состојби со квалитетот на почвата во однос на состојбата пред имплементација на АУП.</p>	<p>-Министерство за животна средина и просторно планирање;</p> <p>-Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство;</p> <p>-Локална самоуправа на општина Куманово;</p>
<p>Заштита и унапредување на биолошката разновидност и природното наследство</p>	<p>Флора, фауна и живеалишта</p> <p>-Мониторинг на имплементираниите содржини и мерки за заштита на медиумите и областите од животната средина;</p> <p>-Мониторинг на квалитетот на водата на реципиентот на отпадните води;</p>	<p>-Министерство за животна средина и просторно планирање;</p> <p>-Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство;</p> <p>-Локална самоуправа на општина Куманово;</p>

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОВОРАШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

		опфат.	
Заштита и унапредување на пределот и пејзажните карактеристики	Предел Население	-Мониторинг на имплементираниите содржини и мерки за заштита на медиумите и областите од животната средина; -Мониторинг на имплементација на мерките за намалување на влијанијата врз пределот; -Мониторинг на начинот на управување со отпад;	-изградени објекти кои се вклопуваат во амбиенталните целини на просторот и ги почитуваат законските прописи; -не се доставени поплаки од населението во однос на промените на пределот; -со отпадот се управува во согласност со законските барања.
Заштита на материјалните добра	Сите медиуми на животната средина Население	-Мониторинг на изградената инфраструктурна мрежа со која треба да се задоволат потребите на корисниците на просторот; -Мониторинг на имплементација на активностаите предвидени во Планот за избегнување на конфликтите со постојните инфраструктурни објекти и мрежи (постојани или идни планирани); -Мониторинг на имплементација на мерките за заштита од несреќи и хаварии.	-стапка на изградена инфраструктура; -имплементирани мерки за заштита на материјалните добра; -имплементирани мерки за заштита од несреќи и хаварии; -не се евидентирани појави на конфликти, ризици и хаварии.
Соодветно управување со отпадот	Сите медиуми на животната средина	-Мониторинг на начинот на управување со генерираниот отпад.	-Министерство за животна средина и просторно планирање; -Склучени договори со овластени служби за управување со отпад.
Заштита на културните добра	Културно наследство	-Мониторинг на применетите мерки за заштита на културното наследство.	-Применети мерки за заштита на културно наследство. -Министерство за култура; -Локална самоуправа на општина Куманово.

12 ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ

Заклучоци:

- Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово се изработува на барање на физичко лице;
- Одлуката за изработка на Стратегиска оцена за животната средина е донесена од општина Куманово и потврдена од МЖСПП;
- Земјиштето во опфатот е во приватна сопственост на Инвеститорот;
- Опфатот зафаќа површина од 5727 m² и е дефиниран по границите на катастарската парцела КП 1205;
- Во рамките на планскиот опфат нема изграден градежен фонд и комунална инфраструктура;
- Опфатот граничи со земјоделски површини, Кумановска Река и пристапен локален пат;
- Планскиот опфат се наоѓа на оддалеченост од околу 270 метри од најблиските објекти за домување во с. Доброшане;
- Изработката на АУП се темели на насоките од општ акт за с. Доброшане;
- Планираните содржини во опфатот можат да бидат потенцијални извори на емисии во животната средина, кои доколку не се правилно управувани може да имаат негативни влијанија врз квалитетот на медиумите во животната средина;
- Поконкретни мерки за намалување или елиминирање на негативните влијанија треба да бидат пропишани на ниво на Основен Проект, преку изработен Елаборат за заштита на животната средина.

Препораки:

1. При носење на одлуки во постапката за усвојување на АУП за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово да се почитуваат мислењата добиени од надлежните институции, засегнатите страни и засегнатата јавност;
2. Задолжително да се води сметка за препораката добиена од Министерството за животната средина и просторно планирање, Сектор води за почитување на крајбрежен појас на Кумановска Река;
3. На ниво на основен проект да се направи детална анализа на идентификување на емисиите и можните влијанија врз квалитетот на медиумите и областите во животната средина, односно во процедурата на изработка на Елаборат за заштита на животната средина;
4. За прелиминарно зачувување на квалитетот на медиумите од животната средина и здравјето на луѓето уште во фазата на планирање на опфатот, се препорачува примена на мерките и препораките за намалување на влијанијата, опишани во овој Извештај за стратегиска оцена на животната средина.

13 НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ

Согледувајќи ја потребата за обезбедување на услови на похумано живеење и работа на граѓаните, рационално и одржливо користење на просторот, но и заради донесување на АУП, кој треба да даде насоки за понатамошното просторно и економско развивање на опфатот (КП 1205), општина Куманово започна постапка за изработка на Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово.

Просторот дефиниран за изработка Архитектонско урбанистички проект за објект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане, Општина Куманово, со својата местоположба припаѓа на територија на Општина Куманово.

За предметниот плански опфат досега нема изработен урбанистички план, а урбанизацијата на просторот е извршена со донесување на одлука за утврдување на услови за начинот на градење во с. Доброшане, општина Куманово-Општ акт за с. Доброшане (со одлука бр. 09-5826/12 од 08.07.2016 година).

Со цел навремено да се согледаат можните негативни влијанија врз животната средина, здравјето на луѓето и социо-економските аспекти од реализацијата на АУП и да се превземаат соодветни корективни мерки, согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина („Сл. весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16), Градоначалникот на општина Куманово, донесе одлука за спроведување процедура за стратегиска оцена на животната средина. Одлуката е објавена на веб страната на општина Куманово и потврдена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање (УП1-15-1671/2017 од 27.12.2017).

Вовед во стратегиската оцена на животната средина, придобивките од стратегиска оцена на Планот и подзаконските акти, кои ја регулираат процедурата, се дадени во Поглавје 2 од Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина.

Насоките за планирање на просторот произлегуваат од Општински Акт за с. Доброшане и издаден Извод од план за КП 1205 со бр. 21-4591/2 од 30.05.2017 година од Општина Куманово.

Опфатот на АУП зафаќа површина од 5727 m². Во рамките на предметната катастарска парцела, како основна класа на намена, се предвидува ГЗ-сервиси. Покрај основната класа на намена ГЗ –сервиси предвидени се и компатабилни класи на намена на основната класа на намена и тоа се:

- Б1 – мали комерцијални и деловни намени. Максималниот процент на учество на единечната класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува до 30%
- Б2 – големи трговски единици. Максималниот процент на учество на единечната класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува до 30%

- Б4 – деловни простори. Максималниот процент на учество на единечната класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува до 10%
- Д2 – заштитно зеленило. Максималниот процент на учество на единечната класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува до 30%
- Д3 –Спорт и рекреација. Максималниот процент на учество на единечната класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува до 30%
- Д4 – меморијални простори. Максималниот процент на учество на единечната класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува до 30%
- Г2 - лесна индустрија. Максималниот процент на учество на единечна класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува 49%
- Г4 - Стоваришта. Максималниот процент на учество на единечна класа на намена во однос на основната класа на намена изнесува 49%

Сообраќајното решение за приклучок на објектот е планирано преку пристапна постоечката улица која поминува пред самата парцела. Паркирање е планирано во рамките на градежната парцела.

Согласно добиените податоци од ЈП „Водовод“ Куманово во опфатот не постои подземна инфраструктура. За постоечка подземна инсталација (водоводна мрежа и фекална канализација) нема детални технички податоци.

Согласно добиените информации од ЕВН Македонија АД, Скопје - КЕЦ Куманово на предметната локација има постојни надземни и подземни електрични водови.

Согласно информациите од Македонски Телеком АД - Скопје, во близина на предметната локација нема постојни и планирани ТК инсталации.

Во поглавје 3 даден е осврт на планската документација, постојната состојба, целите на Планот и негова корелацијата со други плански документи.

Во Поглавје 4 даден е приказ на релевантните аспекти на моменталната состојба на животната средина од аспект на демографска состојба, здравје на население, состојба со води, воздух, почва, биолошка разновидност, природно и културно наследство, бучава и управување со отпад.

Во Поглавје 5 се прикажани карактеристиките на животната средина во областите кои би биле засегнати. Исто така е разгледувано сценарио состојба без имплементација на Планот. Врз основа на анализите е констатирано дека без имплементација на Планот, состојбите со урбанистичкото планирање и животната средина ќе останат на сегашно ниво.

Без имплементација на Планот, идниот просторен и економски развој на АУП нема да биде во согласност со законските барања за урбано планирање и користење на земјиштето, како резултат на отсуство на урбанистички план кој ги дава насоките на идното просторно и економско развивање на опфатот. Непостоењето на важечки плански документ за урбанизација на просторот може да резултира со:

- узурпација на земјиштето со неплански градби кои можат да го ограничат идниот просторен, социо-економски развој на просторот,
- недостаток на податоци, истражувања и информации за сегашната состојба и проблемите со кои се соочува просторот во однос на урбанизацијата, користењето на земјиштето и квалитетот на живот на граѓаните,
- недостаток на анализа на реалните потреби, можности и иницијативи за иден просторен и економски развој на локацијата,
- неисполнување на законските обврски и забавување на процесот на легализација на бесправно изградените објекти,
- непостоење на валиден плански документ кој ќе служи како извор на информации, програма за иницијативи, средство за стимулирање на јавниот интерес и ќе го дефинира идниот просторен и економски развој,
- непостоење на валиден плански документ кој ќе даде насоки за задоволување на барањата на корисниците на просторот, при што ќе се почитуваат стандардите за заштита на животната средина и здравјето на граѓаните.
- состојбите во областите и медиумите од животната средина, состојбите со постојната инфраструктура и проблемите со кои се соочуваат граѓаните како резултат на истите ќе останат на сегашно ниво,
- состојбите во областите и медиумите од животната средина ќе останат на сегашно ниво, заради ограничените можности за намена на земјиштето по класи за урбанизација кое ќе резултира со нови извори за емисии и влијанија врз медиумите и областите во животната средина и здравјето на населението,
- ограничени можности за вработување, подобрување на стандардот на живеење, социјален и економски развој на населението и сл.

Во Поглавје 6 се презентирани областите кои се од особено значење за животната средина, од аспект на заштита на дивите птици и хабитати. Предвидената локација, за која се изработува АУП, се наоѓа во подрачје кое се карактеризира како област од посебно значење, од аспект на заштита на дивите птици и хабитати, бидејќи истото се наоѓа во подрачје дефинирано како значаен орнитолошки локалитет „Пчиња-Петрошница-Крива Река“.

Во рамките на опфатот не е евидентирана биолошка разновидност за која е потребна заштита, ниту простори заштитени од аспект на животна средина.

Во Поглавје 7 се прикажани целите на заштита на животната средина на национално и меѓународно ниво. Целите на заштита на животната средина се изразени преку целите на стратегиската оценка на животната средина. Целите на Стратегиската оценка на животната средина за имплементација на АУП се прикажани преку статусот на: населението, здравјето на човекот, биолошката разновидност, водата, воздухот, почвата, природното и културното наследство, материјалните добра и интеракцијата помеѓу нив.

Целите за заштита на животната средина, дефинирани преку цели на стратегиската оцена, се:

- Да обезбеди информации за АУП за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово;
- Да ги идентификува, опише и оцени значајните влијанија од имплементација на горе наведениот документ;
- Да обезбеди ефективна можност на надлежните институции и јавноста во рана фаза да ги дадат своите мислења, коментари, предлози и забелешки во однос на Извештајот за СОЖС и АУП.

Да се подигне транспарентноста во процесот на донесување на одлуките. Целите на заштита на животната средина се дефинирани во согласност со националната и меѓународната легислатива и истите се земени во предвид при изработка на Извештајот за стратегиска оцена. Корелацијата на АУП со националните плански документи/стратегии и меѓународните Директиви, односно со референтните целни документи од повисок ранг од областа на животната средина и населението се дадени во Додаток 2 од овој Извештај.

Во поглавје 8 се прикажани влијанијата кои се претпоставува дека може да произлезат со имплементација на Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово и истите може да се разгледуваат од аспект на идни бенефиции, односно позитивни влијанија и од аспект на можни негативни влијанија.

Подготовката на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина ги зема предвид влијанијата врз сите медиуми и состојби на животната средина, населението, здравјето на населението и социо-економските придобивки, но од глобален аспект.

Во Поглавје 9 прикажани се мерките за намалување или избегнување на негативните влијанија врз животната средина и здравјето на населението. Влијанијата врз специфичните медиуми и состојби од животната средина ќе бидат елиминирани или ефективно намалени, доколку при изведбата на планираните активности/намени, дефинирани во АУП се применат мерките предвидени во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина.

Во Поглавје 10 е дадена анализа на алтернативите. Досегашниот начин на користење на просторот во планскиот опфат е алтернативно разгледуван како состојба да не се прави ништо („do nothing scenario“), во смисла да не се имплементира АУП и опфатот во иднина да остане на сегашно ниво. Имплементацијата на предложениот АУП за изградба на објекти со намена сервис се покажува поприфатлива, во однос на разгледуваната алтернатива „do nothing scenario“, од повеќе аспекти.

Во Поглавје 11 даден е План за мониторинг на сите идентификувани позитивни и негативни влијанија, кои би настанале од реализација на планскиот документ, како и индикаторите за постигнување на целите на СОЖС и извори на верификација.

■ **Мерки за намалување или убалажување на влијанија**

Доколку за потребите на АУП има потреба од зафаќање нови површини за изградба на инфраструктурни објекти и мрежи се препорачува да се изврши пренамена на земјиштето кои се во приватна сопственост се препорачува да се изврши фер обесштетување на засегнатите страни.

За избегнување на влијанијата врз здравјето на населението, се препорачува особено внимание да се посвети на управувањето со отпадните води (приклучување на канализациона мрежа, почитување на квалитетот на водите кои смеат да се испуштаат во канализациона мрежа и сл.), намалување на користење на фосилни горива за затоплување на објектите во планскиот опфат, правилно управување со отпадот, избегнување на горење на отпад, контрола на емисиите во атмосферата и бучавата.

Со цел да се избегне нарушување на квалитетот воздухот се препорачува:

- Елиминирање на употребата на фосилни горива како енергенс;
- Употреба на енергенси од обновливи извори на енергија и гасификација на планскиот опфат доколку е економски оправдано;
- Примена на мерки за енергетска ефикасност во новоизградените објекти, предвидени во планските содржини
- Сервисот да работи, во согласност со добиено решение по елаборат за заштита на животната средина;
- Третман на емисиите во воздух и контрола на емитерите;
- Подигање и оформување на заштитни зелени појаси.

За намалување на влијанијата врз режимот на водите од планираните активности во планскиот опфат, се препорачува:

- Почитување на крајбрежниот појас на Кумановска Река;
- Доколку е изводливо приклучување на објектите на градската водоводна мрежа за водоснабдување;
- Соодветно димензионирање на водоводната и канализационата мрежа и преземање на сите неопходни мерки за избегнување на несреќи и хаварии кои може да го нарушат режимот на водите;
- Рационално користење на водата;
- Користењето на подземните или површинските води за водоснабдување, да се врши задолжително да се врши по претходно добиена дозвола за користење на водите, издадена од МЖСПП;
- Следење на потрошувачката на води за пиење и техничка намена.

Со цел да се избегне нарушување на квалитетот на површинските и подземните води се препорачува на ниво на проект да се спроведат следните активности:

- Приклучување на објектите во рамките на планскиот опфат на канализациона мрежа;
- Третманот и управувањето со отпадните води и управување со емисиите да биде во согласност со условите пропишани во елаборатите и дозволите за испуштање отпадни води во реципиент;
- Управувањето со отпадот за биде во согласност со законските барања, а исто така и со предвидените мерки за управување со отпад;
- Управување со супстанциите, хемикалиите и помошните материјали да се врши согласно законските прописи;

Со цел да се избегне нарушување на геолошките карактеристики и квалитетот на почвата се препорачува на ниво на проект да се спроведат имплементираат следните мерки:

- Преземање активности за спречување на појава на ерозија на земјиштето;
- Примена на мерките за намалување на влијанијата врз квалитетот на водите;
- Примена на мерките за заштита на воздухот;
- Примена на мерките за управување со отпад.

За намалување на можните влијанијата врз биолошката разновидност се препорачува:

- Примена на мерките за намалување на влијанијата врз водите, воздухот, влијанијата кои може да настанат од зголемено ниво на бучава, несоодветно управување со отпад и сл.;

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА ГЗ-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

• Предвидените површини под вегетација бидат засадени со автохтона вегетација итн. Подетални мерки за намалување на влијанијата врз биолошката разновидност ќе се направат на ниво на планска документација од понизок ранг или на ниво на проекти.

За намалување на влијанијата врз пределот се препорачува:

- Изградба на објекти со висина која се вклопува во просторот на локацијата и во однос на опкружувањето;
- Соодветно собирање на генерираниот отпад и
- Редовно отстранување на отпадот.

Од имплементација на планскиот документ не се очекуваат негативни влијанија врз постојното културно наследство. При изградба на новите плански содржини се препорачува примена на следните мерки:

- Доколку при изведувањето на земјаните работи се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно - историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со член 65 од Законот за заштита на културно наследство („Сл. весник на РМ“, бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 199/14, 104/15), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство согласно член 129 од Законот.
- Инвеститорот е должен да обезбеди финансиски средства кои ќе ги покријат сите потребни мерки за заштита.

За намалување на нивото на бучава и вибрации се препорачува примена на следните мерки:

- На ниво на урбанистичка документација од понизок ранг или на ниво на проект се утврдат влијанија врз локалното население од зголемено ниво на бучава и вибрации предизвикана од зголемена фреквенција на возила по локалните патишта или бучава генерирана од активности кои потекнуваат од предвидената намена на земјиштето, се препорачува инвеститорот на Планот да преземе мерки за намалување или избегнување на овие влијанија (инвестирање во мерки за намалување на влијанијата кај најзасегнатите рецептори).
- Уште во фазата на градба на објектите да се применат сите неопходни мерки за намалување на нивото на бучава, како и избор на опрема која генерира ниво на бучава прифатлива за предметната локација и нејзината сензитивност..

За намалување на влијанијата од отпадот се препорачува:

- Спроведување на мерките на Планот за управување со отпад за општина Куманово;
- Организирано собирање на различни фракции на отпад во рамките на планскиот опфат и соодветно третирање, преработка или депонирање на истите;
- Правилно управување со отпадот кој ќе настане од изградба на новите плански содржини и нивото работење;
- Преземање активности за интегрирано управување со отпадот, во согласност со Регионалниот план за управување со отпад за Северо-Источен плански регион итн.

За намалување на влијанијата врз материјалните добра се препорачува:

- Навремено обезбедување на потребната документација и податоци од сите релевантни институции за постојните и идни планирани материјални добра, односно подземна и надземната инфраструктурна инсталација во планскиот опфат, со цел да избегнат инциденти;
- Примена на законските прописи за поставување на заштитни зони на инфраструктурни објекти.
- Имплементација на сите предложени мерки и решенија дадени во планската документација за изградба на објектите, како и примена на сите мерки кои ќе потекнуваат од поединечните елаборати, со што ќе се овозможи елиминирање на евентуалните несреќи и хаварији кои може да имаат негативни влијанија врз материјалните добра и животната средина;
- Рационално искористување на ресурсите;
- Примена на мерките за управување со отпадни води, со цел да се избегне оптоварувањето на канализационата мрежа и сл.;

- Примена на мерките за селектирање и одделно собирање на различни фракции на отпад, со цел да се намали оптоварувањето на постојната депонија.

Заклучоци:

- Архитектонско урбанистичкиот проект за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово се изработува на барање на физичко лице;
- Одлуката за изработка на Стратегиска оцена за животната средина е донесена од општина Куманово и потврдена од МЖСПП;
- Земјиштето во опфатот е во приватна сопственост на Инвеститорот;
- Опфатот зафаќа површина од 5727 m² и е дефиниран по границите на катастарската парцела КП 1205;
- Во рамките на планскиот опфат нема изграден градежен фонд и комунална инфраструктура;
- Опфатот граничи со земјоделски површини, Кумановска Река и пристапен локален пат;
- Планскиот опфат се наоѓа на оддалеченост од околу 270 метри од најблиските објекти за домување во с. Доброшане;
- Изработката на АУП се темели на насоките од општ акт за с. Доброшане;
- Планираните содржини во опфатот можат да бидат потенцијални извори на емисии во животната средина, кои доколку не се правилно управувани може да имаат негативни влијанија врз квалитетот на медиумите во животната средина;
- Поконкретни мерки за намалување или елиминирање на негативните влијанија треба да бидат пропишани на ниво на Основен Проект, преку изработен Елаборат за заштита на животната средина.

Препораки:

1. При носење на одлука за усвојување на АУП за КП 1205 со намена ГЗ-Сервиси, сервис за товарни возила во КО Доброшане вон град, општина Куманово да се почитуваат мислењата добиени од надлежните институции, засегнатите страни и засегнатата јавност;
2. Задолжително да се води сметка за препораката добиена од Министерството за животната средина и просторно планирање, Сектор води за почитување на крајбрежен појас на Кумановска Река;
3. На ниво на Основен проект да се направи детална анализа на идентификување на емисиите и можните влијанија врз квалитетот на медиумите и областите во животната средина, односно во процедурата на изработка на Елаборат за заштита на животната средина;
4. За прелиминарно зачувување на квалитетот на медиумите од животната средина и здравјето на луѓето уште во фазата на планирање на опфатот, се препорачува примена на мерките и препораките за намалување на влијанијата, опишани во овој Извештај за стратегиска оцена на животната средина.

Додаток 1 - Мислења од надлежни институции

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

3556

Архивски бр.: УП1-15-1671/2017

3567

Дата: 27. 12. 2017

Општина Куманово
Ул. 11 Октомври бб.
1300 Куманово
Република Македонија

Република Македонија - Република e Македонија
Општина Куманово - Општина e Куманово
Куманово - Куманово

Службено	Планшар	29.12.2017	Вредност
Ул. 11 Октомври бб.	Куманово		1000
Ул. 11 Октомври бб.	Куманово		1000

Vm-21-5947

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул. "Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сајт: www.moepp.gov.mk

Предмет: Известување
Врска: ваш бр. 21-УП1-5947 од 06.12.2017

Уведени
2.01.2018
03.01.2018

Почитувани,
Во врска со Вашето барање доставено до Министерство за животна средина и просторно планирање-Сектор за просторно планирање под бр. УП1-15-1671/2017 од 07.12.2017 год. поврзано со постапка за носење на планска документација АУП за изградба на ГЗ сервис за товарни возила за КП бр. 1205, КО Доброшане како дел од Општ акт за село Доброшане - Општина Куманово, Ве известуваме дека согласно Законот за животната средина („Службен весник“ бр: 53/5, 81/5, 24/7, 159/8, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/ и 42/16) Вашата Одлука за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина и формуларот, Министерството за животна средина и просторно планирање ги прифаќа.
Одлуката заедно со формуларите задолжително се објавуваат на веб страната на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

МИНИСТЕР
Sadulla Duraki

Изработил: Милева Тагасовска

Проверил: Сашо Апостолов

Одобрил: Неби Реџепа

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ОПШТИНА КУМАНОВО

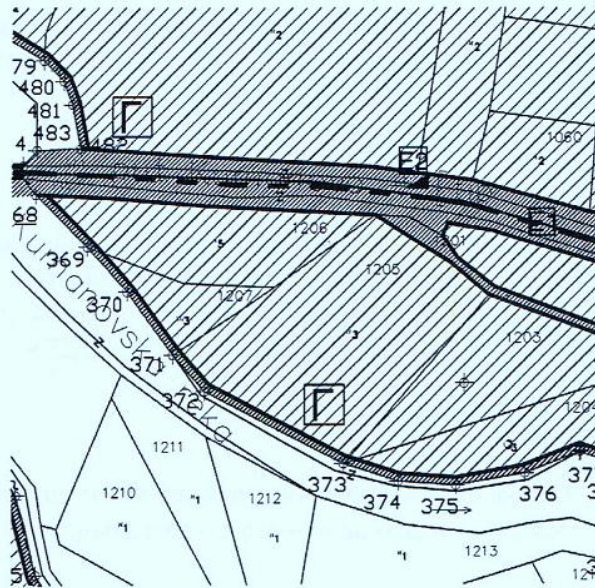
ИЗВОД ОД ПЛАН БРОЈ: 58

Број 21-4591/2 од 30.05.2017 год.
Сектор за урбанизам и комунални
дејности и заштита на животната
средина и природата
Одделение за урбанизам

ОА: За с. Доброшане
Одлука бр. 09-5826/12 од 08.07.2016 год.
Градба-намена: Г-Производство,
дистрибуција и сервиси
Ул./м.в.: Раница
КП: 1205 КО: Доброшане-вон г.р.
ДЛ: / М=1 : 2500

ИЗВОД ЗА: кп. 1205, м.в. Раница, КО Доброшане-вон г.р. од ОА за село Доброшане

1. ГРАФИЧКИ ДЕЛ

Табела со нумерички показатели:

Број на парцела	Класа на намена	Компатибилна класа на намена	Површина на парцела	Површина за градба	Развиена површина за градба	Висина до венец	Број на катови	Процент на изградено ст	Коефициент на искористеност	Број на паркинг места
/	Г(Г2,Г3,Г4)	По одлука	/	По одлука	По одлука	По одлука	По одлука	По одлука	По одлука	По одлука

2. ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ

- Одлука за уртврдување на начинот на градење во село Доброшане, Општина Куманово за кое нема урбанистички план
- Текстуален дел на општ акт за село Доброшане

(Прилог 18 страни)

3. ПОДАТОЦИ ЗА ПОСТОЈНАТА ИНФРАСТРУКТУРА И ПРИКЛУЧОЦИ

ЈП водовод: /

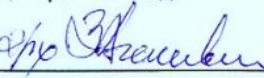
ЈП Куманово Гас: /

ЕВН Македонија АД Скопје-КЕЦ Куманово: /

Изготвил:

Ивица Крстевски, диа

Контролирал:

Зоран Алексовски, диа

ОВЛАСТЕНО ЛИЦЕ ОД ОПШТИНАТА

Лидија Ланг Спасовска, диа

Република Македонија

ОПШТИНА КУМАНОВО
Сектор за урбанизам, комунални работи и
заштита на животната средина и природата
Одделение за урбанизам

До
ЕДНА дооел
Скопје

Предмет: Одговор на барање за податоци и информации за бесправни градби

Почитувани,

Врз основа на Вашето барање бр.49-017 за доставување на податоци и информации за легализирани објекти по основа на правен статус на бесправно изградени објекти на просторот за изработка на АУП на к.п.1205 К.О.Доброшане-Општина Куманово, Ве известуваме дека до 19.09.2017 год. **НЕМА** легализирани објекти по основ на правен статус на бесправно изградени објекти.

Со почит,

Изготвил: Злате Илиевски, ди.

Zlate Ilievski

Digitally signed by Zlate Ilievski
DN: cn=Zlate Ilievski, o=Opština Kumanovo, ou=Сектор за урбанизам
and заштита на животната средина и природата, email=Zlate.Ilievski@kumanovo.mk
Reason: I am the author of this document
Location:
Date: 2017.09.19 09:35:40:20

Сектор за урбанизам, комунални работи и
заштита на животната средина и природата
Раководител на сектор
Лидија Ланг Спасовска, ди

Република Македонија
Republika e Maqedonisë
Општина Куманово
Komuna e Kumanovës
Бр.№. 21-6547 /2
Дата:19.09.2017
година.vitë
Куманово-Kumanovës

ул."11 Октомври" бб
1300 Куманово,
Република Македонија
Тел: +389(0)31 475 819
Факс:+389(0)31 421 423
Веб сајт:
www.kumanovo.gov.mk

Република Македонија
Општина Куманово

ЈП "ВОДОВОД" КУМАНОВО

До
ДРУШТВО ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ДЕЛНОСТИ
ЕДНА ДООЕЛ
СКОПЈЕ

Предмет : Одговор на барање - достава на податоци и информации

Почитувани,

Одговор на Ваше барање бр./; 15.09.2017 год. со кое се бара достава на податоци и информации за наши постоечки и новодопредвидени инфраструктурни објекти (водоводна мрежа, фекална и атмосферска канализација) - Закон за просторно и урбанистичко планирање - Сл.весник на РМ бр.199/14, 44/15, 193/15, 31/16; член 32, став 1; за потребите на изготвување на архитектонск урбанистички план :

**ЗА ОБЈЕКТ "СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА" - КП 1205, КО ДОБРОШАНЕ,
ВОН Г-Р КУМАНОВО**

Во интерес на Вашето барање Ви доставуваме податоци за постоечка подземна инсталација(водоводна мрежа, фекална и атмосферска канализација) во електронска форма (PDF-форма).

За постоечка подземна инсталација (водоводна мрежа и фекална канализација) изградена од месно население не располагаме со детални технички податоци.

1.При изработка на Архитектонско урбанистички план да се води сметка постојните инфраструктурни објекти да се најдат под јавни прометни површини (улица или тротоар).

2.При изработка на техничка документација на дадените објекти проектантот е должен да предвиди безбедно растојание до постоечки инфраструктурни објекти и непречен пристап при интервенција за отклонување на дефекти.

3.Доколку под новопроектираните објекти(во дадениот плански опфат)поминува наша подземна инсталација потребно е истата да се дислоцира на сметка на инвеститорот.

НАПОМЕНА:

При изградба да се води сметка да не дојде до оштетување на наши инсталации. Доколку дојде до оштетување на инсталации ќе треба да се поправат на сметка на инвеститорот.

Изработил :Тех. во одд. за ГИС проектирање Снежана Илијевска

Проверил : Име и презиме _____

Одобрил : Технички раководител Дарко Петковски

Бр.№р. 10-1621/2
Дата :% .09.2017 година.vite

ЈП "ВОДОВОД" Куманово
НР "VODOVOD" Kumanovë

Ул "Фетка Наскова" 22,
1300 Куманово
Тел. 031/475-540,
Факс 031/475-541,
e-mail:kuvod@t-home.mk
www.vodovod-kumanovo.com.mk

Фабрика за преработка на вода
ул."11Октомври" бр.66
Тел. 031/427-848

Пречистителна станица за
отпадни води
с.Добрашане
Тел. 031/453-311

<http://gis.katastar.gov.mk/arec/>

— линија на водовод
 - на цестовој те се одржува
 - на цестовој те се одржува
 - на цестовој те се одржува

ВООДОВОД
 и.о.
 VODOVOD

18.09.2017 09:20

ЕВН Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје
КЕЦ Куманово

EVN

Бр. 14-7316/2
19.09.2017

Број 14-7316/2

Датум 19.09.2017

ЕВН Електродистрибуција ДООЕЛ, Скопје КЕЦ Куманово

Одговорно лице од КЕЦ Куманово Ристо Трајановиќ 072-933-078

ЕВН Електростопанство на Македонија, Акционерско друштво за дистрибуција на електрична енергија, Скопје, со скратен назив ЕВН Македонија АД, Скопје, врз основа на член 174 ст.2 од Законот за општа управна постапка по барање на **Една дооел**
(име и презиме на странката, за правни лица назив)

издава

Потврда за подземни и надземни инсталации на дистрибутивната мрежа и објекти

Се потврдува дека во прилогот кој ни го имате доставено имаме надземни и подземни електрични водови

(фактите во согласност со податоците од службената евиденција)

Оваа потврда се издава врз основа на постоечката евиденција за постојна електроинфраструктура која е сопственост на ЕВН Македонија АД, а служи за изработка на АУП за КП 1205 КО Доброшане вон град и истата е со важност од 6 (шест) месеци од денот на издавање.

Податоци за објектот:

Објект: **КП 1205** Општина: **Куманово**

Населено место :**КО Доброшане вон град**, Улица: **по скица**, бр.: /

Опфатени се следниве инсталации на дистрибутивна мрежа и објекти:

☐ Нисконапонски кабелски вод	☐ Нисконапонски надземен вод
☐ Среднонапонски кабелски вод	☒ Среднонапонски надземен вод
☒ Трансформаторска станица	☐ Мерен/разводен ормар
☐ Оптички кабел	☐ Друго

MKOE-002_1211

Составен дел на оваа Потврда е Прилог – графички приказ – подлога со вртани инсталации според податоците од службената евиденција.

Забелешки:

Заради немање на подземен катастар пред отпочнување на земјоградежни работи задолжително да се контактира КЕЦ Куманово за проверка на траса со тон генератор. Доколку има потреба од дислокација истата е на сметка на барателот. Заштитен коридор за надземен вод 10м.

За ЕВН Електродистрибуција ДООЕЛ, Скопје
раководител Фисник Осеку

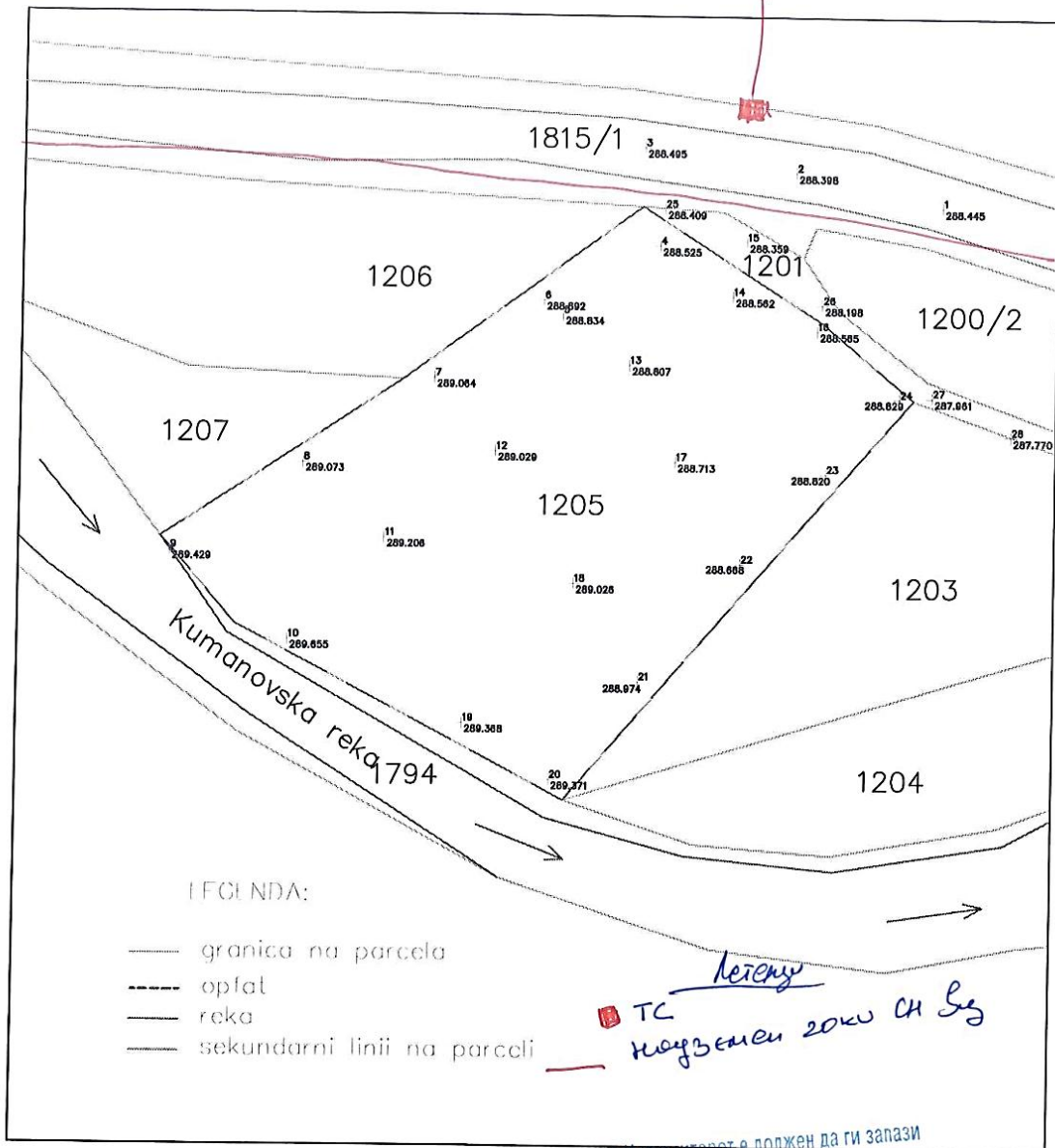

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА ГЗ-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

„GEO IM“
 K.O. Dobrošane von grad, von

SKICA OD TERENSKO MERENJA

Razmer 1 : 1000

* Инвеститорот е должен да ги запази сите електротехнички прописи според законот за енергетика
 Izgotvil - geod. stru - no lice

Dobrošane
 10.06.2017 god.

M.P. _____
 Ime, prezime i potpis

Наш број: 1404-2514/2
Скопје 18 .09.2017 г.

ДО:
ЕДНА ДООЕЛ
Друштво за архитектонски дејности
Ул.,Златко Шнајдер “ бр. 6А/1-7
1000 Скопје

Предмет: Одговор за барање за податоци за ТК инсталации
Врска: Ваше барање преку е-урбанизам

Во врска Вашето барање за доставување на податоци за изградени електронски комуникациски мрежи потребни за изработка на Архитектонско урбанистички проект за К.П 1205 со намена ГЗ-сервиси, Сервис за товарни возила, во К.О Доброшане вон гр., Општина Куманово, према доставената ситуација, ве известуваме дека на посочената локација Агенцијата за електронски комуникации нема податоци за изградени јавни електронски комуникациски мрежи и системи.

Со почит,

Сектор за телекомуникации

Изработил: С. Јовевска
Раководител на одделение : Зоран Алексов
Раководител на сектор: Борис Арсов

ПО ОВЛАСТУВАЊЕ НА ДИРЕКТОРОТ:
Синиша Апостолоски

АЕК-751-801.03

www.aek.mk

ул.Кеј Димитар Влахов 21
1000 Скопје
Република Македонија

тел.: 02 32 89 200
факс: 02 32 24 611
е-пошта: contact@aek.mk

ОПШТИНА КУМАНОВО

ЈП КУМАНОВО-ГАС КУМАНОВО
NP KUMANOVE-GAZ KUMANOVE

Јавно претпријатие за изградба на
инфраструктурни објекти
КУМАНОВО- ГАС КУМАНОВО Ц.О
Ndermarrja publike per ndertim te objekteve
KUMANOVE-GAZ KUMANOVE
Ул. Фетка Наскова бр.22 1300 Куманово
Тел/фах. 031/433-331
Мейл: kumanovgas@t-home.mk
Ж-ска: 210060809440142
ЕДБ: МК4017006157178
Депонент: Тутунска Банка-Скопје

Бр.Нр. 03-05/148
18.09 2017 год. vib.
К УМАНОВО – KUMANOVE

До

Друштво за архитектонски дејности
ЕДНА ДООЕЛ
ул.Златко Шнајдер бр.64/1-2
1000 СКОПЈЕ

ИЗВЕСТУВАЊЕ

Од Ј.П. "Куманово - Гас", Куманово, ул. "Братство Единство", бр.20

Во врска со Вашето барање 03-05/514 од 18.09.2017 год. за добивање на податоци за постојна и планирана гасоводна мрежа, кои ќе се користат во фаза на изготвување на архитектонско урбанистички план за објект "Сервис за товарни возила", КП бр.1205, КО Доброшане, Општина Куманово, Ј.П. "Куманово-Гас", Куманово Ве известува дека на предметната населба нема изведена ниту планирана дистрибутивна гасоводна мрежа.

Со почит,

Во Куманово 18. 09.2017 год.

Изготвил: Олгица Димитријевска, д.иа

Контролирал: м-р Видан Алексиќ, д.ми

ЈП КУМАНОВО-ГАС КУМАНОВО
Директор

Дипл.правник Драган Петровски

СПОДЕЛИ ДОЖИВУВАЊА

Македонски Телеком АД - Скопје
Кеј 13 Ноември бр.6, 1000 Скопје

арх. бр:
дата:

305663 /

MKT_GENERAL_ALL

2017000456481

До **25-09-2017**
ЕДНА ДООЕЛ
Ул.,„Златко Шнајдер“ бр. 6А/1-7, 1000 Скопје

Ваше упатување: Барање на податоци и информации
Наше контакт лице: Перо Ѓорѓевски, Самоил Ангеловски, Лидија Темелковска Костуранова
Телефон: +389 70 300 759
Во врска со: Известување за постојни и планирани тк инсталации за изработка на АУП

Почитувани
Во врска со Вашето Барање, добиено преку системот е-урбанизам, со кое што барате податоци за постојни и планирани ТК инсталации за изработка на Архитектонско урбанистички проект за За објект „Сервис за товарни возила“ – К.П. 1205, КО Доброшане вон г-р, Куманово, Ве известуваме дека во границите на планскиот опфат нема постојни и планирани ТК инсталации.
Ова известување важи 6 (шест) месеци од денот на издавањето.

Напомена: Информациите содржани во овој документ се доверливи и тие се наменети за користење само од страна на примателот. Примателот е обврзан да превземе разумно ниво на грижа заради заштита на доверливите информации содржани во документот. Воедно, примателот е обврзан документот или било кој дел од неговата содржина да не го открива или дистрибуира на трети лица кои не се засегнати со актуелниот предмет, а заради спречување на можни злоупотреби

Со почит,

Служба за управување со документација и
телекомуникациска инфраструктура

Раководител
Николче Тасевски

Служба за планирање и имплементација
на пристапни мрежи
Раководител
Горан Јорданоски

Сектор за развој на мрежи и
сервисни платформи

Директор
Лазар Динов

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ
Акционерско друштво за
електронски комуникации-Скопје
Кеј 13-ти Ноември 6
1000 Скопје

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса: „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Македонија
Телефон: +389 2 3100 200 | Факс: +389 2 3100 300 | Контакт центар +389 2 122
E-Mail: kontakt@telekom.mk | Internet: www.telekom.mk
ЕМБС 5168660
ISO 9001, ISO 14001 и ISO 27001 сертифицирана компанија

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА
Управа за заштита на културното наследство
Бр. 17-3465/2
19.09.2017 год.
Скопје

ДО

ДРУШТВО ЗА АРХИТЕКТОНСКИ
ДЕЈНОСТИ ЕДНА ДООЕЛ
ул. „Златко Шнајдер“ бр.6А/1-7
1000 Скопје

Предмет: Доставување на податоци и информации
Врска: Ваш допис од септември 2017 година

Управата за заштита на културно наследство, орган во состав на Министерството за култура, го разгледа Вашето барање за доставување на податоци и информации за изработка на АУП за објект „Сервис за товарни возила“ на КП 1205, КО Доброшане вон град, општина Куманово. Во согласност со доставената и постојната документација Управата за заштита на културно наследство констатира дека на подрачјето на планскиот опфат нема заштитени добра и добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

Потребните податоци од аспект на заштита на културното наследство во врска со член 65 од Законот за заштита на културно наследство („Сл. Весник на РМ“ бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15 и 39/16) е потребно да се вградат во планот.

Со почит,

Директор,
г-р Елеонора Пејчова - Мишевска

Изработил: О. Зорова
Проверил: м-р С. Герасимова - Матеска
Одобрил: м-р Билјана Јовановска

Адреса: „Павел Шатев“ бр. 3; П. Фах 220; 1000 Скопје, Р. Македонија; тел. 02/3289-700; факс 02/3289-777
contact@uzkn.gov.mk uzknrm@t-home.mk ordi@uzkn.gov.mk upkulnas@t-home.mk

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

 МКД
СЕРТИФИКАТ
MKC EN ISO 9001:2009

Република
Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул. "Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сајт: www.moepp.gov.mk

Архивски бр. 11-3271/1
Дата: 09. 08. 2017

ДО: Јовица Гелевски
ул. "Бранко Богдански Гуцман" бр. 9
√ Куманово

ПРЕДМЕТ: Известување

Почитувани,

Во врска со Вашето барање до Министерството за животна средина и просторно планирање за доставување на податоци и информации за КП 1205 КО Доброшане-вон г.р, општина Куманово, Секторот за Води во Управата за животна средина Ве известува следното:

Со допис бр. 11-3271/2 од 14.07.2017 година од Службата за просторно информативен систем побарана е информација за просторна идентификација на предметната парцела и податок дали во нејзина близина постои водотек и каква е нејзината позиционираност во однос на речното корито. Како одговор на нашето барање со допис бр. 16-3271/3 од 17.07.2017 година добиени се податоци во кои се наведува дека предметната парцела не влегува во границите на ниту едно заштитено подрачје во Република Македонија и дека во непосредна близина се наоѓа водотек, Кумановска река, со информација дека точките 4, 5 и 6 со кои е дефинирана парцелата се на оддалеченост од 5 до 10 метри од речното корито.

Притоа, Ве информираме дека треба да се има во предвид дека местоположбата на објектите треба да бидат надвор од крајбрежниот појас во широчина од 50 метри зад линијата на допирањето на педесетгодишната вода кај нерегулираните водотеци, односно зад ножицата на насипот кај регулираните

Scanned by CamScanner

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

водотеци. Имено, заради заштита на коритата и бреговите на природните водотеци, без дозвола или согласност, се забранува изградба во крајбрежните земјишта. Согласно Законот за водите, Министерството за животна средина и просторно планирање издава водостопанска согласност заради изградба на нови или реконструкција/доградба на постојни објекти, кои се наоѓаат во или покрај површинските води, објекти коишто поминуваат преку или под површинските води или пак објекти кои се сместени во близина на површинските води или крајбрежните земјишта, а кои можат да влијаат врз режимот на водите.

Воедно, се забранува користење на вода и испуштање на води во површинското водно тело без стекнување на водно право, односно обезбедена Дозвола за користење на вода или испуштање во водите од Министерството за животна средина и просторно планирање.

Со почит,

Изготвил: Блаже Никчевски
Контролирал: Снежана Мартулкова
Согласен: Илбер Мирта
Одобрил: Тони Мартиноски
в.д. Директор на УЖС

Прилог: Топографска карта со идентификувана локација на предметната парцела

Република
Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул. "Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сајт: www.moepp.gov.mk

Scanned by CamScanner

Додаток 2 Национална и меѓународна правна рамка од областа на животната средина

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Планови и стратегии на локално ниво	Цели или барања на плановите/програмите и стратегиите	Како целите и барањата на плановите/програмите и стратегиите се инкорпорирани во АУП За објект за КП 1205 со намена Г3-сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане вон град, општина Куманово
<p>Локален акционен план за животна средина на општина Куманово, 2004</p>	<p>-Да се поттикне локалната заедница да преземање грижа за животната средина; -Да се дефинираат природните ресурси на локално ниво во насока на долгорочна проекција за развој; -Да се утврдат локалните приоритети во заштитата на животната средина, -Да се зачува биолошката рамнотежа на екосистемите; -Да се обезбедат услови за заштита, унапредување и зачувување на животната средина во насока на спроведување на принципот на одржлив развој на единиците на локалната самоуправа; -Интегрирање на политиката за заштита на животна средина по вертикала и хоризонтала; -Да се определат реални можности за реализација на поедини активности; -Да се овозможи поврзување со слични програми на регионално и централно ниво како и координација со НЕАП.</p>	<p>Со имплементација АУП ќе се овозможи планска изградба на содржини со идната намена на просторот, кое ќе се темели на принципите на одржливост што е во корелација со целите на ПЕАП за општина Куманово. Истите ќе обезбедат и подобрување на условите за живот и работа.</p>
<p>Стратегиски и акционен план за Локален одржлив развој на општина Куманово, 2006</p>	<p>- Визија: Куманово како водечки развиен економски, социјален и еколошки центар во Република Македонија и пошироко во регионот, спој на модерни и традиционални вредности, со развиени демократски институции и со задоволни граѓани. Милениумски развојни цели: Цел 1: Искоренување на екстремната сиромаштија и на гладот; Цел 2: Постигнување на универзално основно образование; Цел 3: Промовирање на еднаквост помеѓу половите и зголемување на улогата на жената; Цел 4: Намалување на морталитетот кај децата; Цел 5: Подобрување на здравјето на жената; Цел 6: Победување на ХИВ/СИДА, на маларијата и на други болести; Цел 7: Постигнување на еколошка одржливост; Цел 8: Развивање на глобални партнерства за развој.</p>	<p>АУП е во корелација со Стратегиски и акционен план за Локален одржлив развој на општина Куманово, бидејќи истиот ќе овозможи планска урбанизација на просторот со соодветни класи на намена на земјиштето, предвидувајќи изградба на зелени површини и сл. Исто така, со планот се предвидуваат мерки за заштита на животната средина која ќе придонесе за зачувување и унапредување на здравјето на жителите.</p>

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОВОРШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

	<p>За време на процесот на подготвување на Стратешкиот план Куманово 21, беа земени предвид некои оперативни насоки во рамките на процесот на одржливо стратешко планирање:</p> <ul style="list-style-type: none"> • намалување на употребата на материјали и развој на зелените површини; • намалување на користењето на енергијата; • намалување на отпадот и на загадувањето; • зголемување на локалниот пристап до услуги без користење на автомобил; • градење на локалниот потенцијал и додавање на економска вредност на локално ниво; • зголемување на можностите за локално вработување, образование и обука, особено за оние кои имаат најголема потреба за тоа (запозените групи); • зајакнување на локалната заедница и на културниот идентитет; <p>слушање на потребите на луѓето и нивно вклучување во донесувањето одлуки кои ги засагаат нив.</p>	
<p>Под-стратегија за Рурален развој на општина Куманово, 2009 - 2013</p>	<p>Стратешка цел 1: Подобрување на животните услови на населението во руралните средини</p> <p>Конкретна цел:</p> <p>1.1. Со имплементација на инфраструктурни проекти кои се дел од Стратешките документи на општина Куманово во руралните средини се подигнати стандардите за живеење</p> <p>1.2. Зголемеен број на нови производствени и преработувачки капацитети за 5-10 % во руралните средини</p> <p>Стратешка цел 2: Организирано справување со отпад во руралните средини во општина Куманово во 5 села до 2013 година и примена на оддржливо користење на ресурсите.</p> <p>Конкретна цел:</p> <p>2.1. Воспоставување на организиран систем за отстранување на смет</p> <p>2.2. Добивање на електрична енергија од алтернативни обновливи извори на енергија</p> <p>2.3. Развој на органско производство</p> <p>Стратешка цел 3: Руралните средини во Општина Куманово до крајот на 2013</p>	<p>Со АУП се предвидува планска урбанизација на просторот според потребите на сопственикот на парцелата, со цел започнување бизнис во рурална средина. Со планот се очекува подобрување на условите на живеење во селото и поддржување на инфраструктурните мрежи. Планот е во корелација со Под-стратегијата за рурален развој на општина Куманово.</p>

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОВОРШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

	<p>година претставуваат атрактивни места со развиен алтернативен и рурален туризам</p> <p>Конкретна цел:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Изградба на Сра Центар (Кумановска бања) 3.2. Создавање на стандарди во алтернативниот и рурален туризам 3.3. Развој и заштита на традиционалните кумановски производи 3.4. Зголемување на интересот (бројот на посетители за 15-20% годишно) во постоечките туристички места во руралните средини. <p>Стратешка цел 4: Создавање на генерации кои ќе го подигнат стандардот на живеење во руралните средини</p> <p>Конкретна цел:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Подигање на свеста на граѓаните во руралните средини за подобар квалитет на живеење и нивна едукација за запознавање со нивните права и можности 4.2. Зајакнување на капацитетите на заинтересирани граѓани за претприемништво и отпочнување со мал и семеен бизнис 4.3. Поддршка на организираниот настап на жителите од руралните средини за формирање на здруженија на граѓани и поддршка за нивно зајакнување. <p>Стратешка цел 5: Земјоделски развој</p> <p>Конкретна цел:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Правилно искористување на земјоделските површини 5.2. Надминување на постоечките проблеми во делот на откуп на земјоделски производи 5.3. Воведување на нови култури и враќање на стари автохтони сорти 5.4. Намалување на процентот на невработеност во руралните средини со директна поддршка. 5.5. Намалување на процентот на невработените жени во селските средини преку поттик за нејзино учество во фармерството. 	
<p>Локална стратегија за млади на општина Куманово за периодот 2008-2013</p>	<p>Цели на Локалната стратегија за млади на општина Куманово:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Создадени услови за имплементација на Младинската Национална стратегија на локално ниво. • Дефинирани приоритети на младите од општина Куманово. • Добро креирани и развиени модели за вклученост на младите при 	<p>АУП ќе овозможи подобрување на животните услови и задржување на младото население, кои треба да се вклучат при решавање на прашањата на локално ниво.</p>

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

	<p>решавање на младинските прашања на локално ниво:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зајакнати механизми за меѓусебна соработка на младинските НВО и единицијата на локалната самоуправа и воспоставен траен процес на меѓусебна соработка во имплементацијата и развојот на младинската политика; • Поголема вклученост и транспарентност на клучните субјекти и на јавноста во имплементацијата и развојот на младинската политика. 	<p>Во опфатот е предвидено организирано собирање на комуналниот отпад што е во согласност со националната регулатива за управување со отпадот, како и планот за управување со отпад на општина Куманово.</p>
<p>План и Програма за управување на отпад на територија на Општина Куманово, 2010-2015</p>	<p>Планот за управување со отпад треба да ги определи стратешките цели на општина Куманово во идниот шестгодишен развоен период, димензиониран во приоритети, реално изводливи во определено време и со реална финансиска конструкција.</p> <p>Составен дел на Документот е Програмата за реализација на активностите, специфицирани во Планот, за 2010 година.</p> <p>Селекција на отпадот, повторно користење и рециклирање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Се препорачува воведување на приватен оператор за организирање на примарната селекција на отпадот. Компостирање на биоразградливиот отпад. - Се препорачува да се спроведе јавна кампања за домашното компостирање. - Се промовира модел на компостирање. 	
<p>Национални и регионални планови, програми и стратегии</p>	<p align="center">Цели или барања на плановите/програмите и стратегиите</p>	<p>Како целите и барањата се инкорпорирани во АУП ЗА објект за КП 1205 со намена Г3-сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане вон град, општина Куманово</p>
<p>Просторен План на Република Македонија 2002-2020</p>	<p>-Остварување стабилен, ефикасен и динамичен стопански развој, со квалитативни структурни промени на вкупното стопанство и воспоставување на усогласени односи во репродукцијата;</p> <p>-Зголемување на ефикасноста и рационалноста на стопанисување и врз таа основа зголемување на производството и на извозот преку економски критериуми и со воспоставување процес на ревитагализација и реструктурирање;</p> <p>-Попуштешно и поинтензивно вклучување на стопанството во меѓународните економски односи и во меѓународната поделба на трудот;</p> <p>-Зголемување на вработеноста, пред сè, врз економски критериуми и со поголема поттирање на развојот врз знаењата и умешноста на работната сила;</p> <p>-Постојано подобрување на материјалните, културните, општествените и другите услови за живот и работата на граѓаните, задоволување на потребите и јакнење на материјалната и</p>	<p>Имплементацијата на АУП ќе придонесе за:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Рационално и планско користење на просторот; -Уредувањето на просторот кое ќе се базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина; -Отворање нови работни места; -Зголемување на животниот стандард и сл. <p>Истите се во корелација со целите кои ги поставува Просторниот План на Република Македонија.</p>

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Национални и регионални планови, програми и стратегии	Цели или барања на плановите/програмите и стратегиите	Како целите и барањата се инкорпирани во АУП ЗА објект за КП 1205 со намена Г3-сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане вон град, Општина Куманово
	<p>социјалната сигурност на населението, како основа и трајна определба на општеството;</p> <p>-Остварување на порамномерен регионален развој, со побрз развој на стопански недоволно развиените краишта;</p> <p>-Остварување на рационално користење, организирање и уредување на просторот во согласност со потребите од рационално разместување на производните сили;</p> <p>-Менување на односот кон природната средина со системска, материјална, образовна и друга поддршка на нејзиното зачувување, заштита и унапредување.</p>	
<p>Програма за развој на североисточен плански регион 2009-2014,</p>	<p><u>Визијата за стратески развој на СИПР:</u></p> <p>Социо-економски развиен пограничен регион, со општини кои динамично се развиваат, со висока стапка на економски раст, развиена инфраструктура, чиста животна средина и подобар квалитет на животот.</p> <p>Врз основа на дефинирана Визија, како и стратесиската политика произлезена од анализата на SWOT факторите – поддршка на можностите за развој на регионот и надминување на слабите страни – работните групи ги одредилја следните шест стратешки цели за развој на СИПР:</p> <p>Стратешка цел 1: Да постигнеме економски раст поголем од економскиот раст на државата во целина;</p> <p>Стратешка цел 2: Да изградиме современа инфраструктура со меѓународно значење со поддршка од државните и европските фондови;</p> <p>Стратешка цел 3: Да инвестираме во нашите потоци преку заштитата на животната средина во регионот;</p> <p>Стратешка цел 4: Да го развиеме земјоделието во регионот врз база на современи знаења и иновации;</p> <p>Стратешка цел 5: Да го подобриме животот во регионот преку искористување на можностите за рурален развој и развој на туризмот;</p> <p>Стратешка цел 6: Да придонесеме кон подобрување на квалитетот на живеење во регионот преку развој на социјалната инфраструктура и услугите.</p>	<p>Изградбата на предвидените содржини и идното функционирање и оперирање ќе се темели на принципите за заштита на животната средина, што ќе придонесе за социо-економски развој на Општината (вработување, подобрување на животниот стандард и сл.).</p> <p>АУП е во корелација со Програмата за развој на северо-источен плански регион, бидејќи ќе овозможи унапредување на социјалниот развој, рурален развој и подобрување на квалитетот на живеење.</p>
<p>Регионален план за управување со отпад во северо-источен плански регион (предлог)</p>	<p>Визија и главни цели</p> <p>Визија: Да обезбеди регионална планска рамка за одржливо управување со отпадот и за преработка на ресурси, преку развивање на интегриран систем за управување со отпадот, со следните главни цели:</p>	<p>Со АУП се предвидува организирано собирање и отстранување на отпадот. На овој начин се очекува правилно управување со отпадот во планскиот опфат и заштита на квалитетот на медиумите на животната средина,</p>

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КТ 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Национални и регионални планови, програми и стратегии	Цели или барања на плановите/програмите и стратегиите	Како целите и барањата се инкорпирани во АУП за објект за КТ 1205 со намена Г3-сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане вон град, Општина Куманово
	<p>Цел А: Минимизирање на негативните влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето предизвикани од генерирањето и управувањето со отпадот и намалување на целокупните влијанија од употреба на ресурси.</p> <p>Цел Б: Минимизирање на негативните социјални и економски влијанија и зголемување на социјалните и економските можности.</p> <p>Цел В: Усогласеност со правните барања, цели, принципи и политики утврдени во Европската и Националната правна и регулаторна рамка.</p> <p>Посебни цели</p> <p>Цели за заштита на животната средина и човечкото здравје (главна цел А)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Заштита и подобрување на условите за живот на населението; • Заштита и унапредување на биолошката разновидност и природното наследство; • Заштита и унапредување на квалитетот на водата; • Заштита и унапредување на квалитетот, количините и функциите на почвите; • Подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на емисиите на стакленички гасови; • Заштита на материјалните добра; • Заштита и унапредување на културното наследство; • Зачувување на карактеристиките на пределот и заштита на пределот секаде, а особено во назначени области; • Одржливо користење на земјиштето и други ресурси. <p>Социо - економски цели (главна цел Б)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Подготовка на кампањи за подигнување на јавната свест и зголемување на вклученоста на јавноста; • Подобрување на системот за собирање на отпадот и минимизирање на влијанијата од локалниот транспорт; • Можности за вработување; • Етаблирање систем за управување со отпад во рамноотежа со економските ресурси на општеството. <p>Правни и регулаторни цели (главна цел В)</p> <p>Во согласност со ЕУ и националното законодавство за отпад, политиката и принципите - постигнување на целите за управување со отпадот во однос на количеството на создаден отпад, собирање, инфраструктура за рециклирање, ефикасност во однос на пренасочување</p>	<p>во согласност со законските прописи.</p>

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Национални и регионални планови, програми и стратегии	Цели или барања на плановите/програмите и стратегиите	Како целите и барањата се инкорпирани во АУП за објект за КП 1205 со намена Г3-сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане вон град, Општина Куманово
Стратешки план за развој на туризмот во СИПР, 2011-2016	<p>на отпадот кој треба да заврши на депонија и искористување за други намени, обновување на енергија, наплата на трошоците, санација на постојните општински/диви депонии и свеста за животната средина. Планот ги зема предвид:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хиерархијата за управување со отпад; • Најдобри практични еколошки опции за сите фракции на отпад; • Принципот на регионална самостојност; • Принципот на близина; • Правни барања, цели, принципи и политики, утврдени со ЕУ и националното законодавство и политиките, со цел да се достигнат и надминат постоечките цели. 	-Не е во корелација со планскиот документ.
Национална стратегија за одржлив развој 2009-2030	<p>-Да се создадат услови транзитниот туризам да стане значаен извор на приходи во СИПР;</p> <p>-Да се развие одржлива туристичка понуда на СИПР врз база на природните, културните и човечките ресурси која ќе биде дел од туристичката понуда на РМ;</p> <p>-Да се овозможи лесен и брз пристап на посетителите до туристичките атрактивности;</p> <p>-Да се обезбеди вклопување на промоцијата на туристичките ресурси на СИПР во промоцијата на туристичките ресурси на РМ;</p> <p>-Туризмот да стане значаен извор на приходи и вработување на локалното население во СИПР.</p>	<p>Целите за одржлив развој се во корелација со целите кои ги поставува Куманово, односно:</p> <p>-Унапредување на стопанството;</p> <p>-Зголемување на продуктивноста на трудот, степенот на активност и воведување на нови техничко-технолошки иновации, подобрување на квалификационата структура,</p> <p>-Усогласување на развојот на стопанските и нестопанските дејности како предуслов за вкупен оптимален развој и сл.</p>
Трет Национален План за климатски промени	<p>-Ублажување на климатските промени и процена на потенцијалот на Република Македонија за намалување на емисиите на стакленички гасови следејќи ги предвидените развојни патеки на националната економија.</p>	<p>Целите на АУП се во корелација со целите на Третиот Национален План. Примената на мерки за енергетска ефикасност и употребата на обновливи извори на енергија, како и управувањето со отпадот во согласност со законските прописи ќе придонесе за намалување на емисиите на стакленички гасови и ублажување на климатските промени на национално ниво.</p>

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Национални и регионални планови, програми и стратегии	Цели или барања на плановите/програмите и стратегиите	Како целите и барањата се инкорпирани во АУП за објект за КП 1205 со намена Г3-сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане вон град, Општина Куманово
<p>Национален план за заштита на амбиентниот воздух 2013-2019</p>	<p>Целите на Националниот план за заштита на амбиентниот воздух, покрај другото, се да обезбеди:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Одржување на квалитетот на амбиентниот воздух во зоните каде што не се надминуваат граничните вредности на квалитет. -Подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух во зоните каде што се надминуваат граничните вредности за квалитет. -Преземање мерки за намалување на емисиите од определени стационарни извори на загадување. -Усвојување неопходни мерки за минимизирање и целосно отстранување на негативните ефекти врз квалитетот на амбиентниот воздух. 	<p>Целите на АУП се во корелација со Националниот план за заштита на амбиентниот воздух, бидејќи со планска урбанизација на просторот ќе се врши стратешко планирање и дефинирање на локациите на потенцијалните извори на загадување. На тој начин ќе се овозможи редовна контрола на емисериите и емисиите во амбиентниот воздух од стационарните извори и подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух.</p>
<p>Стратегија за води на Република Македонија 2011-2041</p>	<p>Главната цел на управувањето со водите е постигнување на интегриран и координиран режимот на водите на територијата на Република Македонија. Ова вклучува не само локација и изградба на системи за вода, но, исто така, квалитативна и квалитативна состојба на водата на начин кој најдобро одговара на одредена локација и одредено време. Главните цели кои треба да се постигнат со интегрираното управување со водите во Република Македонија се:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Да се обезбеди доволен квалитет на водата за пиење за јавно снабдување. -Да се обезбедат потребни количини на вода со соодветен квалитет за разни комерцијални цели; -Заштита на луѓето и материјалните добра од штетните ефекти на водата; -Да се постигне и да се зачува добар статус на водата на површинските и подземните водни тела; -Заштита на водата и екосистемиите зависни од вода и -Усогласување на мерките на управување со водите со корисниците на просторот од другите сектори. 	<p>Целите на АУП се во корелација со целите на Стратегијата, бидејќи во рамките на планскиот опфат ќе се обезбеди квалитетна вода за, а исто така се предвидува рационално искористување на водните ресурси.</p>
<p>Национална Програма за земјоделство и рурален развој, 2013-2017</p>	<p>Стратегијата ги дефинира стратешките правци за подобрување на земјоделството преку зголемување на конкурентноста на секторот со подобрување на ефикасноста на клучните фактори на производството (земјиштето, работата и капиталот, хоризонтална и вертикална интеграција), како и подобрување на политиките за поддршка на земјоделството и модернизирање на индустријата за преработка. Зголемувањето на големината на одржливи (пазарно ориентирани) семејни фарми, зголемување на работната продуктивност преку усвојување на подобрени техники за производство на култури и одгледување на добиток, подобрување на можностите за финансирање и употреба на нови технологии и др. се теми на кои мора интегрирано да се работи.</p>	<p>Со АУП се предвидува зафаќање на земјоделски површини. Целите на Стратегијата не се во корелација со АУП.</p>

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КТ 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Национални и регионални планови, програми и стратегии	Цели или барања на плановите/програмите и стратегиите	Како целите и барањата се инкорпирани во АУП за објект за КТ 1205 со намена Г3-сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане вон град, општина Куманово
<p>Втор Национален Еколошки Акционен План на Република Македонија, 2006-2011</p>	<p>-Дефинирање на проблемите на животната средина и мерките и активностите потребни за нивно надминување за шест годишен период и создавање на флексибилна рамка за поддржување на процесот на приближување кон политиката на ЕУ во областа на животната средина, вклучување на целите на животната средина во секторските политики и насоки за еколошки одржлив пристап, зголемување на степенот на исполнување на обврските од регионалните и глобалните договори и отворање на нови перспективи и вклучувања во меѓународните системи за заштита на животната средина.</p>	<p>Имплементацијата на планските содржини ќе се темели на принципите за заштита на животната средина.</p>
<p>Предлог Национална стратегија за биолошка разновидност (2015)</p>	<p>-Заштита на биолошката разновидност и нејзино одржливо користење заради благосостојба на луѓето, водејќи сметка за уникатните природни вредности и богатата традиција на Република Македонија.</p> <p>-Вградување на заштитата на биолошката разновидност и нејзиното одржливо користење во највисоките приоритети на земјата, заштита на природните екосистеми и видови и нивно одржување и ревитализација, спроведување на заштита на загрозените компоненти на биолошката разновидност.</p>	<p>Со АУП, ќе се обезбеди заштита на видовите и живеалишта, преку соодветно планирање на просторот и примена на мерките за заштита на медиумите од животната средина.</p>
<p>Национална стратегија за управување со отпад</p>	<p>-Воведување на технологији за почисто производство и одржливо управување со природните ресурси и со отпадот.</p> <p>-За земја со ограничени природни енергетски ресурси, обновливите енергетски ресурси како што се: отпадното дрво, животинските нус-производи, арското ѓубриво, милта од отпадната вода и другите видови на биомаса, можат да станат сè поважни суровински материјали за производство на гасовити, течни и цврсти горива од отпадот.</p> <p>Затоа дел од целите се:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Зголемување на степенот на искористеност на енергетскиот потенцијал на отпадот; -Воведување на технологии за почисто производство и одржливо управување со природните ресурси и со отпадот; -Намалување на емисиите на стакленички гасови што ги создава отпадот, што ќе резултира во значителни добивки за населението и за општеството во целина. 	<p>Во опфатот ќе се преземат активности за управување со генерираните фракции отпад, во согласност со националните стратегии документи за управување со отпад. Исто така кога ќе се создадат услови ќе се применува интегрираниот регионален систем за управување со отпад.</p>
<p>Национален План за управување со отпад</p>	<p>-Намалување на влијанието врз животната средина преку постапно воспоставување на мрежата на капацитети за управување со отпад;</p> <p>- Изградба на рамка за постапно воспоставување на современ и одржлив систем за управување со отпад, преку оптимална комбинација на различни законски, економски и комуникациски механизми и инструменти, од друга страна;</p> <p>-Изградба на депониски капацитети со помошни инфраструктурни капацитети за преработка на отпадот за материјал/енергија и за активности на финално депонирање, во целост според стандардите на ЕУ.</p>	

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

Национални и регионални планови, програми и стратегии	Цели или барања на плановите/програмите и стратегиите	Како целите и барањата се инкорпирани во АУП за објект за КП 1205 со намена Г3-сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане вон град, општина Куманово
Стратегија за Демографски развој на Република Македонија 2008-2015	Главни цели на оваа Стратегија се: -Подобрување на квалитетот на човечкиот капитал; -Намалување на разликите по рани основи и зголемување на социјалната кохезија; - Задржување на населението во своето место на раѓање и намалување на миграционите притисоци.	Имплементацијата на АУП се очекува да придонесат за: -Ангажирање на локалното население и отворање нови работни места; -Намалување на миграцијата; -Намалување на социјалните разлики; -Зголемување на буџетот на локално ниво.
Национална програма за усвојување на правото на ЕУ (НПГА -ревизија 2014-2016)	-Усвојување на правото на ЕУ и хармонизација на националното законодавство.	-Имплементација на законските обврски во сите сегменти на животната средина.
Стратегија за мониторинг на животната средина (2004)	-Мониторирање и известување за состојбата на сите медиуми на животната средина.	-Со Стратегиската оценка на животната средина за АУП се предвидува мониторинг на медиумите на животната средина.
Стратегија за подигнување на јавната свест во животната средина	-Подигнување на јавната свест за животната средина и подобрување на комуникацијата во животната средина	-Обезбедена е информираност и инволвираност на јавноста при подготовка на АУП.
Стратегија за управување со податоци за животната средина (2005)	-Да обезбедува структури на податоци во која можат да се сместат податоци од повеќе регулаторни програми-сектори, како што е контролата на воздухот, контролата на загадувањето на водата, контролата на почвата, контролата на бучавата и управувањето со опасен отпад и може да обезбеди интегриран (меѓусекторски) пристап до податоци. Стратегијата за податоци за животната средина се осврнува и на човечкиот фактор, односно на тоа како да се избегнат несогласувања меѓу вклучените страни и да се изгради соработка, а во исто време да ги мотивира корисниците на податоците.	-Ќе се обезбедат податоци од мониторингот на животната средина, нивно средување и обезбедување достапност за јавноста.
Национална стратегија за апроксимација на животната средина (2006)	-Приближување на домашното законодавство кон законодавството на ЕУ.	-Планираните активности ќе се изведуваат во согласност со домашната и меѓународната легислатива.
Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција (2005)	Владината политика за оваа стратегија е да спроведе детална анализа на статусот на имплементација на оваа Конвенција, да даде насоки и препораки за надминување на проблемите што се јавуваат во имплементацијата на Конвенцијата и да препорача акционен план за спроведување на предложените мерки и за следење на дадените насоки.	Учество на јавноста ќе се обезбеди во процесот на спроведување на постапката за стратедиска оценка на животната средина за АУП.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА АУП ЗА ОБЈЕКТ ЗА КП 1205 СО НАМЕНА Г3-СЕРВИСИ, СЕРВИС ЗА ТОВАРНИ ВОЗИЛА, ВО КО ДОБРОШАНЕ ВОН ГРАД, ОПШТИНА КУМАНОВО

<p align="center">Политика на ЕУ и релевантни меѓународни договори</p>	<p align="center">Цели или барања на политиките и договорите</p>	<p align="center">Како целите и барањата се инкорпорирани во АУП за објект за КП 1205 со намена Г3-сервиси, сервис за товарни возила, во КО Доброшане вон град, општина Куманово</p>
<p>Директива 85/337/ЕЕС на Европскиот Парламент и Советот на Европската Унија за оценка на влијанието на некои јавни и приватни проекти врз животната средина (ОВЖС Директива)</p>	<p>Главната цел на Директивата за ОВЖС е да се спроведе постапка за оценување на влијанијата врз животната средина за онки јавни и приватни проекти, кои би можеле да имаат значителни влијанија врз животната средина.</p>	<p>Во согласност со националното законодавство, за АУП се спроведува постапка за ОВЖС.</p>
<p>Директива 2001/42/ЕС на Европскиот Парламент и Советот на Европската Унија за оценување на влијанија од одредени планови и програми врз животната средина (СОЖС Директива)</p>	<p>Целта на оваа Директива е да се обезбеди високо ниво на заштита на животната средина и да се придонесе за интеграција на прашањата за животна средина при подготвка и донесување на плановите и програмите, со цел да се промовира одржлив развој, обезбедувајќи дека во согласност со оваа Директива, оцена на животната средина се врши за одредени планови и програми кои би можеле да имаат значително влијание врз животната средина.</p>	<p>Директивата е целосно транспонирана во националното законодавство во Глава Х од Законот за животната средина и соодветните подзаконски акти.</p> <p>Исто така, врз основа на спроведена анализа, општина Куманово донесе одлука за спроведување на постапката за СОЖС за овој АУП, а истата беше потврдена од страна на МЖСПП (види Прилог 1 на овој документ).</p>
<p>Директива 2003/4/ЕС на Европскиот Парламент и Советот на Европската Унија за пристап на јавноста до информации за животната средина</p>	<p>-Зголемен пристап на јавноста до информации за животната средина и ширење на таквите информации, што придонесува за поголема светст за заштитата на животната средина, спободно разменување на мислења, поефикасно учество на јавноста во донесување одлуки за животната средина и на крајот, подобрување на животната средина.</p>	<p>Обезбедена е информираност на јавноста за одлуката за одлуката за спроведување постапка за СОЖС. Извештајот од стратенска оцена ќе биде достапен на јавноста.</p>
<p>Конвенција за пристап до информации, учество на јавноста во одлучувањето и пристап до правдата за прашањата поврзани со животната средина (Архус)</p>	<p>За да се придонесе кон заштитата на правото на секој поединец од сегашните и идните генерации, да живее во животна средина што е соодветна за неговото здравје и добро состојба - секоја страна ќе ги гарантира правата на пристап до информациите, учеството на јавноста во одлучувањето, и на пристап до правда кај прашањата сврзани со заштитата на животната средина, а во согласност со одредбите од оваа Конвенција.</p>	<p>Одлуката за спроведување постапка за СОЖС. Извештајот ќе биде ставен на јавен увид, а на јавната расправа јавноста ќе земе учество што ќе придонесе за донесувањето на конечната одлука за усвојување на АУП.</p>
<p>Седма Акциона Програма на Европската Унија за животна средина</p>	<p>Целите кои ги поставува овој документ се однесуваат главно на подобрување на состојбата со:</p> <ul style="list-style-type: none"> - климатските промени; - природата и биолошката разновидност; - животна средина, здравје и квалитет на живот; - природни богатства и отпад. 	<p>-Одржлив развој и примена на техники за почисто производство.</p>

14 КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

- Архитектонско урбанистички проект за објект за КП 1205 со намена ГЗ-сервиси, сервис за товарни возила, во ко Доброшане вон град., општина Куманово фаза: урбанизам тех. бр. 49/017;
- ЛЕАП на општина Куманово;
- ЛЕР на општина Куманово;
- План за управување со отпад на општина Куманово (2011-2016);
- Регионален план за управување со отпад за Северо-источен плански регион
- Директивата за стратегиска оценка на животната средина (2001/42/ЕС);
- Директива за спроведување на учеството на јавноста во однос на изготвувањето одредени планови и програми што се поврзани со животната средина и дополнување во однос на учеството на јавноста (2003/35/ЕС);
- Локални, национални и меѓународни правни документи, стратегии, планови, програми наведени во Додаток 2;
- Податоци од Државен завод за статистика;
- Квалитет на животната средина во РМ, Годишен Извештај, 2016;
- Мислење од надлежни институции;
- Достапни искуства и практики.